

KUOREVEDEN MUSIIKKIELÄMÄ 1980-1998

RIINA VIRKKUNEN

Musiikkitieteen laitos

Jyväskylän yliopisto

1.3.2002

Jyväskylän yliopisto

Humanistinen tiedekunta

Musiikkitieteen laitos

Riina Virkkunen

Kuoreveden musiikkielämä 1980-1998

Musiikkitiede

Pro gradu-tutkielma

1.3.2002

80 sivua

Tutkin musiikkielämän laatua ja määrää Kuoreveden kunnassa vuosien 1980-1998 aikana. Selvitän miten musiikkielämä on muotoutunut ja miten Mäntän seudun musiikkiopisto on vaikuttanut musiikkielämän muotoutumiseen. Lisäksi tarkastelen mitkä instituutiot liittyvät musiikkielämään, millaisista aktiviteeteista musiikkielämä koostuu ja millainen on yksityisten ihmisten asema. Tuloksista käy ilmi musiikkiopiston vahva vaikutus musiikillisena kasvattajana ja musiikillisen tason nostajana. Määrällisesti musiikkielämä on ollut paikkakunnan kokoon ja taloudellisiin resursseihin nähden kohtuullista. Musiikkielämän instituutioista nousee kolmisen tahoja selkeästi muita enemmän esille toiminnan aktiivisuudessa, muilta kohdin musiikkitoiminta on ollut hyvinkin sirpaleista. Suurin musiikkielämän luonteen ja laadun säätelijä on ollut Kuoreveden kunnan taloudellinen tila. Tulokset vastaavat hyvin tutkimustavoitteitani, joskin jotkin laadulliset seikat jäävät vähäisemmälle tarkastelulle. Ongelmana on ollut lähdeaineiston epätarkkuus ja tietojen puuttuminen sekä haastatteluaineiston subjektiivisuus. Olemassa olevan materiaalin pohjalta saamani tulokset ovat kuitenkin samalla osa Kuoreveden musiikkielämän ja kulttuurielämän historiaa koottuna yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Tarkemman ja yksityiskohtaisemman musiikkielämän määrän ja luonteen määrittämiseksi vaadittaisiin lisää mm. haastatteluja ja kyselyjä kuntalaisten mielipiteistä ja käsityksistä musiikkielämästä. Mielestäni tutkimukseni antaa pohjaa käytännön tasolla Kuoreveden musiikkielämän nykytilanteen arviointiin ja tulevaisuuden suunnitteluun. Jatkotutkimuksessa näkökulmaa voisi syventää enemmän sosiologiseen näkökulmaan eri ryhmien välisistä tasoista ja dynamiikasta sekä tarkentaa valtiollisen tason

kulttuuripolitiikan vaikutusta. Myös vertailu eri kuntien välillä antaisi lisää perspektiiviä musiikkielämän tutkimiseen.

Asiasanat:

Musiikkielämä, musiikkiopisto, kulttuuripolitiikka, aktiviteetit, instituutiot

Säilytyspaikka:

Musiikkitieteen laitoksen kirjasto

1. JOHDANTO	
1.1. Tutkimusaihe	1
1.2. Tutkimusongelma ja materiaali	1
1.3. Teoreettiset lähtökohdat	6
1.3.1. Kulttuuripolitiikka	6
1.3.2. Musiikkielämä	9
1.4. Tutkimusmenetelmä ja tutkimuksen kulku	10
2. KUOREVEDEN MUSIIKKIELÄMÄN HISTORIIKKI 1980-1998	
2.1. Kuoreveden kunnan ja musiikkiopiston historiaa	12
2.2. Musiikkiopiston alkuvaihe 1980-1988	18
2.3. Avustusten lakkauttaminen 1988-1993	31
2.4. Lamakausi 1993-1998	34
2.5. Kulttuuripolitiikan merkitys	37
3. ANALYYSI	
3.1. Tulosten analysointi	39
3.2. Aktiviteetit	39
3.3. Instituutiot	44
3.4. Kuorevesiläiset musiikkiopistossa	47
3.5. Musiikkielämän luonne	52
3.6. Yhteenveto	57
4. TULEVAISUUDEN NÄKYMIÄ	61
LÄHTEET	
LIIITTEET	

1. JOHDANTO

1.1. Tutkimusaihe

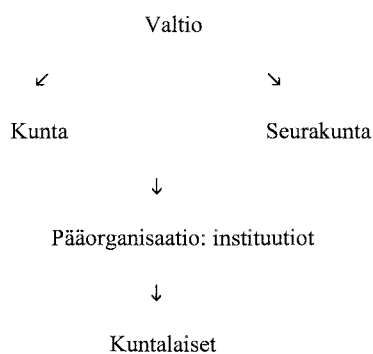
Tutkimusaiheena on pienen kunnan musiikkielämä. Työ on tapaustutkimus Kuorevedestä, joka on 2857 (vuonna 1998) asukkaan kunta Koillis-Pirkanmaalla, johon kuuluvat myös Mäntän kaupunki ja Vilppulan kunta. Tutkimusaiheen valintaan ovat vaikuttaneet henkilökohtaiset motiivit sekä halu tutkia, miten pienillä resursseilla on toteutettu musiikin harrastamista. Olen itse aloittanut musiikin harrastuksen Mäntän musiikkikoulussa vuonna 1982 eli samana vuonna, kun musiikkikoulu aloitti toimintansa Kuorevedellä. Mänttä on Kuoreveden naapurikaupunki ja alueellisesti lähimpänä oleva suurempi keskus. Yhteistoiminta paikkakuntien välillä on ollut hyvin tiivistä ja Kuorevesi on ollut Mäntän seudun musiikkikoulun sivutoimipiste. Jatkossa käytän Mäntän musiikkikoulusta nimeä Mäntän musiikkiopisto, koska nimi vaihtui vuonna 1996 Mäntän kaupunginvaltuuston päätöksellä¹.

1.2. Tutkimusongelma ja materiaali

Tutkimusongelmana on, miten Kuoreveden musiikkielämä on muotoutunut ja miten musiikkiopisto on vaikuttanut siihen. Tutkin voiko musiikkiopiston vaikutusta nähdä musiikkielämässä ja mikä on kunnan osuus musiikkielämän muotoutumisessa. Työssäni selvitän miten musiikki on toiminut osana pienen kunnan elämää Kuorevedellä. Käsitelen myös niitä tekijöitä, jotka ovat vaikuttaneet Kuoreveden musiikkielämän muotoutumiseen ja niitä osatekijöitä, mistä musiikkielämä on muodostunut sekä miten musiikkielämä on näkynyt. Keskeinen kysymys on myös se, miten tärkeä rooli musiikkiopistolla on ollut musiikkielämän ja musiikin harrastajille muokkaajana. Tarkastelen

¹ Mäntän kaupunginvaltuusto §34 10.6.1996

mitkä instituutiot liittyvät musiikkielämään; liittyvätkö ne suoraan (musiikkitoiminta pääasia) vai välillisesti (rahoittaja, musiikki vain osa). Mikä on yksityisten ihmisten osuus ja rooli musiikkielämässä, toisin sanoen onko ollut henkilöitä, jotka ovat vaikuttaneet musiikkielämään persoonana (ns. ”kulttuuripersoona”) ilman kiinteätä taustaorganisaatiota. Erityisesti kiinnitän huomiota Mäntän seudun musiikkiopistoon, miten se on vaikuttanut Kuoreveden kunnan musiikkielämään ja oppilaisiinsa. Selvitän mistä elementeistä musiikkielämä on koostunut vuodesta 1980 vuoteen 1998 eli musiikkiopiston toimintakautena Kuorevedellä. Aikakausi on leikkaus kahdesta hyvin erilaisesta vuosikymmenestä. Tutkin myös yhteiskunnallisten tapahtumien ja muutoksien heijastumista Kuoreveden kunnassa selittävänä tekijänä musiikkielämän tapahtumiin. Selvitän eri tasojen (kaavio 1) välisiä suhteita ja toiminnallista dynamiikkaa, sekä sitä miten ne näkyvät musiikkielämän muotoutumisessa. Tutkin eri ryhmien välistä dynamiikkaa sekä yksityisten henkilöiden roolia musiikkielämässä. Tarkasteltavana ovat kunnan ja eri järjestöjen väliset suhteet, musiikkikoulun ja kunnan välinen suhde, kunta ja kulttuuritoiminta, seurakunnan suhde toisiin tahoihin sekä yksityisten ihmisten suhde muihin. Haluan selvittää myös millainen on ollut musiikkielämän yhteisöllinen rooli.

Kaavio 1: Eri tasojen väliset suhteet

Kuoreveden musiikkielämään ovat vaikuttaneet kunnallispoliittiset päätökset, joihin liittyy kiinteästi taloudellinen tila. Lähikuntien musiikkitoiminta (musiikkiopiston tila, konsertit, harrastusmahdollisuudet) ovat vaikuttaneet osaltaan samoin kuin asukaspuhjan muutokset. Eli saatavilla olevat ammatilliset ja toiminnanohjaajat sekä itse harrastajat ja osallistujat. Musiikkielämä näkyy informatiivisessa muodossa lähinnä lehtikirjoituksina ja –ilmoituksina ja toimintakertomuksissa, toiminnallisessa muodossa erilaisena aktiviteettina.

Kuoreveden musiikkielämästä ei ole olemassa aikaisempaa tieteellistä tutkimusta. Olemassa oleva materiaali on lähinnä keskittynyt kunnan historian tutkimiseen eikä niinkään nykyaikaan ja sen ilmiöihin. Suoria lähteitä musiikista ja musiikkielämästä ei ole paljon, mutta aiheeseen liittyvää materiaalia on runsaasti. Tarvitsemaani tietoa on ollut paljon, mutta se on ollut muodossa, josta se on pitänyt erikseen jäljittää.

Tutkimusaineistoni koostuu erilaisista dokumenteista ja haastatteluista. Olen kerännyt paikallisista sanomalehdistä (Kuorevesi-Mänttä-Vilppula ja Koillis-Härne) ilmoituksia ja kirjoituksia eri musiikkitapahtumista (ks. liite 1). Analyysiin olen koonnut eri lähteistä tietoja järjestetyistä tilaisuuksista, joissa musiikki on ollut pääosassa tai osana tapahtumaa. Tärkeimmät lähteeni ovat olleet Kuorevesi-Mänttä-Vilppula –lehti, josta jatkossa käytän viitteissä lyhennettä KMV, sekä nuoriso- ja kulttuurilautakuntien vuosikertomukset ja pöytäkirjat. Tapahtumat joissa musiikki on vain osa ohjelmaa tai tilaisuutta, mainitsen vain musiikkiosuudet. Olen erottanut materiaalin varsinaisiin tapahtumiin ja kirjoituksiin. Kirjoitukset ovat lähinnä kulttuuripoliittisia päätöksiä koskevia tiedotteita tai juttuja. Olen erityisesti keskittynyt musiikkia koskeviin kirjoituksiin ja tiedotteisiin. Näitä ovat mm. musiikkiopistoa koskevat päätökset ja tapahtumat, kansalaisopiston ja musiikkikerhojen opinto-ohjelmien tiedotteet sekä kunnanvaltuuston päätökset, jotka koskevat

musiikki- ja kulttuurielämää. Käsittelem tuloksia kronologisesti. Varsinaiset tapahtumat erittelen sanomalehtimateriaalin jaottelun mukaisesti. Pääryhmät ovat konsertit, tanssit, muut tilaisuudet, musiikkielämä, kilpailut ja katselmukset sekä musiikki ja teatteri. Lisäksi olen listannut tiedot musiikinopetuksesta Kuorevedellä lukuun ottamatta koulujen musiikinopetusta. Tämä kategoria käsittää lähinnä musiikkiopiston ja kansalaisopiston.

Sanomalehtimateriaalin analysoinnissa olen käyttänyt seuraavaa jaottelua

1. Konsertit (tilaisuudet joissa musiikki on pääasiassa)
 - Kirkkokonsertit
 - Kauneimmat joululaulut
 - Yhteislaulutilaisuudet
 - Rockkonsertit
 - Hengelliset konsertit
 - Matineat
2. Tanssit
 - Ravintola Hallin Janne
 - Muut paikat
 - Discot
3. Muut tilaisuudet (tilaisuudet joissa musiikki on vain yksi osa ohjelmaa tai tilaisuutta)
 - Yhteisöjen juhlat
 - Seurakunnan tilaisuudet, esim. lähetysjuhla
 - Nuorisoseuran eri tilaisuudet ja tapahtumat
 - Iltamat
 - Rantajuhlat, juhannus, itsenäisyyspäivä ym. juhlapäivät

4. Musiikkielämä
 - Kirjoituksia kulttuurielämästä
 - Ilmoitukset kerhoista ym.
 - Kansalaisopisto
 - Musiikkiopisto
5. Kilpailut ja katselmukset
 - Nuorison taidetapahtumat, harrastuspäivät, läänin taidetapahtuma
6. Musiikki ja teatteri

Olen haastatellut Kuoreveden musiikkielämän kannalta keskeisimpiä henkilöitä eli Kuoreveden kunnanjohtajaa, nuorisosihteeriä, yläasteen musiikinopettajaa ja kansalaisopiston rehtoria, Kuoreveden seurakunnan kanttoria sekä musiikkiopiston rehtoria (ks. liite 2). Haastattelujen avulla kartoitan yksilötason käsityksiä Kuoreveden musiikkielämästä ja tietoja informanttien toiminnasta. Musiikkiopiston vuosikatsausten avulla voin selvittää mm. pidettyjen konserttien määriä ja analysoida yleisemmällä tasolla opiskelija-aineista (ks. liite 3). Kuoreveden kunnan kunnalliskertomuksien avulla selvitän kulttuurilautakunnan, nuorisolautakunnan ja musiikkiopiston määrärahojen ja avustuksien osuuksia sekä kunnan toimintaa musiikkielämässä (ks. liite 4). Eri lautakuntien - joista olen käsitellyt nuoriso-, kulttuuri- ja raittiuslautakuntaa - toimintakertomukset ja pöytäkirjat kertovat myöskin musiikkitoiminnasta paikkakunnalla (ks. liite 5). Lisäksi nuoriso- ja kulttuurilautakunnan vuosikertomukset ovat olleet tärkeä tiedon lähde. Edellä mainituista aineistoista olen saanut tietoa myös taulukoihin. Etsiessäni tekijöitä ja syitä Kuoreveden musiikkielämän tilaan ja muotoutumiseen, tärkeämmäksi materiaaliksi ovat nousseet lehtiaineisto ja vuosikertomukset (nuoriso- ja kulttuurilautakunta, musiikkiopisto). Näiden avulla olen saanut selville tilaisuuksien määrän, luonteen, järjestäjän ja ajankohdan. Haastattelut antavat enemmänkin selittäviä vastauksia, ei niinkään tilastollisia tai tarkasti numeerisia.

Aineiston etuna on läheinen kosketus tapahtumiin, ilmiöihin ja ihmisiin. Haittana on tietojen epätarkkuus, mahdolliset puuttuvat tiedot ja haastateltujen henkilökohtaiset motiivit, esimerkiksi poliittiset valtasuhteet ja henkilökemiat. Uskon, että tutkimukseni on erittäin tarpeellinen Kuoreveden kunnan musiikkielämän kartoittajana ja voisi toimia pohjana tulevaisuuden kulttuurielämän suunnittelulle. Kuntatietoutta on ollut hyvin saatavilla, joista olen käyttänyt Pirkanmaan liiton vuosikirjoja sekä Kuoreveden kirjaa.

1.3. Teoreettiset lähtökohdat

Tärkeimmät käsitteet tutkimuksessani ovat kulttuuripolitiikka, musiikkielämä, aktiviteetit ja instituutiot. Kulttuuripolitiikka on läheisesti sidoksissa musiikkielämään käsiteltäessä kunnallista toimintaa ja päätöksen tekoa. Musiikkielämä on käsitteenä tärkein, koska tutkin juuri sitä ja sen luonnetta Kuorevedellä. Aktiviteetit liittyvät musiikkielämään sen määrittäjinä samoin kuin instituutiot musiikkielämän toiminnallisena muotona.

1.3.1. Kulttuuripolitiikka

Kulttuurin määritelmä on hyvin laaja ja Korpipää (1990: 8) esittelee Unescon kehittämän 11 -kohtaisen kulttuurin tilastointisuosituksen: kulttuuriperinne, painotuotteet ja kirjallisuus, musiikki, näyttämötaiteet, kuvataiteet ja muotoilu, elokuva ja valokuva, radio ja TV, sosiokulttuuriset toiminnot, urheilu ja pelit, luonto ja ympäristö sekä kulttuurin yleinen hallinto ja jakamattomat toiminnot. Loppujen lopuksi musiikki on kunnan kulttuurielämässä ja kulttuuripolitiikassa vain yksi osa. Musiikkielämä määrittyykin kahdella tavalla: kunnan toiminnan ja kuntalaisten toiminnan kautta. Vaikka kunnan kulttuuritoimen lähtökohtana on idealistisesti ajateltuna tukea kehitystä, jota

”ihmiset itse toivovat luovat, järjestävät, valvovat ja arvioivat” leppujen lopuksi se ei määriy näiden olettamusten mukaisesti (mts. 8). Taustalla vaikuttavat kuitenkin aina asenteet, jotka ovat sidoksissa historiaan, politiikkaan ja valtasuhteisiin (mts. 61). Kunnan toimintaa on mahdollista tutkia, mutta kuntalaisten toiveiden ja vaikutusmahdollisuuksien tutkiminen muodostuu jo kompleksisemmaksi. Näin ollen on vaikea määrittellä onko kunnan musiikkielämä ollut vuorovaikutussuhteessa kuntalaisten tarpeiden kanssa eli onko tarjonta vastannut kysyntää ja päinvastoin. Kulttuuria musiikkielämän näkökulmasta voidaan tarkastella James L. Shanahanin² (mts. 12-13) mukaan tuotantovoimana ja osana alueellista kehitystä. Hän jakaa sen yhdeksään osaan, joista käsittelen kuutta tutkimukselliseni tärkeintä kohtaa. Jätän kolme osiota käsittelemättä, koska ne eivät liity tutkimukseni kannalta oleellisesti musiikkielämän yhteyteen.

1. Kulttuuri muodostaa osan paikallisesta taloudellisesta rakenteesta, tarjoten työpaikkoja ja tuloja asukkaille.

→ Onko musiikki tarjonnut työpaikkoja ja taloudellista tuottoa sen tekijöille?

Onko musiikin harrastus tuonut ammatin ja sitä kautta tuloja? Olisiko mahdollista

luoda työpaikkoja musiikin alalta eli onko tällaiseen ollut kysyntää ja tarvetta?

2. Kulttuuriteollisuus tulee muodostamaan yhä tärkeemmän osan jälkiteollisen yhteiskunnan palveluihin perustuvasta taloudesta.

→ Mikä on musiikin taloudellinen hyöty ja voiko musiikki olla elinkeino? Onko

kunta saanut jossakin muodossa taloudellista hyötyä musiikkielämän toiminnasta?

Onko jokin järjestö tai yksityinen ihminen saanut elinkeinon tai ammatin

musiikista? Miltä osin musiikkiala voisi olla taloudellisesti tuottavaa, erityisesti

Kuorevettä ajatellen?

3. Kulttuurin avulla voidaan elävöittää asutuskeskuksia.

² Korpipää viittaa kirjassaan James L. Shanahaniin 1980: 295-296

→ Onko musiikki tuonut enemmän elämää, saanut ihmiset liikkeelle, aktivoinut?

Onko musiikki ollut aktivoiva toiminta ja voidaanko nähdä selkeä suhde musiikkielämän ja muun elämän aktiivisuudessa? Näkyykö musiikin vaikutus muissa kulttuuritoiminnoissa tai muuhun aktiivisempaan toimintaan sysäävänä tekijänä?

4. Kulttuuriarvojen huomioiminen taajamissa luo esteettisesti korkeatasoisen asuin ympäristön.

→ Ovatko esim. konsertit osa esteettistä asuin ympäristöä? Miten esteettisyys asuin ympäristössä voidaan mitata? Miten luodaan esteettisesti korkeatasoinen asuin ympäristö ja kuka sen mittaa (auktoriteetin valta)? Saavutetaanko se luomalla harrastusmahdollisuuksia, jolloin korostuu tekeminen itse vai aktivoidaanko ennemminkin osallistumaan eli käymään esim. konserteissa? Mikä on esteettisen ympäristön tarve ja kuntalaisten oma käsitys esteettisestä asuin ympäristöstä?

5. Kulttuuripalvelujen saatavuus voi vaikuttaa yritysten ja yksityisten päätökseen muuttaa paikkakunnalle.

→ Onko esim. musiikkikoulu vaikuttanut ihmisten päätöksiin tai muut musiikin harrastusmahdollisuudet? Miten musiikkielämän tila kokonaisuudessaan on vaikuttanut?

6. Kulttuuri on tärkeä osa luotaessa paikallista identiteettiä vahvistavaa ilmapiiriä.

→ Onko musiikin avulla pyritty tähän ja onko jotain paikallista musiikillista identiteettiä olemassa? Miten identiteetin luominen tapahtuu ja miten sen toteuttamiseen tarvitaan ja edellytetään?

(mts. 12-13.)

Shanahanin tuotantovoimateorian avulla voi tarkastella miten Kuorevedellä musiikkielämä toimii ja on muotoutunut, sekä mikä on musiikin ja musiikkielämän asema Kuorevedellä. Samalla voi myös

hahmottaa eri tahojen osallistumista ja vaikuttamista musiikkielämään ja musiikkielämässä. Teorian eri kohdat selittävät tuotannollisesta näkökulmasta musiikkielämää, sen muodostumista ja käyttäytymistä. Tuotantovoimäteoria on myöskin apuna haastatteluissani.

1.3.2. Musiikkielämä

Tutkimukseni kannalta keskeinen käsite on musiikkielämä. Musiikkielämä lyhyesti määriteltynä on jonkin yhteisön piirissä tapahtuva musiikillisista aktiviteeteista koostuva kokonaisuus, josta voidaan erotella aktiviteetit ja instituutiot eli toiminnot ja toimijat. Tutkimuksessani yhteisöä edustaa Kuoreveden kunta asukkaineen ja musiikkielämän kannalta merkittävimmät instituutiot ovat kunta, seurakunta, musiikkiopisto, yhdistykset ja järjestöt sekä omana kategorianaan yksityiset ihmiset. Näistä lähtökohdista selvitän millaisista musiikillisista aktiviteeteista Kuoreveden musiikkielämä koostuu. Musiikkielämän jaottelen kolmeen eri pääluokkaan: kunnallinen kulttuurielämä, Mäntän seudun musiikkiopisto ja ei-julkinen toiminta. Aktiviteettien eli näiden kolmen luokan toimintojen jaottelu on kohdassa materiaalin purku ja analyysi.

Kaikkea musiikkielämään kuuluvaa toimintaa on vaikea saada tutkittavaksi, koska osa toiminnasta on niin sanotusti ei-julkista. Ei-julkinen toiminta voidaan jakaa puoliviralliseen ja yksityisten ihmisten toimintaan. Ei-julkisella toiminnalla tarkoitan sellaista toimintaa, joka ei ole avointa yleisölle eikä siihen voi osallistua vapaasti. Sitä ei myöskään ole noteerattu lehdissä tai toiminnasta ei ole ilmoitettu julkisesti. Esimerkkinä ei-julkisesta toiminnasta voisi pitää yksityisiä soittotunteja, omia bändejä, omaa musiikkiharrastusta ja niin edelleen. Korpipään (mts. 22) mukaan puoliviralliselle toiminnalle ominaista on ihmisten tietty yhteisyys ja yhteenkuuluvuus, joka määrittyy sosiaalisen taustan, ikäryhmän tai saman yhteiskunnallisen näkemyksen mukaan. Erilaiset vapaaehtoiseen toimintaan perustuvat järjestöt tai sellaiset järjestöt, joilla on oma sidosryhmänsä

ovat esimerkki edellä mainittujen seikkojen toteutumisesta ihmisten ohjautuessa erilaisiin ryhmiin. Vapaaehtoiseen toimintaan perustuvana järjestönä voisi pitää nuorisoseuraa, koska sen toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen ja on avointa kaikille. Sidosryhmäksi voisi nimittää sotaveteraaneja, koska heitä yhdistävät sama tausta ja ikäryhmä. Toisen ryhmän muodostavat yksityiset ihmiset, jotka osallistuvat musiikkielämään tai toimivat musiikin alalla itsenäisesti tai yksin, mahdollisesti ilman minkäänlaista julkisuutta. Esimerkkejä ovat mm. musiikin harrastus itsenäisesti, kotona ja karaoke. Julkinen toiminta puolestaan on näkyvää sekä kaikille avointa, esimerkiksi konsertit, tanssit ja kerhot.

1.4. Tutkimusmenetelmä ja tutkimuksen kulku

Tutkimustapani on etnografinen eli kuvaileva, syitä etsivä ja aineistolähtöinen. Kritiikin sijasta pyrin selvittämään määritellyltä ajanjaksolta keskeisiä syitä musiikkielämän muotoutumiseen. Olen tehnyt haastattelut avoimina teemahaastatteluina, joissa kysymysten ja keskusteluteemojen runkona olen käyttänyt Shanahanin tuotantovoimateorian kuutta eri kohtaa. Haastattelut ovat toimineet tausta-aineistona määrittelemään yleistä kuvaa Kuoreveden musiikkielämästä kuin myös subjektiivisia mielipiteitä ja näkemyksiä. Aineiston analysointiin käytän musiikkielämän käsitettä sekä kvalitatiivisia että kvantitatiivisia menetelmiä. Analysoin aineistoani selittävältä pohjalta, en niinkään tilastotieteellisesti. Kvalitatiivisia menetelmiä käytän etsiessäni lehdistä ilmoituksia ja artikkeleita, analysoidessani haastatteluja ja lautakuntien pöytäkirjoja. Kvantitatiivisia menetelmiä, erityisesti prosenttilaskumenetelmiä, käytän laskiessani muun muassa musiikkiopiston oppilasmääriä, pidettyjen musiikkitilaisuuksien määriä Kuorevedellä ja musiikkitilaisuuksien järjestäjien määriä.

Ensimmäisessä luvussa määriteltyjen tutkimusongelmien ja teoreettisten lähtökohtien pohjalta keskityn seuraavassa luvussa Kuoreveden musiikkielämän ja musiikkiopiston esittelyyn. Esittelen taustoja kunnan perustamisesta lähtien yleisellä tasolla ja varsinaisesti keskityn aikajaksolle 1980-1998. Esittelen musiikkielämän kronologisesti vuosi kerrallaan. Aloitan historiaosuudella, joka sisältää yleistä informaatiota Kuorevedestä ja musiikkiopistosta. Kolmas osio sisältää tutkitun materiaalin purun ja analysoinnin. Kolmas kappale jatkuu tuloksien tarkastelulla, minkä jälkeen teen loppuyhteenvedon. Viimeisessä kappaleessa tarkastelen nykytilannetta sekä tulevaisuuden näkymiä ja mahdollisuuksia.

2. KUOREVEDEN MUSIIKKIELÄMÄN HISTORIIKKI 1980-1998

2.1. Kuoreveden kunnan ja musiikkiopiston historiaa

Kuorevesi on kunta Pirkanmaan läänissä, ja muodostaa Mäntän ja Vilppulan kanssa Koillis-Pirkanmaan seutukunnan. Kuoreveden kokonaispinta-ala on 376,09 km². Kuoreveden kunta on perustettu vuonna 1869. Tuolloin Kuoreveden väkiluku oli 1950 henkeä ja kasvu jatkui aina vuoteen 1951 asti, jolloin asukasluku oli 4432. Huippua seurasi laskusuhdanne. Vaikka väestön kasvu toisen maailmansodan aikana olikin runsasta, sota verotti 5,5 % väestöstä, kun luku muualla Suomessa oli 2 %. Jo 1950-luvulla alkanut väestön määrän lasku selittyy suurella lähtömuutolla sekä teollistumisella. (Kuoreveden kirja 1991: 73-77.) 1800-luvun lopulla Kuorevesi sai pääelinkeinonsa alkutuotannosta eli maa- ja metsätaloudesta 93 % väestöstä. Vielä 1940-luvulla 80 % väestöstä sai elantonsa alkutuotannosta. Vuonna 1939 Karhumäen veljekset aloittivat ilmailuteollisuuden, mutta silti maa- ja metsätalous oli pääelinkeinona aina 1960-luvulle asti. Vuonna 1960 maa- ja metsätalouden osuus kunnan elinkeinoista oli 55 % ja teollisuuden 23,8 %. Kunnan elinkeinorakenteessa tapahtui suuri muutos 1970-luvun alussa lentokonetehtaan kasvaessa huomattavasti, kun taas koko Suomen lailla maatalous koki laskua maaltapaon seurauksena. Ilmavoimien Teknillisen koulun tulo 1972 vaikutti myös elinkeinorakenteen muutokseen. Vuonna 1975 pääelinkeinot Kuorevedellä olivat teollisuus 38,1 %, maa- ja metsätalous 23,7 % ja palvelut 21,6 %. (mts. 88-89.)

Karhumäen veljekset perustivat lentokonetehtaan Kuorevedelle vuonna 1939. Puolustusvoimat rakennutti sotilaslentokentän paikkakunnalle 1940. Samana vuonna lentokoneteollisuus laajeni, kun Valtion Lentokonetehtaat eli Valmet perusti lentokonetehtaan Kuorevedelle. Lisääntyneen väestön

takia Kuorevedelle syntyi paljon uutta asutusta sekä palveluja, kuin myös erilaista sosiaalista toimintaa. (mts. 175,193-195.) Ilmavoimien Koelentokeskus on toiminut Kuorevedellä vuodesta 1941 (mts. 213). Ilmavoimien Teknillinen Koulu aloitti alokkaiden peruskoulutuksen vuonna 1972, koulun esikunta siirtyi Kauhavalta Kuorevedelle 1974-75 ja tekninen koulutus alkoi 1976 (mts. 220). Valmet lentokone-tehtaan toiminta yhtiöitettiin 1990-1991 ja vuonna 1996 omistus siirtyi Patria Industries Oy:lle. Samalla tehtaan nimeksi tuli Patria Finavitec.

Ensimmäinen kiertokoulu aloitti toimintansa Kuorevedellä vuonna 1875 ja ensimmäinen kansakoulu perustettiin paikkakunnalle vuonna 1886. (mts. 394-396.) Kuoreveden Keskikoulu aloitti toimintansa vuonna 1971, mutta 1975 koulu liitettiin osaksi Kuoreveden peruskoulun yläastetta. Ammatillista koulutusta kuorevesiläiset saivat vuodesta 1958 lähtien Mäntän kuntainliiton omistamassa ammattikoulussa, jossa Kuorevedellä oli oma oppilaskiintiö. Varsinaista jatkokoulutusta kuten lukiota tai ammattikoulua Kuorevedellä ei ole koskaan ollut vaan opiskelu on tapahtunut lähinnä Mäntässä ja Jämsässä. Kansalaisopisto perustettiin vuonna 1964 (mts. 406-407.) Raittiusseura aloitti aatteellisen yhdistystoiminnan Kuorevedellä vuonna 1885. Nuorisoseura syntyi vuonna 1919 ja sai nimekseen Kuoreveden Nuorisoseura Nysä, joka toimii edelleen aktiivisesti. Nuorisoseura on nykyisin enemmänkin yleisjärjestö sekä samalla kotiseutujärjestö. Suinulan Työväenyhdistys perustettiin 1905 ja se on vaikuttanut erityisesti sosiaalishallinnon kehittämiseen ja vanhainkodin aikaansaamiseen. (mts. 443-448.) Tärkeimmät urheiluseurat perustettiin Kuorevedelle, 1934 Kuoreveden Kärki ja 1941 Kuoreveden Toverit (mts. 459). Suurin osa paikkakunnan yhdistyksistä on perustettu 1900-luvun alkupuolella. Vuosien 1920-1989 aikana Kuorevedellä on toiminut 127 eri yhdistystä, joista suurin osa on edelleen toiminnassa. (mts. 470-472.) Kuoreveden kansankulttuurissa ja kertomusperinteessä keskeisin hahmo on ollut ja on edelleen Hallin Janne (mts. 504). Merkittävimpiä kulttuurivaikuttajia Kuorevedellä ovat olleet

kirjailija Otto Varhia, hanuristi Paavo Raivonen, runoilija Immi Hellén, opettaja Aune Laaksi sekä kanttori ja musiikinopettaja Osmo Sahinvaara (mts. 531-537).

Vuoden 1979 tehdyn laskennan mukaan asukkaita oli kunnassa 3298, ja vuonna 1980 asukasluku oli kasvanut 3327:ään. Asukkaita oli 9,5 km² kohden. Veroäyri oli 16,0. Kunnanvaltuustossa SDP:llä oli paikkaenemmistö (7) ja toisena oli Keskusta (6). Muut kunnanvaltuustossa olleet puolueet olivat SKDL (3), LKP (3) ja Kokoomus (2). Kuorevedellä toimivat peruskoulun yläaste, viisi ala-asteen koulua sekä kansalaisopisto. (Pirkanmaan vuosikirja 1980: 116-117, 131.)

Asukasluku oli vuonna 1989 suoritetun laskennan mukaan 3127. Keskimääräinen työttömyysaste oli 3,1 %. Alkutuotanto muodosti Kuoreveden elinkeinoista 13,3 % osuuden, jalostus 43,8 % ja palvelut 42,7 %. Veroäyri oli 17,50 penniä. Kunnallisvaltuustosta eniten paikkoja oli SDP:llä (8) ja Keskustalla (8). Kaksi muuta puoluetta valtuustossa olivat Kokoomus (3 paikkaa) ja SKDL (2 paikkaa). Koulujen määrä oli sama kuin vuonna 1980. (Pirkanmaan vuosikirja 1990:108-112, 149.)

1.1.1999 asukkaita oli 2857 ja asukastiheys on 8,1 as/km². Väestöstä ammatissa toimii 1380 henkilöä ja pääelinkeino on jalostus, jossa toimii 59 % väestöstä. Muut tärkeimmät elinkeinot ovat palvelu 31 % ja alkutuotanto 10 %. Suurimmat työnantajat ovat Patria Finavitec ja Finavicom (n. 800 työpaikkaa), Ilmavoimien Teknillinen koulu ja Koelentokeskus (n. 200 työpaikkaa) sekä Kuoreveden kunta (n. 130 työpaikkaa). Vuonna 1998 työttömyysaste oli 11,9 % kun koko maassa se oli 13,9 %. Kuoreveden kunnanvaltuustossa (1997-2000) eniten paikkoja on Sosiaalidemokraateilla (8) ja seuraavaksi eniten Suomen Keskustalla (5). Muut puolueet paikkoineen ovat Sitoutumattomat (4), Kokoomus (3) ja Vasemmistoliitto (1). Kuorevedeltä löytyvät kaikki peruspalvelut. Kuorevedellä on viisi (Pihlaisto, Suinula, Lahdenkylä/Joensuu, Palsina, Halli) aktiivisesti toimivaa kylää ja palvelukeskuksena toimii Halli. (Pirkanmaan vuosikirja 1999: 41, 43, 48-51, 63-64.)

Kuoreveden taloudellinen tilanne 1990-luvun lopulla asetti kunnan tulevaisuuden vaakalaudalle. Eräänä vahvimpana vaihtoehtona nähtiin liittyminen joko Mäntän tai Jämsän kaupunkiin. Kuoreveden kunnan tekemän kuntaliitosselvityksen ja alustavan kuntalaiskyselyn tuloksena Kuorevesi aloitti neuvottelut Jämsän kaupungin kanssa toukokuussa 1999. Syksyllä 1999 suoritettiin Kuorevedellä yhdistymisestä neuvoa-antava kansanäänestys, jonka tuloksena Kuorevesi haluttiin säilyttää itsenäisenä. Lopullinen ratkaisu tehtiin valtioneuvoston ja valtioneuvosto hyväksyi liitoksen kesäkuussa 2000. Päätös poiki lukuisia valituksia, jotka lääninhallitus käsitteli, hyläten ne kaikki. Valitukset etenivät korkeimman hallinto-oikeuden käsittelyyn, missä valitukset hylättiin. Kuoreveden kunnanvaltuusto ratkaisi lopullisesti liittymisen puolesta ja tämän perusteella kuntaliitos Jämsän kaupungin kanssa astui voimaan 1.1.2001. Molemmat kunnat lakkautettiin ja perustettiin uusi kunta, jonka nimi on Jämsän kaupunki. (Kuoreveden kunnasta kuntalaisille 2/1999.)

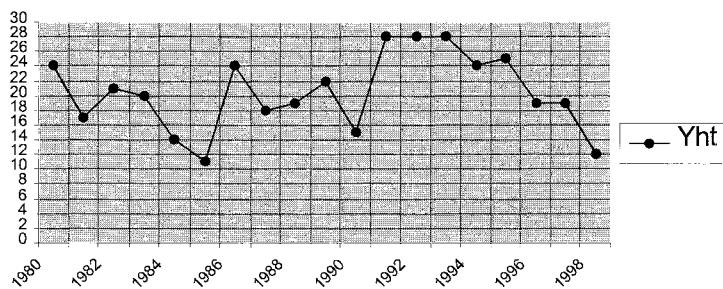
1970-luvulta alkaen Mäntän työväenopistossa on opetettu vaihtelevilla tasoilla musiikkia. Työväenopiston rehtori Leo Tolosen vaikutuksesta työväenopistossa aloitti musiikkioppilaitoksen kaltainen laitos, jossa suoritettiin kurssitukintoja ja jossa oli yli sata opiskelijaa. Rahoituksellisista syistä se muutettiin musiikkikouluksi, koska musiikkioppilaitokset saivat lakisääteisiä valtionosuuksia. (Sairanen 2000.) Mäntän Seudun musiikkikoulu perustettiin Mäntän, Kuoreveden ja Vilppulan yhteiseksi hankkeeksi vuonna 1982. Tavoitteena oli turvata seutukunnan lahjakkaiden ihmisten mahdollisuus korkeatasoisen ja ammattillisesti pätevän musiikin opetuksen saaminen. Lakisääteisen valtionrahoituksen saaminen mahdollisti musiikkikoulun synnyn kyseisissä kunnissa. Musiikkikoulun rehtorina on toiminut vuodesta 1982 Mika Sairanen. Aluksi opetusta annettiin solistisissa instrumenteissa (piano, viulu jne.). Toimintaa laajennettiin ja musiikkileikkikoulu on toiminut vuodesta 1983. Tanssi, joka sisältää klassisen ja modernin linjan, tuli ohjelmaan 1988. Jazzin ja improvisoidun musiikin opetus aloitettiin 1992. Musiikkikoulu muutettiin Mäntän

kaupunginvaltuuston päätöksellä 10.6.1996 musiikkiopistoksi. Mäntän Seudun musiikkikoulussa on annettu perinteistä musiikkikoulun päästötodistukseen tähtäävää opetusta vuodesta 1982. Myös ammattiopintoihin pyrkiville on annettu asiaan kuuluvaa opetusta. (Sairanen 2000 ja Mäntän musiikkiopiston historiikki.)

Idea musiikkikoulun perustamisesta syntyi nuorison taidetapahtumassa 21.3.1981, kun todettiin että sillä hetkellä musiikin opetusta alueella annettiin Mäntän ja Vilppulan kansalais- ja työväenopistoissa ja Mäntän musiikkikoulua hoidettiin sivutoimisesti ilman valtionavustusta (KMOV 1981/16: 3). Soittajien tason ja määrän katsottiin olevan niin korkea, että tarve yhtenäisen musiikkioppilaitoksen luomiseksi oli välttämätöntä. Ongelmana tällaisen hankkeen toteuttamisessa olivat olleet kustannukset, koska valtionapu ei ollut itsetäanselvyyttä. Valtionapukin oli ollut kaksitasoisista: harkinnanvarainen (n. 5 % kustannuksista) sekä vakinainen (n. 20-30 % kustannuksista) (KMOV 1981/24: 2). Mäntän työväenopiston musiikkitoiminta oli hyvin aktiivista ja laajamittaista, mutta ongelmana oli se, etteivät opetukseen voineet osallistua muut kuin mäntäläiset Mäntän kaupungin vastatessa osasta ryhmäopetuksen ja kokonaan yksilöopetuksen kustannuksista (KMOV 1981/30: 4). Alueen yhteistä musiikkikoulua perusteltiin sillä, että se antaa paremmat mahdollisuudet kehittyä kouluna ja kustannusten arveltiin tulevan edullisimmiksi kun osallisina on useampi kunta, mikä vaikuttaa valtiontukeen. Päätöstä tuki myös se väittämä, että haluttiin tähdätä tutkintojen suorittamiseen ja ammattitavoitteiseen opiskeluun. (KMOV 1981/45: 3.)

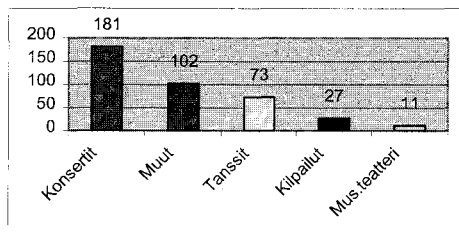
Mika Sairasen mukaan Kuoreveden liittyminen Jämsään ja Vilppulan siirtyminen Keuruun musiikkiopistoon merkitsevät alueellisen musiikkioppilaitos-idean loppua. Mäntän seudun musiikkiopiston tulevaisuus riippuu siitä saako opisto lakisääteisiä valtionosuuspaikkoja. 1980-luvulla opettajan virkoja oli keskimäärin 10 ja vuonna 2000 niitä oli neljästä viisi kappaletta. (Sairanen 2000.)

Seuraavassa esittelen tapahtumien luonnetta ja lehtikirjoituksia vuosikohtaisesti³. Musiikkielämä kirjoitukset –kohdissa käyttämäni sivuviitteet viittaavat kaikki Kuorevesi-Mänttä-Vilppula lehteen. Olen koonnut taulukon musiikkitilaisuuksista (taulukko 1), joka antaa yleiskuvan järjestettyjen tilaisuuksien määristä aikavälillä 1980-1998. Tutkiminani vuosina musiikkitapahtumia järjestettiin 388. Olen jaotellut musiikkitilaisuudet sanomalehtimateriaalin analysoinnin mukaisiin kategorioihin (taulukko 2), mistä ilmenevät eri musiikkitilaisuuksien määrät. Lisäksi olen listannut Kuorevesi-Mänttä-Vilppulan lehden ilmoitusten ja juttujen perusteella järjestäjät, joita löysin 70. Kaikissa ilmoituksissa ja jutuissa ei ollut mainittu järjestäjää tai musiikin esittäjää tai mitä musiikkia esitettiin.

Taulukko 1: Kaikkien tilaisuuksien kokonaismäärä vuosina 1980-1998

³ Yksityiskohtaisemmat listat tapahtumista ks. Liite 8

Taulukko 2: Järjestetyt tilaisuudet sanomalehtimateriaalin mukaan

Kuoreveden musiikkielämän ja musiikkiopiston historiikki on jaoteltu ensinnäkin kronologisesti tärkeimpien käännekohtien mukaan kolmeen aikaperiodiin. Historiikki etenee vuosikohtaisesti ja jaottelen tiedot kolmeen kategoriaan:

- 1) kunnan toiminta musiikkielämässä ja kulttuuripoliittiset päätökset
- 2) musiikkiopiston toiminta
- 3) musiikkitapahtumat ja musiikkia koskevat kirjoitukset (viitteet viittaavat Kuorevesi-Mänttä-Vilppula lehteen)

2.2. 1980-1988: Musiikkiopiston alkuvaihe

1980

1) Kulttuurilautakunta oli vuonna 1980 vapaaehtoinen lautakunta, jonka budjetti oli varsin pieni, koska lautakunta oli kärsinyt huomattavista rahallisista karsinnoista. Huolimatta kulttuurilautakunnan vähäisistä varoista, Kuorevettä pidettiin edelläkävijänä kulttuuritoimessa. Tästä kertoo mm. se että kulttuurilautakunta perustettiin vuonna 1974, kun muut kunnat vasta miettivät tulevan lain määräämän lautakunnan perustamista. Samana vuonna Kuoreveden kulttuurilautakunnan toiminta määriteltiin uudelleen. Talousarviossa varauduttiin kulttuurisihteerin

palkkaamiseen ja kuljetuksia eri kulttuuritilaisuuksiin päätettiin lisätä. 1980 kulttuurilautakunnan työntekijä oli valtion työllisyysvaroin palkattu osapäivätoiminen henkilö. (KMOV 1980/65: 5, 1980/95: 3.)

3) Lehtiartikkelit painottuvat kulttuurilautakunnan toimintaan ja toiminnan laajenemista koskeviin juttuihin. Musiikkielämästä on suhteellisen vähän kirjoituksia ja aiheet eivät ole kovinkaan musiikkikeskeisiä. ”Kirkkokuorolla kolmas vuosi Kuorevedellä”, kertoo kirkkokonserttien kävijämääristä sekä esittelee tulevaa konserttia (25.3.1980, nro 24, s. 2). Kulttuurilautakunta on esillä useammankin kerran; lisärahoituksen vaatiminen kunnan budjettiin ja tavoitteen toteutuminen (22.8.1980, nro 65, s. 5; 30.12.1980, nro 95, s. 3). Vuoden nuoreksi kulttuurilautakunta valitsee Tiina Karppisen ja jutussa esitellään hänen soittoharrastustaan (9.9.1980, nro 70, s. 5). Kansalaisopiston toiminnasta informoidaan ja mukana on myös musiikkitoimintaa (12.9.1980, nro 71, s. 2). Varsinaisia tapahtumia järjestettiin vuoden 1980 aikana 24 kappaletta, joiden järjestäjänä toimi 16 eri tahoa .

1981

1) Kulttuurisihteerin virkaa käsiteltiin ja opetus- ja sivistystoimi ehdotti urheiluoaja- raittiusihteerin tointa sekä nuorisosihteerin viran muuttamista nuoriso-sihteeriksi-kulttuurisihteeriksi (KMOV 1981/68: 2). Taloudelliseenkin tilanteeseen oli tulossa helpotusta seuraavaksi vuodeksi (1981) eli tukea annettiin 99460 mk (KMOV 1980/95: 3.). Vuonna 1981 järjestettiin nuorille oma tapahtuma Hallinraitilla, Nuorten markkinat. Nuorisolautakunta painotti musiikin osuutta, sellaisena kun nuoret itse sen haluavat. Samalla todettiin, että Kuorevedellä ei ole hyvät musiikin harrastusmahdollisuudet, vaikka kiinnostusta esimerkiksi nuorten musiikkiryhmien perustamiseen olisi ollut. Nuorisosihteerin Reetta Perä lupasi, että harrastusten lisäksi pyritään vaikuttamaan musiikkiopiston perustamiseen seudulla. (KMOV 1981/90: 4.)

3) Musiikkielämän muutokset alkavat näkyä myös lehdissä. Keskustelu musiikkiopiston tarpeellisuudesta alkaa ja ensimmäinen julkinen aloite musiikkiopiston perustamisesta esitetään: ”Musiikkiopistoa perättiin nuorison taidetapahtumassa”. Samalla kommentoidaan kilpailun osanottajia.(10.2.1981, nro 16, s. 3; 28.2.1981, nro 24, s. 2) Keskustelu musiikin opetuksesta jatkuu: ”Kulttuurityötä tehdään luottamushenkilöpohjalla Koillis-Pirkan kunnissa” (14.3.1981, nro 30, s. 4). Seuraavaksi esillä on jo neuvottelut Koillis-Pirkan musiikkikoulun perustamisesta (26.3.1981, nro 35, s. 3). Toiminnan aloittamista suunnitellaan vuodelle 1982 ja tulevaisuutta visioidaan (23.4.1981, nro 45, s. 3; 8.10.1981, nro 113, s. 3). Kuoreveden muukin musiikkielämä on esillä. Hallinraitilla oli nuorten markkinat, missä oli nuorisolle suunnattuja kevyen musiikin konsertteja (15.8.1981, nro 90, s. 4). Nuorisoseura Nysän toiminnan esittelyn yhteydessä etsitään laulukerholle säestäjää (20.10.1981, nro 118, s. 3). Samoin referoidaan linja-autoasemalla pidettyä nuorten levyraatia (28.3.1981, nro 36, s. 5). Kulttuurilautakunta tulee jälleen esille: ”Kuorevedelle esitettiin perustettavaksi kuutta virkaa, joista yksi oli kulttuurisihteerin virka” (25.6.1981, nro 68, s. 2). Musiikkitalaisuuksia järjestettiin 17, joita oli järjestämässä 10 yhteisöä. Eniten tilaisuuksia järjestivät Kuoreveden Toverit (3) ja Nuorisoseura Nysä (4). Konsertteja oli 3, tansseja 3, muita tilaisuuksia 7, kilpailuja ja katselmuksia 3 ja musiikkiteatteria 1.

1982

1) Musiikkiopisto aloittaa toimintansa Kuorevedellä syksyllä 1982. Musiikin opetuksen puuttumisen lisäksi soittotilojen puutetta pidettiin osasyynä musiikin harrastamisen vähyyteen (KMOV 1983/135: 6). Nuorisosihteerin virka muuttui 1982 yhteiseksi kulttuurilautakunnan kanssa nimekkeellä nuoriso-kulttuurisihteeriksi. Nuorisolautakunnan osuus virasta oli tällöin 70 % ja kulttuurilautakunnan 30 %. (Nuorisolautakunnan toimintakertomukset ja budjetit 1978-1992.) Vuoden 1982 toimintakertomuksessa kulttuurilautakunta määritteli tehtäväkseen ”kulttuuritoimintojen koordinoiminen Kuorevedellä paikallisen kulttuuritoiminnan edistämiseksi ja

toisaalta yleisen kulttuuritoiminnan saaminen mahdollisimman monen ulottuville”

(Kulttuurilautakunnan toimintakertomus 1982: 42). Pääpaino kulttuurilautakunnan työssä on kuitenkin ollut paikallisen kulttuuritoiminnan edistäminen. Nuorisolautakunnan toiminta-ajatuksia ja tehtäväalueita ovat olleet muun muassa toimintaedellytysten luominen nuorisoyhdistyksille, Nuorison Taidetapahtuman organisointi, kansainvälinen toiminta, koulutustoiminnan aktivoiminen; palvelujen, ohjauksen sekä asiantuntija-avun antaminen, avustuksien jakaminen, nuorten etsiminen toiminnan pariin ja toiminnan etsiminen nuorille sekä nuorten asiain hoidon seuraaminen kunnassa. (Nuorisolautakunnan toimintakertomus 1982: 2.)

2) Musiikkikoulun nettomenoiksi vuonna 1982 arvioitiin 282740 markkaa. Opiskelijamäärät arvioitiin seuraavasti: Mänttä 160 oppilasta, Vilppula 40 ja Kuorevesi 20. Mäntän vuosittaiset kustannukset olisivat 244184 mk, Vilppulan 25704 mk ja Kuoreveden 12 852 mk. (KMOV 1981/113: Musiikkikoulun aloittaessa toimintansa 23.8.1982 Kuorevesi täytti 20:stä paikastaan 12, mutta lopulta oppilasmäärä tuona vuonna oli 16. Opetusta annettiin puhallinsoittimissa, viulussa, pianossa ja yksinlaulussa sekä yleisissä aineissa musiikin teoriassa, säveltapailussa ja yleisessä musiikkitiedossa. Opinto-ohjelman mukaan opetusta annettiin musiikkialalle aikoville sekä harrastukseksi soittaville. Musiikkikoulu oli tarkoitettu alle 16-vuotiaille ja tutkinnot oli suoritettava 16 ikävuoteen mennessä. (KMOV 1982/89: 2.) Johtokunnassa Kuorevettä edusti Tapio Lahtivirta (varapuheenjohtaja) ja hänen varajäsenenään oli Pekka Monto (KMOV 1982/49: 2). Vuonna 1982 oli vakinaista henkilökuntaa kolme: rehtori Mika Sairanen, pianonsoitonopettaja Pirkko Sairanen ja toimistotyöntekijä Pirjo Hellekoski. Lisäksi tuntiopettajia oli kahdeksan seutukunnan ulkopuolelta ja kuusi seutukunnasta. Mika Sairanen totesi 1982 antamassaan haastattelussa musiikkikoulun kohottavan paikkakunnan elämisen laatua ja tarjoavan erikoistuvan ja kapea-alaisempaa musiikin opetusta. Sairasen mukaan musiikki tarjoaa mahdollisuuden kokonaisvaltaisiin elämyksiin ja kehittää ihmisen humanimpaa elämänsäntettä. Musiikkikoulun noin 200 oppilaasta ¼ eli 154 soitti pääinstrumentinaan pianoa, 14 viulua, 7 huilua, 7 klarinettia, 3

trumpettia sekä 15 laulajaa. Kuoreveden 16 opiskelijalla oli kaikilla pääsoittimenaan piano.

Lukukausimaksut vuonna 1982 olivat pääinstrumentissa 250 mk lukukaudessa, eli 500 mk lukuvuodessa, mikä oli maan korkeimpia. (KMOV 1982/130: 4.)

3) Artikkelit ovat pääsääntöisesti musiikkiopistosta ja tapahtumia seurataan hyvin tarkasti ja innostuneesti. Mäntän seudun musiikkikoululle valitaan johtokunta, jonka varapuheenjohtajana toimii Tapio Lahtivirta ja hänen varajäsenenään Pekka Monto, molemmat Kuorevedeltä (6.5.1982, nro 49, s. 2). Muita otsikoita ovat: ”Musiikkikouluun valittiin rehtori: Mika Sairanen ja musiikinopettajaksi Pirkko Sairanen”, ”Mäntän Seudun musiikkikoulun lukuvuosi 1982-83 alkaa 23.8.1982”, ”Musiikkikoulu aloittaa tavallista aikaisemmin” ja ”Kolmen kunnan musiikkikoulusta pohjan ammattiin” (3.6.1982, nro 59, s. 1; 14.8.1982, nro 89, s. 2 ilm.; 14.8.1982, nro 89, s. 2; 20.11.1982, nro 130, s. 4). Muu musiikkitoiminta tulee esille jutussa Nuorisoseura Nysän kerhojen esittelyssä (mukana laulukerho) (31.8.1982, nro 96, s. 5 ilm.). Kansalaisopistossa ei ole tuona syksynä musiikin opetusta. Vuonna 1982 tapahtumia järjestettiin yhteensä 21. Järjestäjiä oli yhteensä 13 ja eniten tilaisuuksia järjesti Nuorisoseura Nysä (8) ja sitten seurakunta (3). Konsertteja tapahtumista oli 5, tansseja 8, muita tilaisuuksia 5 sekä kilpailuja ja katselmuksia 3.

1983

1) Vuonna 1983 orkesterien väliaikaisena harjoitustilana toimi Hallin Urheiluautoilijoiden tilat, jotka nuorisolautakunta oli vuokrannut. Tilanne ratkesi kun Kuoreveden Sähkö Oy tarjosi kerhotilat Kuoreveden nuorille ja samalla leikkikoululle. (KMOV 1983/135: 6.)

2) Keväällä 1983 musiikkikoulussa oli 16 kuorevesiläistä (lisäksi yksi sivusoitin), joista vain kaksi kävi Mäntässä soittotunneilla (kaikki muut paitsi pianistit, joita oli 15). Seuraavaksi vuodeksi oli tarkoitus monipuolistaa soitinvalikoimaa ja saada 5-10 oppilaspaikkaa lisää. (KMOV 1983/55: 7.) Saman vuoden syksynä päätettiin aloittaa musiikkileikkikoulutoiminta, koska kunnista ei löytynyt tavoitteellista ja järjestettyä musiikinopetusta. Päiväkotien, järjestöjen ja yhteisöjen kerhotkaan

eivät olleet kaikkien ulottuvilla. Kuorevedellä musiikkileikkikouluun ilmoittautui 46 ja vetäjänä toimi Leena Kostilainen. Toiminnan kustannukset olivat 30800 mk, joista lukukausimaksut kattoivat 18900 mk. Toisin sanoen joka kunnalle menoja koitui 4000 mk vuodessa. Lukukausimaksu oli 150 mk. (KMOV 1983/100: 1.)

3) Musiikkiopisto on jälleen vahvimmin esillä eri musiikkielämän osioista. Jutut ovat referoivia ja tapahtumia kuvailevia, eivät niinkään arvioivia: ”Kuorevedelle suunnitellaan perustettavaksi musiikkileikkikoulua” (30.4.1983, nro 48, s. 4), ”Musiikkikoululaiset esittelivät taitojaan Kuorevedellä” (19.5.1983, nro 55, s. 7), ”Mäntän musiikkikoulu jakoi todistukset” (16.6.1983, nro 66, s. 3), ”Leikkikoulutoimintaa suunnitellaan Mäntän Seudun musiikkikouluun” (30.4.1983, nro 48, s. 4), ”Musiikkileikkikoulu aloitti eilen” (8.10.1983, nro 114, s. 2), ”Jämsässä toimivassa Jyväskylän konservatorion sivupisteessä on kaksi kuorevesiläistä pianonsoiton oppilasta” (29.10.1983, nro 123, s. 4), ”Musiikkileikkikoulua odotetaan innolla alueen kunnissa” (6.9.1983, nro 100, s. 1). Kuoreveden muusta musiikkielämästä nousevat esille Nysän laulukerho Sirkuttajat sekä orkesterien harjoitustilojen saaminen: ”Laulukerho Sirkuttajat” (11.1.1983, nro 3, s. 6 ilm.), ”Hallin nuoriso saa sähköiset toimitilat Kuoreveden Sähkö Oy:ltä” (29.11.1983, nro 135, s. 6; 1.12.1983, nro 136, s. 7). Tapahtumia järjestettiin 20 ja niitä oli järjestämässä 15 eri tahoa. Seurakunta oli mukana 5 kertaa, seuraavaksi useimmin oli Kuoreveden nuorisolautakunta 4 kertaa. Konserteja oli 6, tansseja 4, muita tilaisuuksia 7, kilpailuja ja katselmuksia 2 ja musiikkiteatteria 1. Musiikkia koskevia tiedotuksia ja kirjoituksia oli 9.

1984

1) Vuonna 1984 vietettiin Kuoreveden kulttuurivuotta ja musiikkitoiminnan kehittämiseksi kunnassa pyrittiin löytämään ohjaajia. Kulttuurilautakunta ilmaisi olevansa halukas avustamaan tarvittaessa musisointitoimintaa. (KMOV 1984/23: 2.)

2) Syksyllä 1984 musiikkikoulussa oli 25 kuorevesiläistä ja oppilaiden tasoa luonnehdittiin korkeaksi (KMOV 1984/94: 2).

3) Kirjoittelu jakautuu tasaisesti eri instituutioiden välillä, joka samalla kertoo kiinnostuksesta musiikkielämää kohtaan. Osasyynä on varmasti se, että vuonna 1984 vietetään Kuoreveden kulttuurivuotta. Kulttuurivuosi tuo esille puutoksia musiikkielämässä, pyritään löytämään päteviä musiikinohjaajia. (25.2.1984, nro 23, s. 2.) ”Kulttuurin kehittäminen ja kunnallispolitiikka” pohtii kulttuurin kehittämisen ja kunnallispolitiikan suhdetta: ”--- tavoitteellinen kulttuuripolitiikka on mahdollista pienessäkin kunnassa. Kyse on poliittisesta tahdosta ja riittävästä avarakatseisuudesta. Tämä avarakatseisuus heijastuu myös Kuoreveden Nuorisoseura Nysän toiminnasta. Kuoreveden kunta tukee Nysän toimintaa melko suurella avustuksella, ja nuorisoseura on tällä hetkellä hyvin aktiivisesti toimiva.---” (18.10.1984, nro 118, s. 4). Nysä on muutenkin esillä ja toiminta koetaan positiivisena, Nuorisoseura järjestää musiikkileirin ja kevätmatinean Hallissa (2.10.1984, nro 111, s. 2; 8.5.1984, nro 51, s. 2). Musiikkileikkikoulun toimintaa Hallissa esitellään ja kerrotaan ryhmissä olevan vielä tilaa, toisin kuin musiikkikoulussa (23.8.1984, nro 94, s. 3; 23.8.1984, nro 94, s. 2). Tapahtumia järjestettiin kaiken kaikkiaan 14 ja niitä oli toteuttamassa 10 eri tahoa. Aktiivisimmat järjestöt olivat kulttuurilautakunta (3 tilaisuutta), Kuoreveden Kärki (3) ja Nuorisoseura Nysä (3). Konsertteja oli 4, tansseja 4, muita tilaisuuksia 4, kilpailuja ja katselmuksia 1 ja musiikkiteatteria 1. Musiikkia koskevia tiedotuksia ja kirjoituksia oli 7.

1985

1) Kulttuurivuosi ja keskustelu kulttuurin tasosta olivat ilmeisesti vaikuttaneet osaltaan kunnanvaltuuston rahojen jakoon. Kulttuurielämää tuettiin myöntämällä kunnanvaltuuston päätöksellä 8000 markan määräraha musiikkileikkikoulutoimintaan. Tämä määräraha mahdollisti musiikkileikkikoulutoiminnan siirtymisen Mäntän musiikkikoulun alaisuuteen. Siihen asti musiikkileikkikoulua yksityisesti vetänyt Leena Kostilainen oli ilmoittanut luopuvansa toiminnasta,

ellei toimintaa liitettäisi musiikkikoulun yhteyteen. (KMV 1985/121: 1.) 1985 Kuoreveden kunnan budjetissa myönnettiin 150000 mk yläasteen laajennukseen ja musiikkikoulutoimintaan, mitä valtuutettu Narsakka piti kädenojennuksena kulttuurille (KMV 1985/143: 5).

2) Kuorevedellä musiikkileikkikoulutoiminta kuitenkin toimi yksityisesti (Leena Kostilaisen vetämänä) vuoteen 1985 asti, jonka jälkeen toiminta oli Mäntän musiikkikoulun alaisuudessa. Ongelmana oli ollut se, ettei Kuoreveden kunta ollut aikaisemmin myöntänyt musiikkileikkikoululle määrärahaa. (KMV 1985/121: 1.)

3) Keskustelu musiikkileikkikoulun rahoituksesta oli näkyvästi esillä myös lehdistössä. Musiikkileikkikoulu halusi laajentaa toimintaansa Kuorevedelle ja Vilppulaan, esteenä Kuoreveden kohdalla oli ollut rahoituksen puuttuminen. Musiikkileikkikoulun kohtaloa käsittelevässä kirjoituksessa raportoitiin myös musiikkikoulussa opiskeltavista soittimista sekä suoritetuista tutkinnoista. (21.5.1985, nro 55, s. 3). Kuoreveden kunnanvaltuusto kuitenkin myönsi määrärahan musiikkileikkikoulun toiminnan siirtämiseksi Mäntän musiikkikoulun toiminnan alaisuuteen, vaihtoehtona olisi muutoin ollut koko musiikkileikkikoulutoiminnan lakkaaminen paikkakunnalla (26.10.1985, nro 121, etusivu). Samaisen Kuoreveden kunnan budjetoinnin yhteydessä musiikkikoulua päätettiin tukea kohtuullisella summalla (21.12.1985, nro 143, s. 5).

Musiikkikoulun toiminnan laajentuessa Kuoreveden kansalaisopisto oli uusien haasteiden edessä, pudonneet oppilasmäärät kirvoittivat keskustelua myös lehdissä. Kansalaisopisto halusi kehittää toimintaansa mm. pyytämällä kuntalaisilta kehitysideoita. (19.10.1985, nro 118, s. 3). Uutuutena kansalaisopistossa alkoikin nuorisomusiikin soittokurssi (10.9.1985, nro 101, s. 2). Vuoden kuluessa tapahtumia oli yhteensä 11, järjestäjiä 7. Useimmin tilaisuuksia järjesti seurakunta, 3 kappaletta. Konsertteja järjestettiin 6, muita tilaisuuksia 2 sekä kilpailuja ja katselmuksia 3. Musiikkia koskevia tiedotuksia ja kirjoituksia oli 5.

1986

1) Vaikka Kuoreveden kunta oli jo tuolloin osakkaana Mäntän musiikkikoulussa, Jämsän kaupunki tiedusteli Kuoreveden kunnalta osallistumishalukkuutta Jämsän musiikkikoulun toimintaan.

Ehdotuksen mukaan haluttiin selvittää olisiko ollut mahdollista että Kuorevesi olisi ollut alue, jossa musiikinopiskelijat olisivat voineet itse hakeutua maksaviksi opiskelijoiksi Jämsän kaupungin varaamille omakustanteisille paikoille. Jämsä tiedusteli myös Kuoreveden halukkuutta osallistua Jämsän seudun alueellisen musiikkikoulun perustamiseen tai oppilaspaikkojen varaamiseen Jämsän musiikkikoulusta tai mahdollisista sivutoimipisteistä. (KMV 1986/6: 4.) 1986 tehdyn kulttuurimenojen selvityksen mukaan Kuorevesi sijoittui läänin tilastossa hyvin. Se oli noussut 68 markalla asukasta kohti keskiarvon (39 mk) yläpuolelle verrattaessa maalaiskuntia. Vuodesta 1980 menojen reaalkasvu oli ollut 386 %. Kaikkien kuntien joukossa kulttuurimenoja arvioitaessa Kuorevesi oli 15. sijalla. (KMV 1986/21: 3.)

2) Keväällä 1986 Sairanen toivoi Kuoreveden lisäävän oppilaspaikkojaan, 23 musiikkikoulussa ja 30 musiikkileikkikoulussa, suuren kiinnostuksen takia sekä vuosittain vapautuvien paikkojen vähydestä johtuen (KMV 1986/43: 5).

3) Keskustelu musiikkikoulusta jatkui edelleen, tällä kertaa uutena aspektina oli Jämsän tarjoama mahdollisuus opiskella myös Jämsän musiikkiopistossa (16.1.1986, nro 6, s. 4). Samanaikaisesti Mäntän Seudun musiikkikouluun oli tunkua, silti vain yksi Kuoreveden pyrkijöistä voitiin ottaa sisälle. Hankalaan tilanteeseen pyrittiin löytämään ratkaisuja: "Kuoreveden kansalaisopistossa ei musiikinopetusta ole. Kunnalla onkin kaksi vaihtoehtoa, joko lisätä oppilaspaikkojaan musiikkikoulussa tai järjestää musiikinopetusta kansalaisopistoon. Musiikkikoulu ja kansalaisopisto voivat toimia sulassa sovussa." (10.6.1986, nro 66, s. 8; 17.4.1986, nro 43, s. 5). Nuorten kerhoillat loppuivat Kuorevedellä, mutta bändit jatkoivat omaa toimintaansa ja siirtyivät muualle harjoittelemaan (1.2.1986, nro 13, s. 5). Helluntaiseurakunnalla oli myös musiikillista toimintaa, seurakunnan puitteissa toimi oma lauluryhmä. Kuorevesi-Mänttä-Vilppula -lehti kirjoitti artikkelin

lähikuntien kulttuurimenojen tutkimuksesta ja totesi Kuoreveden sijoittuvan keskiarvon yläpuolelle (18.10.1986 no121 s.3). Tapahtumia järjestettiin 24, joiden organisoinnista vastasi 14 eri tahoa. Eniten tilaisuuksia järjestivät seurakunta (7) ja kulttuurilautakunta (4). Konsertteja pidettiin 10, tansseja 5, muita tilaisuuksia 7 ja musiikkiteatteria 2. Musiikkia koskevia tiedotuksia ja kirjoituksia oli 6.

1987

- 1) Kulttuuritoiminnan kehittämiseksi Kuoreveden nuorisolautakunta esitti Kuoreveden kansalaisopistolle musiikkipiirin perustamista syksyllä. Nuoria otettaisiin valmennettaviksi soitossa ja laulussa, varsinkin koska seuraavan talven taidetapahtuman lajina olisi musiikki. Opettajaksi lautakunta ehdotti pyydettyä musiikinopettaja Liisa Valkamaa Jämsästä. (KMOV 1987/101: 4.) Nuoret itse eivät olleet tyytyväisiä musiikin opetukseen, koska koulutuspolitiikan ongelmina olivat musiikinopetuksen riittämätön paikkamäärä sekä se, ettei poporkestereilla ollut soittotiloja kunnassa (KMOV 1987/143: 3).
- 2) Kunnan antamien määrärahojen vaikutusta uusien musiikkiopiston opiskelijoiden tilanteeseen kuvastaa hyvin se, että hakijoita oli 15 ja hyväksyä voitiin vain yksi. Vuonna 1987 puolestaan musiikkikouluun pääsi Kuorevedeltä kaksi uutta oppilasta (KMOV 1987/63: 3).
- 3) Vuonna 1987 musiikkikoulu eli ilmeisestikin vakaata aikaa, koska lehtikirjoituksissa pääpaino oli muissa aiheissa. Pikkuilmoituksissa oli pari kappaletta: "Kuoreveden seurakunnan kirkkokuoro – kokoontuu joka toinen torstai" (5.2.1987, nro 15, s. 4 ilm.) ja "Kuoreveden kansalaisopisto: Laulupiiri Suinulan koululla ja Hallissa" (14.2.1987, nro 19, s. 4 ilm.). Kuoreveden seurakunta sai uuden kanttorin, Juha-Pekka Hyyryläisen, josta oli kirjoitettu henkilöhaastattelu (26.2.1987, nro 24, s. 6). Kunnan musiikillisia tapauksia raportoitiin kolmessa eri jutussa. Kuoreveden kulttuuriavustuksista (yht. 36000 mk) jaettiin Nysän kansanlaulumaratoniin 1000 mk (9.4.1987, nro 42, s. 3). Toinen kunnan musiikkielämää koskeva kirjoitus oli nuorisolautakunnan esitys

”Kunnantaiteilijan” palkkaamisesta nuorten musiikkikouluttajaksi (3.9.1987, nro 101, s. 4).

Kolmantena tarkasteltiin nuorten näkökulmaa musiikin harrastamiseen (1.12.1987, nro 143, s. 3).

Musiikkikoulua käsiteltiin vain kerran, kouluun oli valittu yhteensä 30 uutta oppilasta ja samalla kerrottiin tutkinnon suorittaneet (4.6.1987, nro 63, s. 3). Tapahtumia järjestettiin yhteensä 18 ja eri järjestäjiä oli 9. Nuorisoseura Nysä oli järjestämässä useimmin tilaisuuksia (7 kertaa) ja seuraavaksi useimmin seurakunta (4 kertaa). Konsertteja pidettiin 11, tansseja 3 ja muita tilaisuuksia 4.

Musiikkia koskevia tiedotuksia ja kirjoituksia oli 7.

1988

1) Oppilaspaikkojen vähyys ja soittoharrastuksen niukat mahdollisuudet johtivat siihen, että tilannetta pyrittiin parantamaan nuorisolautakunnan toimesta, joka kustansikin kolme soittokurssia Suinulassa. Tällä tavalla pyrittiin antamaan lisää opetusaikaa ja tilaisuus harjoitella yhdessä kansalaisopiston musiikkipiireissä soittaville ja laulaville nuorille. (KMOV 1988/9: 3.)
Kulttuurilautakunta esitti syksyllä 1988 oman asemansa tutkimista kuntasuunnitelmakäsittelyn yhteydessä. Lautakunta ehdotti kunnan seuraavan vuoden (1989) talousarvioon varattavaksi kulttuuritoimintaan 119000 mk, missä olisi kasvua 5 % aikaisempaan. Perusteluna oli kulttuurimäärärahojen jälkeen jääminen kunnan muista sektoreista, varsinaiseen toimintaan jäi vain noin 30000 mk. (KMOV 1988/100: 3.) Samanaikaisesti Kuoreveden kunta pohti musiikkikoulun kalleutta ja kannattavuutta. Kuorevesi-Mänttä-Vilppula lehti kirjoitti vastineen Kuoreveden kunnalle:

”Musiikkikoulun pysyttävä pystyssä

Kuorevedellä on ongelmoitu Musiikkikoulun kalleudesta. --- Osa kuorevesiläisistä kantaa murhetta siitä, että opetus maksaa oppilasta kohti huikeasti enemmän kuin esim. normaalissa koulussa. Hintaa nostaa ennen kaikkea se, ettei koulua ole saatu sinnikkäistä yrityksistä huolimatta valtionavun piiriin. --- Kunnan ei ole mitään syytä

vastata naapuriläänin puolella olevan naapurikunnan vastaavan koulun seireenikutsuun. --- Ja jos Kuorevesi irtautuisi musiikkikoulusta menisivät toiveet valtion avusta. Musiikinopetuksen ja vielä yksilöllisen sellaisen saaminen näillä leveysasteilla on elämisen laatua jos mikä. Ei kai kukaan tuota laatua halua ainakaan Kuorevedellä pudottaa varsinkaan nyt, kun kuntaan on Valmetin väenlisäyksen myötä tarjolla uusia pitkälle koulutettuja kuntalaisia. Tuo joukko osaa arvostaa musiikkikoulun luomia mahdollisuuksia. --- Toisaalta musiikkikoulun oppilaiden vanhempien on tarvittaessa oltava valmiit maksamaan suuremmat oppilasmaksut ainakin siihen saakka kunnes kaivattu valtionosuus kilahtaa --”

(KMOV 1988/130: 2)

Kulttuurilautakunta sai negatiivista huomiota, kun 1988 vuoden itsenäisyyspäivän juhlia ei järjestetty ollenkaan. Tämän seurauksena kulttuurilautakunta määrättiin järjestämään jatkossa vuosittain itsenäisyyspäivän ja veteraanipäivän juhlat sekä uudenvuoden vastaanotto. (KMOV 1988/139: 2.) Jämsässä toimiva Liisa Valkaman taidekoulu tarjosi Kuoreveden nuorisolautakunnalle mahdollisuutta järjestää taidekoulun sivutoimipisteen opetusaineinaan musiikki ja kuvataide. Lautakunta ei kuitenkaan hyväksynyt ehdotusta sen kalleuden vuoksi, koska opetus olisi maksanut 26000 mk lukukaudessa, josta kunnan osuus olisi ollut 16000 mk. Kauan jatkuneen bänditilojen polemiikin päätteeksi Kuoreveden nuorisolautakunta päätti vuokrata tilat Airan liiketalosta. Sopimuksen mukaan bändit maksaisivat itse tilojen lämmityskulut, jotka olivat huomattavasti vuokria suurempi menoerä. Taustalla oli yläasteella virinneen kerhotoiminnan tuottaman bändikerhon kolmen eri bändin harjoitustilojen tarve. (KMOV 1988/141: 3, 6.)

2) Musiikkiopiston niukkaan aloituspaikkojen määrään tuli muutos, tilanne helpottui kun 19 pyrkijästä valittiin kahdeksan (KMOV 1988/64: 7). Vuonna 1988 Kuoreveden kunnanvaltuustossa oli jälleen polemiikkia musiikkikoulun kalleudesta ja tavoitteellisuudesta.

3) Musiikkia koskevien kirjoitusten määrä oli selkeästi noussut lähes kaksinkertaiseksi edellisiin vuosiin verrattuna. Kirjoitusten määrää selittää keskustelu musiikkikoulun oppilaspaikoista sekä kalleudesta. Musiikkikoulutus on muutenkin vuonna 1988 keskeinen aihe. Oppilaspaikkakiintiöt saivat jälleen kerran kritiikkiä: "Kuorevedellä on katkeruutta herättänyt se, ettei kunnan varaamasta oppilaskiintiöstä ole moneen vuoteen ollut kuin muutama paikka vapaana uusille oppilaille. Testien perusteella kouluun olisi voitu hyväksyä useampiakin." (9.4.1988, nro 39, s. 1). Musiikkikouluun valittiin 44 uutta oppilasta, samassa jutussa kerrottiin suoritettujen tutkintojen ennätysmäärästä (11.6.1988, nro 64, s. 7). Musiikkikoulun tarpeellisuutta ja koulun hintaa käsitellään varsin kiihkeässä vastineessa Kuoreveden kunnalle, "Musiikkikoulun pysyttävä pystyssä" (17.11.1988, nro 130, s. 2, 5). Kunnan musiikkielämä näytti saaneen uutta pontta; "Kansalaisopistojen kevätkausi alkamassa: musiikkipiiri jatkaa" (14.1.1988, nro 4, s. 4) sekä "Kuoreveden nuorille kursseja kevääksi: Kuoreveden nuorisolautakunta kustantaa kolme soittokurssia Suinulassa" (26.1.1988, nro 9, s. 3). Tosin Kansalaisopistossa ei ole syyskaudella musiikinopetusta. Kulttuurilautakunta kaipaa keskustelua Kuorevedellä, kulttuurilautakunnan määrärahat ovat jääneet jälkeen muiden sektoreiden määrärahoista (6.9.1988, nro 100, s. 3). Puolittainen skandaali saatiin kokea itsenäisyyspäivän juhlan tiimoilta, koska juhlaa ei järjestetty lainkaan. Kulttuurilautakunta määrättiin jatkossa järjestämään vuosittain itsenäisyyspäivän juhlan ja veteraanipäivän juhlan sekä huolehtimaan myös uudenvuoden vastaanoton järjestämisestä. (10.12.1988, nro 139, s. 2). Valkaman taidekoulu halusi laajentaa toimintaansa Kuorevedelle, mutta tarjous sivutoimipisteestä hylättiin kalleuden vuoksi (15.12.1988, nro 141, s. 3). Harjoitustilat bändeille ja teatterille saatiin Airan liiketalosta ja bändit suostuivat maksamaan itse osan kuluista (15.12.1988, nro 141, s. 6). Tapahtumia oli yhteensä 19 ja niiden järjestäjiä 13. Eniten tapahtumia järjesti seurakunta (4 kertaa). Konsertteja järjestettiin 7, tansseja 4, muita tilaisuuksia 4, kilpailuja ja katselmuksia 3 ja musiikkiteatteria 1. Musiikkia koskevia tiedotuksia ja kirjoituksia oli 13.

2.3. 1989-1992: Avustusten lakkauttaminen

1989

1) Keskustelu musiikkikoulun kalleudesta päättyi Kuoreveden kunnanhallituksen myönteiselle päätökselle jatkaa musiikkikoulun toimintaa. Samalla se päätti tukea Mäntän Seudun musiikkikoulun laajentamista ja hyväksyi Keurusselän musiikkikoulun perustamissuunnitelman.

(KMOV 1989/25: 1.)

2) Musiikkikoulun laajentamista suunniteltiin Keuruun, Ruoveden ja Virtojen suuntaan, jotta olisi voitu perustaa suurempi Keurusselän musiikkikoulu (KMOV 1989/25: 1). Suunnitelma ei kuitenkaan toteutunut, koska Keurusselän kunnat halusivat toimia Jyväskylän konservatorion alaisuudessa.

3) Mäntän seudun musiikkikoulun laajentamispyrkimys Keurusselän musiikkikouluksi sai kannatusta Kuoreveden kunnanhallitukselta (2.3.1989, nro 25, s. 1). Musiikkikoulu oli otsikoissa vielä kertaalleen vuosittaisten uusien oppilaiden ja suoritettujen tutkintojen tiimoilta (3.6.1989, nro 60, s. 4). Kansalaisopisto jatkoi perinteisiä laulupiirejään ja uudeksi rehtoriksi valittiin Tapio Lahtivirta Unto Monton tilalle (7.9.1989, nro 100, s. 5). Hallin mieskuoro esiintyi Kuorevesi-päivillä ja aihetta uutisoitiin "Pitkään toimineen Hallin mieslaulajien perinnettä on keväällä koottu jatkamaan Hallin mieskuoro" (12.8.1989, nro 89, s. 4). Bändikerho sai palstatilaa, kun harjoituksen tuloksia esiteltiin kouludiskossa (18.3.1989, nro 32, s. 3). Tapahtumia järjestettiin kaiken kaikkiaan 22. Järjestäjiä oli yhteensä 13, joista useimmin olivat mukana Nuorisoseura Nysä ja seurakunta (4 kertaa). Konsertteja pidettiin 9, tansseja 6, muita tilaisuuksia 6 ja musiikkiteatteria 1. Musiikkia koskevia tiedotuksia ja kirjoituksia oli 6.

1990

1) Kunta oli päättänyt rakentaa lisärakennuksen yläasteen kouluun, johon tehtiin samalla myös iso auditorio. Valmistuvaan yläasteen auditorioon kunnanhallitus päätti hankkia 100000 markan flyygelin Tammerpianolta (KMV 1990/134: 3).

2) Lukukausimaksut nousivat 300 markasta 500 markkaan ja seuraavana vuonna Kuorevedellä lukukausimaksu nousi aina 700 markkaan asti, vastaavasti kun oppilaspaikkojen määrää laskettiin kahdestakymmenestä viiteentoista (KMV 1991/22: 3; KMV 1990/94: 1).

3) Valopilkkuna musiikkielämältään köyhänä vuonna olivat kaksi instrumenttihankintaa. Kunnanhallitus päätti hankkia yläasteelle flyygelin ja kirkon vanhat urut päätettiin kunnostaa (29.11.1990, nro 134, s. 3; 4.12.1990, nro 136, s. 1). Mäntän Seudun musiikkikoulun tilannetta kuvasi osuvasti otsikko "Musiikkikoulun raha kireälle". Korotuksista huolimatta Kuorevesi päätti jatkaa yhteistoimintaansa musiikkikoulun kanssa. (25.8.1990, nro 94, s. 1). Perinteisesti uutisoitiin tutkinnon suorittaneet ja uudet oppilaat (19.6.1990, nro 66, s. 6). Tapahtumia järjestettiin yhteensä 15 ja järjestäjiä oli 9, joista eniten tilaisuuksia järjesti nuorisolautakunta (5) ja Kertteen-Palsinan kyläyhdistys (3). Konsertteja oli vuoden aikana 9, tansseja 3 ja muita tilaisuuksia 3. Musiikkia koskevia tiedotuksia ja kirjoituksia oli 5.

1991

1) Vuonna 1991 pohdittiin jälleen kulttuurin tilaa Kuorevedellä. Kuorevesi-Seuran Aila Vigren halusi enemmän esiintymistilaisuuksia nuorille musiikin harrastajille, varsinkin kun uusi auditorio tarjosi hyvät mahdollisuudet konserttien järjestämiselle. Idean eteenpäinvieminen annettiin Kuorevesi-Seuran vastuulle. (KMV 1991/23: 4.)

3) Musiikkikoulun hinnat nousivat, "Kuoreveden kunnanhallitus oli esittänyt lukukausimaksujen korottamista aina 700 markkaan. --- lukukausimaksua nostettiin 300 markasta 500 markkaan. Kuoreveden oppilaskiintiötä musiikkikoulussa pienennettiin Kuoreveden kunnanhallituksen

esityksestä kahdestakymmenestä viiteentoista." (23.2.1991, nro 22, s. 3). Musiikkikoulusta kirjoitettiin myös hieman positiivisempia uutisia; musiikkikoulun oppilasvalinnat sekä uusi vauvamusikki-ryhmä (6.6.1991, nro 62, s. 8; 15.8.1991, nro 91, s. 1). "Kulttuuri tutuissa uomissa Kuorevedellä", otsikoitiin keskustelua musiikin harrastajien esiintymistilaisuuksista (26.2.1991, nro 23, s. 4). Kunnan musiikin harrastustoiminnasta pitivät huolta kansalaisopiston musiikkipiirit, Nysällä pidetty lasten musiikkikerho sekä koulujen omat musiikkikerhot (7.9.1991, nro 101, s. 4, 7.9.1991, no 101, s. 4 ilm.). Bändit ja nuoret saivat tiloja käytettäväkseen Palokunnasta ja jutussa esiteltiin samalla entinen Nightlight nykyinen Yövalo-yhtye (28.11.1991, nro 135, s. 5). Tapahtumia järjestettiin vuonna 1991 yhteensä 28. Järjestäjiä oli 13, joista aktiivisimmat olivat nuorisolautakunta (6 tilaisuutta), kulttuurilautakunta (4), Mäntän Seudun musiikkikoulu (4) ja seurakunta (4). Konsertteja järjestettiin 14, tansseja 5, muita tilaisuuksia 7, kilpailuja ja katselmuksia 1 ja musiikkiteatteria 1. Musiikkia koskevia tiedotuksia ja kirjoituksia oli 8.

1992

- 1) Vuoden kulttuuripoliittisiin pohdintoihin kuuluivat erityisesti taiteen perusopetus, musiikki ja muut taideaineet Kuoreveden kouluissa (KMOV 1992/71: 3).
- 2) Lähes kymmenen vuotta odotettu valtionapu musiikkikoulun toimintaan evättiin, joten Kuorevesi nosti lukukausimaksun noin 1600-2000 markkaan, kun se muissa kunnissa oli n. 600-700 mk (KMOV 1992/88: 1).
- 3) Kunnalla oli isoja säästötoimenpiteitä, mikä näkyi myös musiikkielämässä. Musiikkikoulu ei saanut odotettua valtionapua ja sen seurauksena lukukausimaksuja korotettiin jälleen (10.11.1992, nro 88, s. 1). "Tutkintoja musiikkikoulussa" kertoo suorituksia tehneiden oppilaiden nimet (30.5.1992, nro 41, s. 4). Taiteen perusopetuksesta keskusteltiin ja Kansalaisopisto käynnistyi laulupiirien kera (11.9.1992, nro 71, s. 3; 15.9.1993, nro 72, s. 4). Uudelleen rakennut Hallin Janne avattiin 3.4. Tapahtumia pidettiin yhteensä 28 ja niitä oli järjestämässä 16 eri tahoa. Eniten

tilaisuuksia järjesti Mäntän Seudun musiikkikoulu (5), kulttuurilautakunta (4) ja seurakunta (4). Konsertteja oli 12, tansseja 4, muita tilaisuuksia 10 sekä kilpailuja ja katselmuksia 2. Musiikkia koskevia tiedotuksia ja kirjoituksia oli 6.

2.4. 1993-1999: Lamakausi

1993

1) Vuodesta 1993 lautakuntia yhdistettiin niin että koulupiirien johtokunnat ottivat lautakuntien palvelujen järjestämisen vastuun. Vaikutus oli nähtävissä musiikkielämässä eri tilaisuuksien määrän radikaalina laskuna.

3) Kuoreveden musiikkielämää koskeva lehtikirjoittelu oli hyvin niukkaa. Ilmoituksia erilaisista tapahtumista oli tosin kohtuullisesti. Musiikkikoulussa alkoi syksyllä -93 jazz-rock -koulutus, mutta samalla musiikkikoulun maksut nousevat jälleen. "Kuorevesiläisten musiikkikoulun käyminen on Mänttää ja Vilppulaa kalliimpaa, koska Kuoreveden kunta on pienentänyt omaa maksuosuuttaan --- lukukausi 1580 mk". (30.11.1993, nro 95, s. 3). Tapahtumia järjestettiin 28, joista vastasi 15 eri järjestöä. Useimmin tilaisuuksia järjestivät seurakunta (5 kertaa) ja Mäntän Seudun musiikkikoulu (4 kertaa). Konsertteja pidettiin 17, tansseja 5, muita tilaisuuksia 3 sekä kilpailuja ja katselmuksia 3. Musiikkia koskevia tiedotuksia ja kirjoituksia oli 2

1994

3) Suurempia musiikkielämän tapahtumia ei dokumentoitu vuodelle 1994, mikä näkyi lehtikirjoitusten vähäisessä määrässä. "Kuudelle musiikkikoululaiselle päästötodistus" oli ainoa kirjoitus musiikkikoulusta (7.5.1994, nro 43, s. 3). Kuoreveden kansalaisopistossa aloitti toimintansa Markku Mikkosen koululaisten kuoro (9.9.1994, nro 70, s. 5). Tapahtumia järjestettiin

yhteensä 24 ja järjestäjiä oli 14. Aktiivisin taho oli Mäntän Seudun musiikkikoulu, joka järjesti 5 tilaisuutta. Konsertteja pidettiin 13, tansseja 3 ja muita tilaisuuksia 8. Musiikkia koskevia tiedotuksia ja kirjoituksia oli 2.

1995

3) Lamasta huolimatta seurakunta aloitti uuden toimintamuodon, musiikkileikkikoulun (18.8.1995, nro 63, s. 5). Musiikkikoulusta valmistui tänä vuonna 8 oppilasta (22.6.1995, nro 47, s. 4).

Kuoreveden kansalaisopisto käynnistyessä mukana oli edelleenkin laulupiiri (15.9.1995, nro 71, s.

4). Tapahtumia pidettiin kaiken kaikkiaan 25, joiden järjestäjinä toimi 13 eri tahoja. Näistä toimeliaim oli nuorisolautakunta (7 tilaisuutta) ja seurakunta (4 tilaisuutta). Konsertteja oli 16, tansseja 3, muita tilaisuuksia 4, kilpailuja ja katselmuksia 1 ja musiikkiteatteria 1. Musiikkia koskevia tiedotuksia ja kirjoituksia oli 3.

1996

1) Bändien harjoitustilat olivat olleet jo lähes 10 vuotta keskustelun aiheena, sekä harjoittelutilat hyvin vaihtelevat. Lopullinen päätös bändien harjoittelutiloista tehtiin vuonna 1996.

Palokunnantalolla oli tilat kolmelle bändille, ja samalla kunta osallistui yhden bändin PA-laitteiden uusintaan. Tarkoituksena oli että laitteet ovat myös kunnan käytössä. (KMOV 1996/93: 7.)

3) Vuoden ainoa musiikkielämää koskevaa uutissaalis oli tiedotus Mäntän musiikkikoulun nimen vaihdoksesta, "--- uusi laki musiikkioppilaitoksista ei enää tunne musiikkikouluja. Lain mukaan musiikkioppilaitoksia ovat musiikkiopistot ja konservatoriot." (27.2.1996, nro 16, s. 3). Tapahtumia järjestettiin yhteensä 19 ja järjestäjiä oli 11. Useimmin tilaisuuden järjesti seurakunta (4 kertaa) ja sitten nuorisolautakunta (3 kertaa). Konsertteja pidettiin 11, tansseja 3, muita tilaisuuksia 4 sekä kilpailuja ja katselmuksia 1. Musiikkia koskevia tiedotuksia ja kirjoituksia oli 1.

1997

3) "Takana täydet viisi vuosikymmentä, Vilppulan Mieskuoro ponnistaisi koko alueen voimin", uutisoitiin Vilppulan Mieskuoroa, jossa oli yhdeksän laulajaa Kuorevedeltä (7.3.1997, nro 19, s. 5). Harvinainen kirjoituksen laji Kuorevesi-Mänttä-Vilppula -lehdessä, musiikkiarvostelu, kirjoitettiin kirkkokonsertista (18.3.1997, nro 22, s. 2). Suinulan Martat kirjoittivat yleisöosastolle tapahtumakuvauksen "Laula kansain" lauluillasta yhteisvastuukeräyksen hyväksi (11.4.1997, nro 28, s. 2 yleisöosasto). Musiikkiopiston tutkinnoista kerrottiin ja samalla myös oppilasvalinnoista (19.6.1997, nro 47, s. 8). Tapahtumia järjestettiin yhteensä 19 ja järjestäjiä oli 9. Useimmin tilaisuuden järjestivät musiikkikoulu sekä seurakunta, molemmat 4 kertaa. Konsertteja pidettiin 8, tansseja 1, muita tilaisuuksia 7, kilpailuja 1 sekä musiikkiteatteria 2. Musiikkia koskevia tiedotuksia ja kirjoituksia oli 4.

1998

3) Ainoa kirjoitus Kuoreveden musiikkielämästä oli : DJ:t (Kalle Aalto ja Mikko Lepola) saivat ideastaan toimia DJ:inä alueen discoissa Easy Startti-stipendin (19.11.1998, nro 89, s. 4). Tapahtumia järjestettiin yhteensä 12 ja järjestäjiä oli 9. Useimmin tilaisuuden järjesti Nysä (3 kertaa). Konsertteja pidettiin 5, tansseja 2, muita tilaisuuksia 4 sekä kilpailuja 1. Musiikkia koskevia tiedotuksia ja kirjoituksia oli 4.

1999

1) Nykyään nuoriso-kulttuurisihteerin nimeke on vapaa-aikaohjaaja ja toimen kuvaan kuuluvat kulttuuri, nuorisotyö, liikunta ja matkailu (Perä 1999).

2) Kuoreveden kunnanhallitus päätti lakkauttaa oppilaspaikkojen maksun Mäntän musiikkiopistolle vuoden 1999 alusta.

2.5. Kulttuuripolitiikan merkitys

Kulttuuri- ja nuorisolautakunnat ovat olleet tärkeimmät kunnalliset elimet musiikkia koskevassa toiminnassa. Lautakuntien toimintaan kuuluu oleellisesti toiminnan taloudellinen tukeminen, mutta myös toiminnan aktivointi. Korpipään (1990: 6) mukaan kulttuuripolitiikan lähtökohtana pitäisikin olla kulttuuripolitiikan alueen tietoinen laajentaminen enemmänkin elämäntavan suuntaan.

Kulttuuripoliittisia päätöksiä tekevien lautakuntien yksi tärkeimmistä tehtävistä on juuri yhteisön elämäntapaan ja sen laadullisiin seikkoihin liittyvien asioiden ja kysymysten esiin nostaminen, jonka seurauksena voisi käyttää termiä ”henkistynyt vapaa-aika” (mts. 6). Kulttuuri voitaisiin nähdä yhteisön elämäntavalle leimaa antavana henkisenä maisemana, jolloin voimavarat pitäisi etsiä alueen omaperäisyydestä ja erilaisuudesta (mts. 20). Toisin sanoen näin voisi muodostaa kunnalle kulttuurillisen identiteetin sekä samalla myös musiikillisen identiteetin. Kulttuuritointa rasittavat hyvin pitkälti taloudelliset arvot, eli tuotannolliset seikat. Lautakuntien toimintaa tarkasteltaessa kunnanhallinnon tasolla pääpaino on menojen tarkastelussa, vastuu korostuu tulosta enemmän, eri organisaatiotasojen sitoutuminen tavoitteisiin ei ole saman tasoista ja jokaista tuotetta ei ole mahdollista, eikä ole aina tarpeellistakaan, saada kannattavaksi (mts. 52). Kulttuurista ja kulttuuripalveluista puhuttaessa tuottoa ei kuitenkaan yleensä voida mitata rahassa vaan ennemminkin henkisinä arvoina ja kokemuksina, mikä taas ei sovellu tuotantoyhteiskunnan ajatusmalleihin. Eräs mittari kulttuuripalvelujen mittaamiseksi on ulkoisen tehokkuuden tai toisin sanoin vaikuttavuuden mittaaminen (mts. 51). Esimerkiksi konserteissa kävijöiden määrät, osallistumisaktiivisuus erilaisiin kerhoihin ja piireihin, kuinka laajan ihmisjoukon palvelu tavoittaa jne. Korpipään mielestä kulttuuria ja elämäntapaa koskevien kysymysten ydin on kuitenkin toimintaa ohjaavan logiikan tunteminen. Kokonaisvaltaista kulttuurisuunnitelmaa laadittaessa kuntien tulisi analysoida toimintaympäristöään ja sen muutoksia sekä saada suunnitteluun mukaan kaikki kunnassa kulttuuria tuottavat tahot. Oleellisia huomion arvoisia seikkoja ovat yhdistysten

rooli, kaupallinen kulttuuritarjonta sekä kuntien välinen yhteistyö. Valitettavan useasti taustalla päätöksiin vaikuttamassa ovat historiallisesti ja valtapoliittisesti muodostuneet asenteet ja syyt. (mts. 60-61.) Jotta kulttuuri tavoittaisi mahdollisimman monen ihmisen, Korpipää esittää että kulttuuripoliittisia toimenpiteitä tulisi suunnata niihin ympäristöihin, joissa ihmiset viettävät aikaansa vapaaehtoisesti eli esimerkiksi koteihin ja epävirallisiin yhteenliittymiin. Toisaalta herää kysymys missä kulkee raja kunnan ja kuntalaisten välillä toiminnan aktivoinnin vastuun ottamisesta. Parannusehdotuksia kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksiin ovat mm. tiedottamisen tehostaminen, aloitteellisuuden tukeminen, osallistumisen lisääminen kunnanosittain sekä kansalaisjärjestöjen kautta tapahtuva osallistuminen. (mts. 69.)

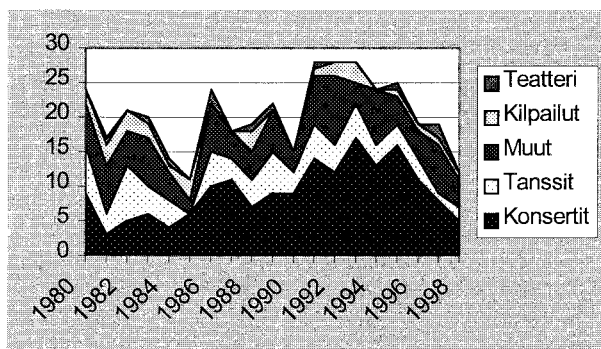
3. ANALYYSI

3.1. Tulosten analysointi

Käsittelen tuloksiani jakamalla ne aktiviteetteihin ja instituutioihin. Näiden sisällä käsittelen määrää, laatua ja luonnetta. Tarkastelen eri instituutioiden välisiä suhteita. Tutkin myös aktiviteettien ja instituutioiden välistä suhdetta, koska ne ovat kiinteästi sidoksissa toisiinsa. Tuloksia analysoidessani käytän aiemmin esittämäni musiikkielämän jaottelua kolmeen instituutioiden pääluokkaan: kunnallinen kulttuurielämä, musiikkiopisto ja ei-julkinen toiminta. Aktiviteettien eli näiden kolmen luokan toimintojen jaottelu on kohdassa materiaalin purku ja analyysi.

3.2. Aktiviteetit

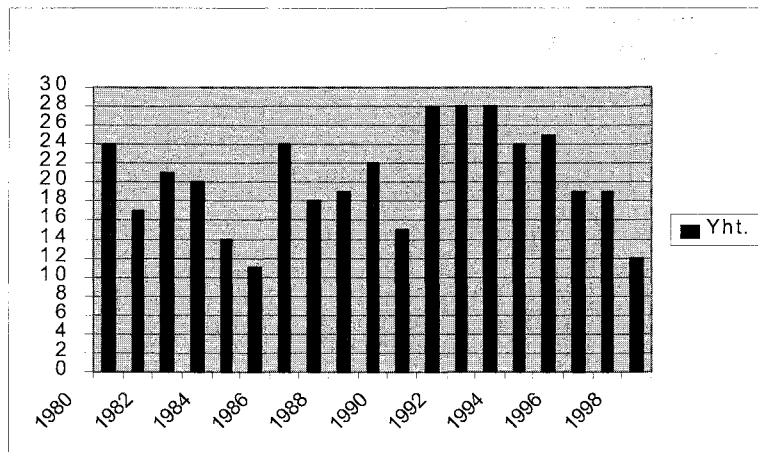
Kaiken kaikkiaan löysin lehdistä 388 mainintaa eri musiikkilajilaisuuksista. Eri aktiviteettia jakaantuvat vuosille 1980-1998 seuraavasti (taulukko 3).

Taulukko 3: Eri aktiviteettien jakautuminen vuosina 1980-1998

Eriteltyinä eri aktiviteettien mukaan vuosina 1980-1998, tilaisuudet jakautuvat seuraavasti

(taulukko 4):

Taulukko 4: Kaikkien tilaisuuksien yhteismäärät vuosina 1980-1999

Mukaan laskien kaikki tilaisuudet, joissa musiikki on ollut mukana, vilkkaimmat vuodet ovat olleet

1991-1993. Silloin tilaisuuksia oli joka vuonna 28. Hiljaisin vuosi taas on ollut 1985, jolloin

tilaisuuksia oli vain 11. Ajanjaksoa 1980-1985 leimaa tasainen tilaisuuksien määrän lasku.

Aallonpohjasta alkaa vaihteellinen tilaisuuksien määrän kasvu joka huipentuu edellä mainittuun

ajankohtaan. Sitä seuraa tasaisen jyrkkä laskukausi. Eniten järjestettiin konsertteja 175, muita

tilaisuuksia 102, kolmantena tansseja 73, kilpailuja 27 ja vähiten musiikkia ja teatteria 11.

Konserttien aktiivisinta aikaa on aikajakso 1991-1995, tasainen kasvu on tosin jo alkanut vuonna

1984. Muiden tilaisuuksien määrä on hyvin vaihteleva, huippuvuosi on kuitenkin 1992. Tansseja on

järjestetty varsin tasaisesti, poikkeuksena vuoden 1995 aallonpohja ja 1990-luvun alusta alkanut

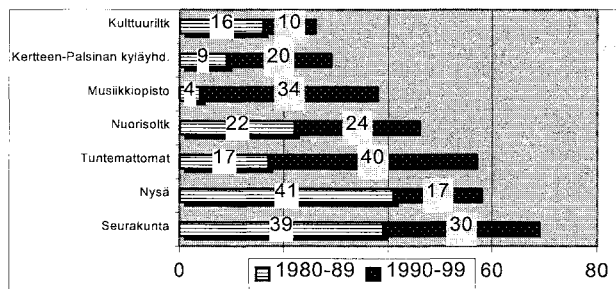
tasainen lasku. Kilpailuja on myöskin hyvin vaihtelevasti, osaltaan vaikuttavat tiettyjen kilpailujen

musiikin osuuden säännöstely eri vuosille. Musiikin ja teatterin käyrä on hyvin samanlainen kuin kilpailujen.

Vaikka kunnan elämää ovat hallinneet hyvin pitkälti taloudelliset seikat, 1990-luvun lama ei suoranaisesti ilmene musiikkielämässä. Laman vaikutukset tulevat esille vasta pienellä viiveellä eli vuoden 1996 tienoilla. Koko Suomea koskettanut talouden lama-kausi alkaa näkyä Kuoreveden musiikkielämässä vasta 1990-luvun puolivälin jälkeen, mutta taloudellista lamaa ei voi syyttää yksinään musiikkielämän tason ja määrän laskusta. Tietenkin laman taloudelliset seuraukset ovat heijastuneet selvimmin Kuoreveden osuuteen musiikkiopiston toiminnassa. 1990-luvun alun musiikkielämän huippukauden sijoittumiseen ja muodostumiseen on vaikuttanut luultavasti eniten yläasteelle rakennettu uusi auditorio, joka sinne hankitun flyygelin ovat nostaneet konserttitoimintaa, koska aikaisemmin varsinaista konserttitilaa ei ollut. Sitä ennen konserttitilana toimivat kirkko ja seurakuntatalo. Kirkon sijainti keskustaan nähden konserttipaikkana on ehkä hieman syrjäinen ja sen vuoksi konserttitila keskustassa on lisännyt konserttiaktiivisuutta .

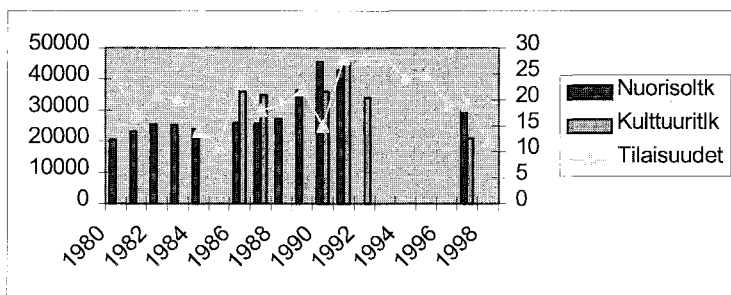
Olen koonnut taulukon eri instituutioiden järjestämien tilaisuuksien määrästä 1980- ja 1990-luvuilla (taulukko 5). Eniten tilaisuuksia on järjestänyt seurakunta (69 kpl) ja tilaisuudet ovat jakautuneet tasaisesti kahdelle vuosikymmenelle. Toiseksi eniten tilaisuuksia on järjestänyt Nuorisoseura Nysä (58 kpl) ja niiden pääpaino on 1980-luvulla. Kolmanneksi eniten tapahtumia löytyy kategoriasta muut eli lähinnä tuntemattomaksi jääneet tahot (57 kpl). Näiden osuus on suurempi 1990-luvulla. Neljänneksi eniten tilaisuuksia on järjestänyt Kuoreveden nuorisolautakunta (46 kpl) ja ne jakautuvat tasaisesti kummallekin vuosikymmenelle. Viidentenä on Mäntän Seudun musiikkiopisto (34 kpl), jonka tilaisuudet painottuvat myöskin 1990-luvulle. Kuudentena on Kertteen-Palsinan kyläyhdistys (29 kpl), jonka tilaisuudet painottuvat 1990-luvulle. Seitsemäntenä on Kuoreveden kulttuurilautakunta (26 kpl), jonka tilaisuudet ovat hieman enemmän sijoittuneet 1980-luvulle. Muut järjestäjät ovat järjestäneet maksimissaan 10 tilaisuutta per järjestö. Näiden järjestöjen

järjestämien tilaisuuksien sijoittumista ja määrää selittävät nuoriso- ja kulttuurilautakunnan avustukset.

Taulukko 5: Eri instituutioiden järjestämien tilaisuuksien määrä 1980- ja 1990-luvuilla

Nuorisolautakunnan ja kulttuurilautakunnan antamien avustusten määrät ovat jokseenkin samassa suhteessa järjestettyjen tilaisuuksien määrän kanssa (taulukko 6). Nolla-arvot johtuvat puuttuvista tiedoista eli taulukko ei ole aivan täysin relevantti, mutta antaa tietoa rahallisen avustuksen ja tilaisuuksien määrän suhteesta.

Taulukko 6: Nuorisolautakunnan ja kulttuurilautakunnan avustusten määrät sekä vuosittain järjestettyjen tilaisuuksien määrä 1980-1998

Näkyvimpiä musiikkiaktiviteettejä Kuorevedellä ovat olleet musiikkiopiston opetus- ja matineatoiminta, seurakunnan konsertti- ja kirkkokuoro toiminta, Nuorisoseura Nysän järjestämä laaja-alainen toiminta, sisältäen erityyppisiä juhlia ja musiikin harrasteryhmiä. Kunnan välityksellä tapahtunut musiikkiaktiviteetti on jakautunut eri tahoille eli kansalaisopiston musiikinopetus, taidetapahtumat, koulun musiikinopetus, kunnalliset juhlat ja kunnan tukemat musiikkipainotteiset tapahtumat. Kevyen musiikin puolella tärkeimpiä musiikkiaktiviteetteja ovat olleet lukuisat tanssit, joita on pidetty Ravintola Hallin Jannessä sekä useilla tanssilavoilla. Suuren osan musiikkielämän toiminnasta muodostavat eri järjestöjen järjestämät juhlat ja tapahtumat, joissa on melkein aina ollut mukana musiikkia.

Yksityisten ihmisten musiikkiaktiviteetteja on ollut hankalampi kartoittaa, mutta bänditoiminta on ollut kiitettävästi esillä Kuoreveden musiikkielämässä. Edellä esitetyistä musiikkiaktiviteeteista näkyvimmin esillä - tarkoitan täällä julkisesti esillä eli esimerkiksi sanomalehdissä - ovat olleet musiikkiopiston tapahtumat sekä eri juhlatilaisuudet. Muista tilaisuuksista on yleensä ollut esillä vain ilmoitus lehdessä. Lehtijutut ovat yleensä painottuneet kuvailemaan muita seikkoja kuin itse musiikkia, joten varsinaisen musiikkikirjoitukset ja kritiikin osuus erittäin pieni. Kirjoituksissa korostuu enemmänkin yhteisöllisyys ja puheiden referointi. Musiikkiopiston tapahtumia on seurattu tiiviisti, erityisesti talous- ja kunnallispoliittisesti, mutta myös esitellen oppilaita. Kävijämääristä ja tilaisuuksien sekä aktiviteettien määrästä on vaikeaa saada tietoa, ainoastaan musiikinopetuksen kohdalla on mahdollista jossain määrin mitata aktiviteetin suosiota kävijämäärillä. Tuloksien perusteella voisi kuitenkin sanoa, että eniten kuntalaisia aktivoivia musiikkitapahtumia ja -tilaisuuksia ovat olleet yhteisöjen ja kuntien järjestämät tilaisuudet.

3.3. Instituutiot

Instituutioina Kuoreveden musiikkielämässä esille nousevat kunnallinen kulttuurielämä, musiikkiopisto, yhteisöt ja järjestöt sekä yksityiset ihmiset. Kunnallinen kulttuurielämä puolestaan jakautuu useiksi alainstituutioiksi eli mm. seurakunta ja kansalaisopisto. Ei-julkinen toiminta ei varsinaisesti kuulu instituutioihin juuri sen epävirallisen luonteen takia, mutta käsittelen sen tässä yhteydessä, koska se sivuaa osittain instituutioiden toimintaa. Näkyvin pääinstituutio on kunnallinen kulttuurielämä jo pelkästään tilaisuuksien määrää laskettaessa. Toisena käsittelen musiikkiopistoa ja kolmantena ei-julkista toimintaa eli yksityisiä henkilöitä.

Kunnan musiikkielämä on muodostunut koulujen musiikinopetuksesta, kansalaisopistosta sekä kunnallisten kulttuurielinten toiminnasta. Välillisesti, rahoituksen takia, musiikkiopistoakin voisi pitää osana kunnallista kunnan toteuttamaa musiikkielämää. Musiikin perusopetus kunnassa on ollut lähinnä koulun vastuulla. Ainoastaan yläasteella on ollut erillinen musiikinopettaja, Tapio Lahtivirta vuodesta 1975. Myös kansalaisopisto on toiminut musiikinopetuksen tahona kuten yksityiset henkilötkin. Reetta Perän mielestä kansalaisopisto olisi voinut käyttää enemmän mahdollisuuksiaan musiikin taholla ja musiikillisena kasvattajana, kuin mitä se on käyttänyt (Perä 1999). Kansalaisopiston toiminta on musiikin kohdalla ollut sangen suppeaa, osasyynä on ehkä ollut alan osaavien ja pätevien ohjaajien puute. Tästä kertoo kansalaisopiston musiikinopiskelijoiden määrän ja näkyvyyden lisääntyminen Liisa Valkaman opettaessa Kuoreveden kansalaisopistossa. Kunta ei itse ole ollut järjestämässä musiikkitalaisuuksia, vaan vapaa-aikalautakunta (entinen kulttuurilautakunta) on järjestänyt yhteistyössä jonkun tahon kanssa (mt.). Perän mukaan tilaisuuksien järjestäminen on lähtenyt ennemminkin ihmisten tarpeista, esimerkiksi jonkin asian juhlistaminen konsertin muodossa (mt.). Kuoreveden kunnan toiminta musiikkielämässä on näkynyt lähinnä Kuoreveden nuorisolautakunnan ja kulttuurilautakunnan

toiminnassa. Lautakuntien yhdistäminen ja lakkauttaminen on osaltaan ollut vaikuttamassa kunnan toimintaan musiikkielämässä. Kunnan osuus musiikkielämän luojana on julkisuudessa ja toiminnan tasolla passiivinen, mutta kunta on ollut erittäin aktiivinen taustavoima ja -vaikuttaja musiikkielämää koskevissa päätöksissä.

Kuoreveden kanttorin mukaan seurakunnan musiikillisessa elämässä on tapahtunut paljon muutoksia musiikillisen trendin sekä jumalanpalveluksen myötä hänen toimessaoloaikanaan (1986-). Muutos on ollut kohti positiivisempaa suuntaa, mutta toiminta on ollut kuitenkin aika pientä hänen ja hänen edeltäjienkin aikana. Kirkkokuoro on ollut toiminnassa välillä aktiivisemmin, välillä passiivisemmin. Kävijämäärät ovat vaihdelleet 10:stä 25:een. Kanttorin mielestä musiikkitapahtumien tarjonta seurakunnassa on ollut hyvä väestöpohjaan suhteutettuna, hänen arvionsa mukaan tilaisuuksia seurakunnassa on ollut vuosittain noin 4-5. Kuitenkaan kävijämäärät eivät ole olleet kovin suuria. Seurakunta on ulottanut musiikillista toimintaansa kirkollisten tapahtumien lisäksi rippikouluun, kouluihin, konsertteihin. Musiikkiopisto on tehnyt kiitettävästi seurakunnan kanssa musiikillista yhteistyötä. Seurakunta on ollut yhteistyössä myös koulujen kanssa pitäen lapsille musiikkitunteja. (Hyryläinen1999.) Seurakunnan järjestämien konserttien ilmoituksissa ja jutuissa on aina ilmoitettu tarkasti esittäjät ja ohjelmisto. Mitkään muut tahot eivät ole kertoneet tietoja näin tarkasti, lukuun ottamatta musiikkiopiston matineaohjelmaa, joka sekään ei ole ilmoituksissa maininnut nimiä tai ohjelmistoa. Seurakunta on ollut hyvin itsenäinen kunnallisessa musiikkielämässä, mutta kunnankin kanssa on tehty yhteistyötä. Seurakunta on pidättäytynyt hyvin vahvasti omalle viiteryhmälleen suunnatussa musiikkitoiminnassa sekä klassisen musiikin konserteissa. Musiikillisesti seurakunta on ehkä eniten tavoittanut kuntalaisia jokavuotisella "Kauneimmilla joululauluilla".

Järjestöjen ja yhdistysten kohdalla voimakkaimmin esille nousee Nuorisoseura Nysä ja seuraavaksi Kertteen-Palsinan kyläyhdistys. Järjestöt ovat hyvin vahvasti leimautuneet tiettyyn musiikin lajityyppiin tai musiikkiaktiiviteetin ryhmään toiminnassaan. Yhteisöjen juhlissa normaalisti on mainittu vain esittäjä ja soitin, ja useasti aina niitäkään tai vain osa esiintyjistä on mainittu. Tanssien järjestäjät ovat aina ilmoittaneet soittavan yhtyeen nimen. Nuorisoseura Nysän toiminnassa musiikki on ollut olennaisena osana, orkesteritoimintana sekä kansanmusiikkina (Perä 1999). Toiminnassa on ollut vahvasti mukana pelimanni-aate sekä teatteritoiminta. Nysän musiikillista toimintaa voi kuvailla laajaksi, se kattaa lähes kaikki musiikkielämän muodot mitä Kuorevedellä on esiintynyt. Kertteen-Palsinan kyläyhdistys on järjestänyt lähinnä tansseja ja kesäjuhlia. Kyseiset tapahtumat ovat olleet tutkimanani ajankohtana jatkuva ilmiö, erityisesti kesän lavatanssit. Näissä tapahtumissa on esiintynyt yleensä jokin "elävä" tanssimusiikin yhtye. Yhdistyksiä ja järjestöjä, joiden toiminnassa on ollut musiikki mukana, on paljon, mutta musiikkitoiminta on ollut hyvin satunnaista ja siten hankalasti profiloitavissa. Mainittakoon vielä sotaveteraanien oma kuoro toiminta, sekä mies- että naiskuoro.

Ravintola Hallin Janne voidaan laskea instituutioksi osana musiikkielämää, koska sillä on ollut hyvin aktiivista tanssitoimintaa. Tietoni perustuvat lehti-ilmoituksiin sekä omaan empiriseen kokemukseeni. Aikajaksolla 1980-1998 eri omistajia on ollut neljä ja vuonna 1990 alkuperäinen Hallin Janne paloi tulipalossa ja tilalle nousi uusi rakennus, joka aloitti toimintansa 1993. Esiintyjää on ollut eniten 1980-luvulla, 1990-luvulla esiintyjien määrä ja tanssien määrä on ollut vähäisempi, kuin myös ilmoitusten määrä sanomalehdissä. Huippuvuosi oli 1988, jolloin Hallin Jannessa oli 50 eri esiintyjää. Hiljaisin vuosi - lukuun ottamatta tulipalon jälkeisiä uudelleenrakennusvuosia 1991-1992 - oli 1997, jolloin tilaisuuksia oli lehti-ilmoitusten perusteella vain kaksi. Uskon, että tieto on hieman harhaanjohtava, koska Hallin Janne on kuitenkin toiminut tuonakin ajankohtana aktiivisena tanssiravintolana. Hallin Jannella on ollut tanssiravintolamonopoli kilpailevien paikkojen

puuttuessa. Hallin vapaapalokunnan talo toimi 1970- ja 1980-lukujen vaihteessa kevyen musiikin konserttipaikkana Kuorevedellä. Konserttitoiminta tosin loppui vuoden 1982 jälkeen, mutta ennen sitä ohjelmistossa oli perinteistä tanssia, rockia sekä discoja. Huippuvuosi oli 1981 jolloin konsertteja oli yhdeksän.

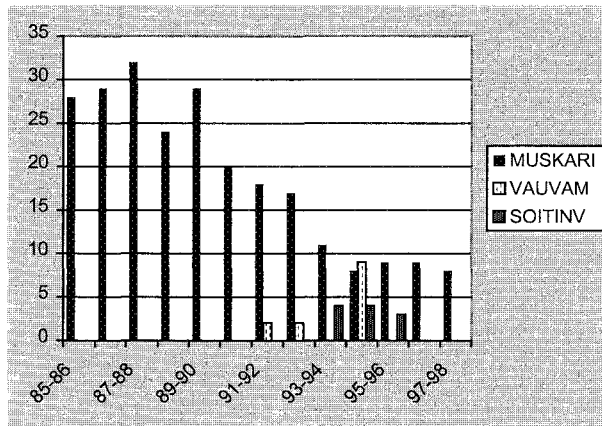
Musiikkiopisto on nostanut musiikin harrastajien määrää ja tasoa. Tulokset eivät välttämättä ole aina näkyneet heti, vaan pienellä viiveellä. Voisi sanoa, että musiikkiopiston julkinen esittäytyminen Kuorevedellä on ollut suppeaa, lähinnä oppilasmatineoita. Musiikkiopisto on kyllä ollut erittäin aktiivinen toiminnassaan, mutta se on näkynyt voimakkaimmin Mäntän musiikkielämässä, missä taas kuorevesiläisetkin oppilaat ovat olleet esiintymässä.

Musiikkileikkikoulu on tavoittanut suuriakin määriä kuorevesiläisiä lapsia, mikä on taatusti antanut hyvää pohjaa tuleville musiikkielämän muokkaajille. Ilman musiikkiopiston toimintaa musiikin opetus Kuorevedellä olisi ollut hyvin heikkotasoisista sekä vähäistä. Osa oppilaista on näkynyt esiintyjinä useissa eri instituutioiden järjestämissä tilaisuuksissa. Tapio Lahtivirran mukaan musiikkiopiston vaikutus on näkynyt juuri siinä, että se on innostanut tilaisuuksien järjestäjiä pyytämään oppilaita mukaan soittamaan (Lahtivirta 1999). Seurakunnan kanttori puolestaan pitää musiikkiopistoa näkyvimpanä musiikkielämän kehittäjänä Kuorevedellä (Hyyryläinen 1999). Musiikkiopisto on tuonut tietynlaista ammattimaisuutta ja musiikillista tasoa Kuoreveden musiikkielämään.

3.4. Kuorevesiläiset musiikkiopistossa

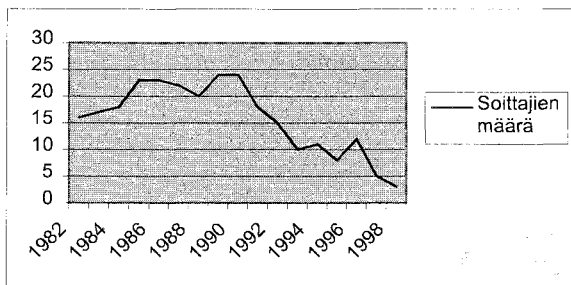
Esittelen tietoja kuorevesiläisten oppilasmääristä ja instrumenttivalinnoista Mäntän musiikkiopistossa taulukon muodossa. Lisäksi kerron matineoiden määristä, tutkinnoista ja kuorevesiläisten soittajien näkyvyydestä Kuorevedellä. Ensimmäiseksi käsittelen kuorevesiläisten opiskelijoiden määrää musiikkileikkikoulussa, joka sisältää myös vauvamuskarin ja

soitinvalmennuksen vuosina 1985-1998 (taulukko 7). Musiikkileikkikoulutoiminta alkoi Kuorevedellä jo vuonna 1983, mutta toiminnan ollessa yksityistä vuosina 1993-1995 en ole saanut oppilasmääristä tarkkoja tietoja. Musiikkikoulun oppilasmäärän huippukausi sijoittuu lukuvuoteen 1987-88 ja 1990-luvun alkupuolelta alkaa selkeä tasainen lasku oppilasmäärissä, vaikkakin mukana ovat vauvamusiikin ja soitinvalmennuksen pienet oppilasmäärät.

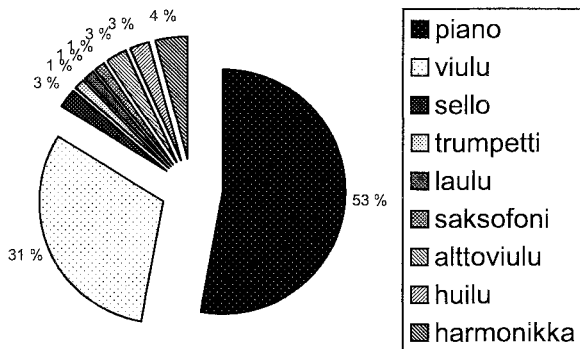
Taulukko 7: Musiikkileikkikoulun oppilasmäärät vuosina 1985-1998 Mäntän seudun musiikkiopistossa

Toiseksi olen laskenut kuorevesiläisten oppilaiden määrän Mäntän seudun musiikkiopistossa vuosina 1982-1998, lukuun ottamatta musiikkileikkikoulua (taulukko 8). Vuoteen 1991 asti pääsoitinten lisäksi on ollut sivusoittimen soittajia yhdestä kolmeen. Suurin oppilasmäärä on ollut lukuvuosina 1989-90 ja 1990-91, jonka jälkeen alkaa oppilasmäärien lasku. Osasyynä on oppilaspaikkojen vähentäminen.

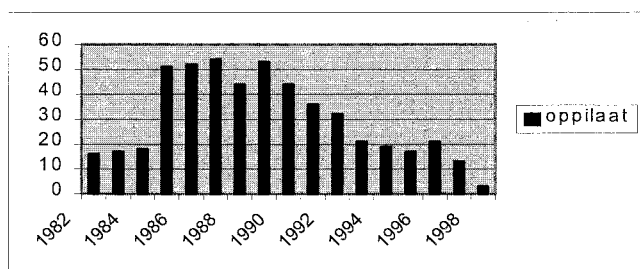
Taulukko 8: Kuorevesiläisten oppilasmäärä Mäntän seudun musiikkiopistossa 1982-1998

Kolmantena kohtana on kuorevesiläisten oppilaiden pääsoitinten osuudet Mäntän seudun musiikkiopistossa 1982-1998 (taulukko 9). Yleisimmät soittimet ovat olleet piano (39 soittajaa) ja viulu (23 soittajaa). Muiden soitinten osuus jää pariin soittajaan. Tätä selittää tarjolla ollut soitinopetus sekä tiettyjen soitinten vakaa suosio.

Taulukko 9: Kuorevesiläisten oppilaiden pääsoitinten osuudet Mäntän seudun musiikkiopistossa 1982-1998

Lopuksi taulukon muodossa esitän kaikkien kuorevesiläisten oppilaiden kokonaismäärän Mäntän seudun musiikkiopistossa vuosina 1982-1998 (taulukko 10). Olen käyttänyt vuosien 1982-1985 musiikkileikkikoulua koskeissa oppilasmäärissä Kuorevesi-Mänttä-Vilppula -lehdestä saamia tietoja.

Taulukko 10: Kaikkien kuorevesiläisten oppilaiden kokonaismäärän Mäntän seudun musiikkiopistossa vuosina 1982-1998

Mäntän seudun musiikkiopisto on pitänyt matineoita ja oppilaskonsertteja vuosittain keskimäärin 5-

6. Kuorevedellä matineoista on pidetty vuosien 1982-1999 aikana 38 kappaletta. Kuorevesiläiset

oppilaat ovat siis käyneet pääsääntöisesti esiintymässä Mäntässä. Vastaavasti Kuorevedellä

pidetyissä matineoissa on ollut keskimäärin 7-10 esiintyjää Kuorevedeltä ja loput muista

musiikkiopiston toimipisteistä. Eniten tutkintoja on suoritettu vuonna 1987 ja määrällisesti eniten

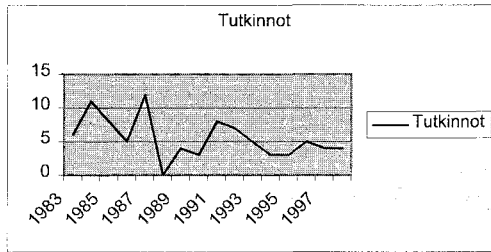
on suoritettu tukintoja pianosta. Musiikkikoulun päästötodistuksen kuorevesiläisistä oppilaista on

saanut 17 eli 25 % koko kuorevesiläisten oppilasmäärästä (68 henkilöä) on saanut

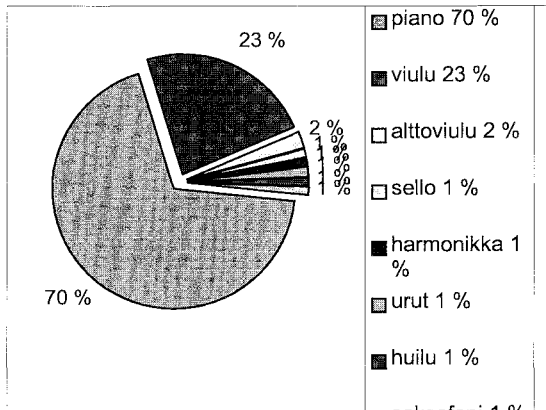
päästötodistuksen. Eniten on suoritettu perustutkinto 1/3:a eli 40 % koko tutkintomäärästä. 36 % on

suorittanut peruskurssi 2/3:n soittimestaan, 21 % puolestaan on suorittanut peruskurssi 3/3:n.

Lisäksi kolme henkilöä on suorittanut pianokurssi I:n.

Taulukko 11: Tutkintojen kokonaismäärät vuosina 1983-1998

Taulukko 12: Tutkintojen osuudet soittimittain

Yksityiset musiikkielämän toimijat ja ei-julkiset musiikin harrastajat tai ammattilaiset ovat vaikeimmin tutkittava osa-alue musiikkielämässä juuri vähäisen julkisuutensa takia. Sen vuoksi tuloksiini ovat siivilöityneet haastattelemieni henkilöiden pääimmäiseksi mieleen jääneet henkilöt sekä osittain historiikeissa painotetut henkilöt. Kuorevedellä yksityisesti musiikin alalla toimineita henkilöitä ovat mm. Sirkka Lahtivirta, Leena Kostilainen, Riitta Kolosalmi, Kyösti Nikulainen, Elina Laaksi, Riina Virkkunen, Kari ja Eero Moisio. Kanttori on virkansa ulkopuolella toiminut

yksityisenä musiikkihenkilönä, hän on opettanut pianon ja urkujen soittoa yksityisesti, vaikkakin se on herättänyt kysymyksen tulisiko seurakunnan kanttorin antaa soitinopetusta virkansa puolesta. Yksityisten henkilöiden rooli tilaisuuksien järjestäjinä tai organisoijina ei ole ollut näkyvä, koska lähes kaikki toiminta on tapahtunut jonkin yhdistyksen tai järjestön nimissä. Tässä mielessä on vaikea löytää Kuorevedeltä musiikillista vaikuttajahahmoa tai persoonaa. Kukaan haastatelluista ei pystynyt nimeään ketään ”kulttuuripersoonaa” tutkimaltani ajanjaksolta tai musiikillista vaikuttajaa. Tällaisen vahvan ja näkyvän persoonan puuttuminen on voinut vaikuttaa kunnallisen musiikkielämän luonteeseen jopa negatiivisesti. Vaikka moni ihminen on työnsä puolesta toiminut musiikkikulttuurin etujen ajajana, kulttuuripersoonan rooli on siinä mielessä erilainen, että kiinnostus on mielletävissä oman kiinnostuksen kohteeksi ja jopa sydämenasiaksi, mikä tekee siitä kuntalaisten silmissä uskottavampaa. Yksityisiä musiikintekijöitä edustavat erilaiset bändit, joita Kuorevedelläkin on ollut kohtalaisen paljon. Tapio Lahtivirran mielestä rockbändit ovat lähinnä 1990-luvun ilmiö, mikä pitää osittain paikkansa (Lahtivirta 1999). Lahtivirta pitää yhtenä puutteena kunnan musiikkielämässä kuoron puuttumista. Kysyntää olisi, sillä lähes kymmenen laulajaa Kuorevedeltä käy Vilppulan Mieskuorossa. Tulevaisuudessa hän kaipaisi omaa kuoroa paikkakunnalle ja erityisesti siihen pystyvää vetäjää. Pelimannitoiminta on ollut aktiivista ennen 1980-lukua ja 1990-luvun lopussa. (Lahtivirta 1999.) Musiikinopettaja on toiminut myös kansalaisopistossa kuoron vetäjänä, lähinnä vanhusten sekakuorossa ja nuorten lauluryhmässä.

3.5. Musiikkielämän luonne

Kuoreveden musiikkielämän luonteen yleistä tasoa arvioitaessa ei ole mielekästä käyttää sanoja hyvä, huono tai muita ääripään adjektiiveja. Jotta laadullisuutta voisi arvioida, pitäisi olla vertailukohtia muista vastaavanlaisista kunnista. Pyrinkin esittelemään Kuoreveden musiikkielämän vahvuudet ja heikkoudet ja musiikkielämän tyypillisiä piirteitä. Ehdoton vahvuus ja kehittävä

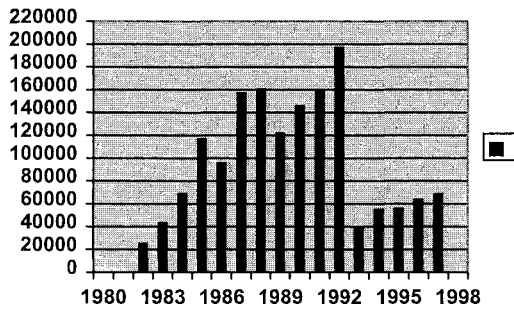
seikka on ollut musiikkiopiston toiminta, joka on tarjonnut tasokasta opetustoimintaa sekä musiikillisia valmiuksia oppilailleen ja sitä kautta myös muille kuntalaisille. Kuorevedellä musiikkielämällä on selvästi vankka yhteisöllinen merkitys. Siitä kertovat lukuisat pientenkin yhdistysten järjestämät musiikkitilaisuudet tai musiikkipitoiset tilaisuudet. Musiikilla on selvä ja vahva asema yhteisöjen juhlissa ja kokoontumisissa. Osa musiikkitoiminnasta ja -tilaisuuksista on suunnattu epäsuorasti järjestön jäsenistölle ja osa kaikille kuntalaisille. Musiikkitoiminta on varmasti ollut joissakin yhdistyksissä yhteisöään vahvistava tekijä. Merkittävin uudistus musiikkielämälle on ollut flyygelin hankkiminen yläasteelle ja uusi konserttitila, yläasteen auditorio. Hyyryläisen (1999) mukaan yhtenä musiikkielämän ongelmana voidaan pitää nuorten musiikin harrastamisen katkeamista, joka tapahtuu siirryttäessä eteenpäin. Tämä johtuu siitä, että jatkokoulutus tapahtuu lähikunnissa. Musiikkielämän kehityskaarta kanttori kuvailee tasaisesti nousevaksi ja laajenevaksi, musiikkielämän tulevaisuutta ajatellen kanttori näkee tilanteen hyvänä. (Hyyryläinen 1999.) Musiikkielämän ulkoisista resursseista voisi mainita Kuoreveden kirjaston, jossa on vain hyvin suppea nuottikokoelma. Lähimmät varsinaiset nuottikokoelmat löytyvät Jämsästä ja Mäntästä. Kuoreveden kirjastossa tosin on olemassa kirjaston kokoon nähden laaja musiikkivideo-kokoelma. Reetta Perä näkee musiikkiopiston merkittävimpana saavutuksena Kuoreveden musiikkielämässä. Musiikki on hänen mukaansa ollut keskeinen elementti harrastustoiminnassa ja tapahtumien yhteydessä. Harrastustoiminta on Perän virkakautena eli viimeisenä 30 vuotena ollut suhteellisen tasaista ja toiminnan osalta matalaa profiilia pitävää. Perä kuvaileekin Kuoreveden musiikkielämää käsitteellä musiikkityhjiö (Perä 1999.) Tämä on hieman kärjistetty kuva musiikkielämän tilasta, itse kuvailisin tilannetta suhteellisen hyväksi paikkakunnan kokoon nähden. Pysyviä musiikillisia ilmiöitä edustavat Kertteen-Palsinan kyläyhdistyksen juhannustanssit, tanssit Kuokkalassa, itsenäisyyspäivän juhla, oppilasmatineat, Mäntän Seudun musiikkiopiston juhlat, Kuorevesi-viikko, Hallin päivät/yö, seurakunnan kesäkonsertit, kauneimmat joululaulut, kansalaisopiston laulupiiri, musiikkiopisto, musiikkileikkikoulu. Pysyvää toimintaa

ilmenee opetustoiminnassa vain musiikkiopistossa ja kansalaisopistossa (ei tosin koko periodia). Perinteiset tapahtumat ovat 1990-luvulla alkaneet hävitä pikkuhiljaa. Perinteet ovat olleet vahvasti sidoksissa nk. kansankulttuuriin ja menneisyyteen. Erityisesti Nuorisoseura Nysä on jatkanut ja säilyttänyt vanhaa nuorisoseuranaatetta ja kansanperinnettä. 1990-luvun kasvanutta ja aktiivista bänditoimintaa voidaan pitää eniten omaan aikaan ja nykyhetkeen sidoksissa olevana ilmiönä Kuoreveden musiikkielämässä. Tärkeää on myös se, että toimintaa on osittain ohjannut bändikerho, mutta pääasiallisesti soittajat itse.

Kuoreveden musiikkielämän muotoutumiseen on vaikuttanut eniten kunnan taloudellinen tila. Se puolestaan on vaikuttanut musiikkia koskevien lautakuntien eli kulttuuri- ja nuorisolautakunnan toimintaan. Musiikkiopiston perustaminen toi Kuorevedelle musiikinopetuksen ja opiston lakkauttaminen puolestaan lamautti musiikin harrastamisen lähes kokonaan. Aktiivinen yhdistystoiminta on hyödyntänyt paikallista musiikkiosaamista lukuisissa juhlissaan ja tilaisuuksissaan. Tilat ovat olleet tärkeässä asemassa, koska ne ovat olleet monen musiikinharrastuksen mahdollistaja. Esimerkkinä ovat olleet bändien harjoitustilat, konserttitilat ja opetustilat. Musiikinopetuksen taso on ollut hyvä musiikkiopiston kohdalla, mutta samaa ei ehkä voi sanoa musiikin kouluopetuksen tasosta. Musiikkipersoonan puuttuminen on vaikuttanut varmasti jollakin tasolla kunnallisiin musiikkielämää koskeviin päätöksiin ja musiikkielämän etujen ajamiseen. Tärkein seikka on kuitenkin kaiken toiminnan mahdollistaja eli raha. Kunnallispoliittiset päätökset ovat määrittäneet hyvin pitkälti musiikkielämän luonteen, niin hyvässä kuin pahassa.

Pentti Asunmaa kuvailee Kuoreveden taloudellista kehitystä seuraavasti: 1970-luvun lopulta alkoi selvä taloudellinen nousukausi, joka jatkui aina 1990-luvun lamaan asti. Saman tendenssin voi havaita musiikkielämässä (Asunmaa 2000). Musiikkiopisto perustettiin nousukauden alussa ja musiikkitalaisuuksien määrä oli vähitellen nouseva lukuun ottamatta vuoden 1985 negatiivista

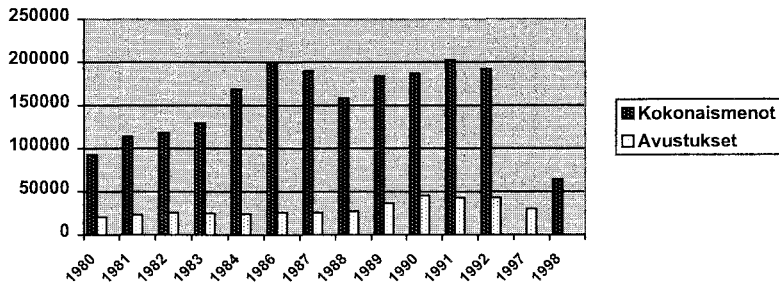
pudotusta. Musiikkiopiston Kuoreveden oppilaspaikkojen maksut nousivat vuosi vuodelta ja huippu saavutettiin vuonna 1992. Sen jälkeen ilmeisesti säästöistä johtuen maksut pienuivat huomattavasti. 1990-luvun lama näkyy Kuoreveden musiikkielämässä selvimmin musiikkiopiston kohdalla (taulukko 13).

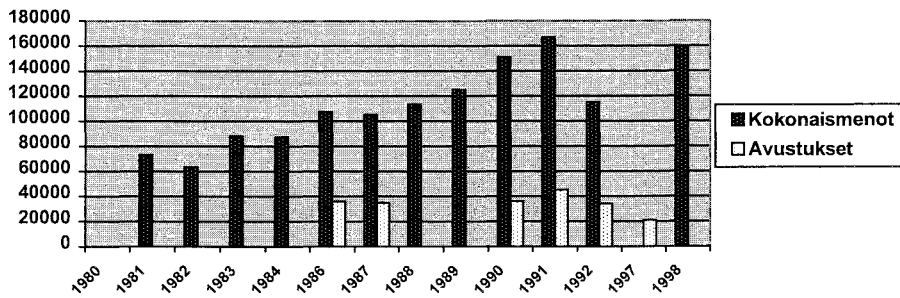
Taulukko 13: Kuoreveden kustannukset Mäntän seudun musiikkiopiston toiminnassa

Asunmaan mukaan valtionosuuksien leikkausuudistukset rasittivat Kuoreveden kunnan taloutta, mikä puolestaan johti suuriin säästötoimenpiteisiin (Asunmaa 2000). Musiikkiopiston kohonneista maksuista oli jo aiemmin 1980-luvulla käyty keskustelua ja säästötoimenpiteet ulottuivat laman myötä myös musiikkiopiston toimintaa. Ensin vähennettiin Kuoreveden maksamia oppilaspaikkoja ja lopulta tehtiin päätös lakkauttaa paikkojen maksu kokonaan vuoden 1999 alusta lähtien. Musiikkiopiston kohonneiden lukukausimaksujen vaikutus näkyi jo aiemmin keskeytyksinä ja vähentyneinä oppilasmäärinä. Näin ollen todellinen soittamisen halu ja vanhempien taloudellinen panostus ovat nousseet merkittäväksi musiikkiopiston suhteen. Musiikkitoiminnan laadun ja kannattavuuden mittajina kunnassa ovat olleet hyvin pitkälti markka- ja menoeräperusteet eli toiminnan tuottavuus eikä toiminnan tuloksellisuus, sanoo Pentti Asunmaa (Asunmaa 2000). Tämä on näkynyt lähinnä kulttuuri- ja nuorisolautakuntien määrärahoissa, mikä on taas puolestaan

vaikuttanut tuettavien järjestöjen ja toimialojen tukemiseen. Esimerkkinä taulukko nuorisolautakunnan menoista lautakunnan antamista avustuksista vuosina 1980-1992 ja 1997-1998 (taulukko 14) sekä vastaavat tiedot kulttuurilautakunnasta (taulukko 15). Puutteet tiedoissa johtuvat osittain lautakuntien yhdistymisestä, joten kyseisten lautakuntien menoja ei ole eritelty muista menoista.

Taulukko 14: Nuorisolautakunnan kokonaismenot ja avustukset vuosina 1980-1998

Taulukko 15: Kulttuurilautakunnan kokonaismenot ja avustukset vuosina 1980-1998

Haastatteluissa musiikkiopistoa on pidetty tärkeimpänä osana Kuoreveden musiikkielämän osatekijänä, sekä musiikkiopiston soittajien käyttö järjestöjen juhlissa. Eniten korostuu musiikkiopiston koulutuksellinen rooli, joka ei kuitenkaan kosketa kuin pientä osaa, mutta nostaa selvästi musiikkielämän laatua ja henkistä ja ulkoista ulkokuorta. Mäntä seudun musiikkiopiston taloudelliset vaikeudet ovat vaikuttaneet osaltaan kuorevesiläisten oppilaspaikkojen määrään, joka on ollut suhteessa kunnan avustusosuuden budjetointiin.

3.6. Yhteenveto

Tarkastelen saamiani tuloksia Kuoreveden musiikkielämästä Shanahanin tuotantovoimateorian eri kohtien avulla. Tarkasteltaessa musiikin osuutta työllistävänä tai tuloja tuovana osa-alueena, musiikki ei ole tarjonnut työpaikkoja tai taloudellista tuottoa sen tekijöille, poikkeuksena musiikkiopiston toiminta, joka ei voi tuottaa voittoa. Musiikin harrastus on tuonut joillekin Mäntän musiikkiopistossa soittaneille ammatin. Kuorevedellä olisi ollut ja on edelleenkin kysyntää musiikin monitoimi-ihmisille ja musiikinohjaajille. Ongelmana on ollut sopivan ihmisen löytäminen ja ennen kaikkea palkkauksen järjestäminen. Kunta ei siis ole hyötynyt suoraan taloudellisesti musiikkielämän toiminnasta, välillisesti hyöty on voinut näkyä ihmisten hyvinvoinnissa. Musiikkiala voisi olla Kuorevedellä tuottavaa esimerkiksi yksityisen musiikkikoulun muodossa tai erilaisina konsultointipalveluina. Tutkimuksessani en käsittele musiikkielämän ja muun elämän aktiivisuuden suhdetta aiheen laajuuden takia. Sen sijaan esittelen joitakin tuloksia miten musiikkiaktiviteetit ovat vilkastaneet musiikkielämää. Musiikin harrastaminen on näkynyt lisääntyneinä konsertteina ja musiikkinumeroina eri tilaisuuksissa. Siten musiikki on elävöittänyt muuta elämää. Shanahanin esteettisen asuinympäristön käsitteen määrittely ja tutkiminen on vaikeaa aiheen moniselitteisyyden ja tulkintojen laajuuden takia, mutta koska musiikki itsessään

voidaan luokitella esteettisiin kokemuksiin, musiikki on osa esteettistä asuinympäristöä.

Ongelmaksi muodostuu se, kuka määrää millaisesta musiikista koostuu ja syntyy esteettisesti korkeatasoinen ympäristö. Puhuttaessa pienestä kunnasta, niin kutsuttua esteettistä musiikkielämää ovat muokkaamassa musiikkielämän auktoriteetit, eli asioista päättävät lautakunnat sekä koulut. Päättäjien tehtävää ei helpota se, että kuntalaisten tarve ja käsitys esteettisestä asuinympäristöstä voi olla hyvinkin erilainen ja epäyhtenäinen. Kulttuuripalvelujen eli tässä tapauksessa musiikkipalvelujen saatavuus on saattanut olla Kuoreveden muuttoliikenteelle hyvinkin merkittävä seikka. Kuoreveden kunnanjohtaja myöntääkin että musiikkielämän luonne ja tarjonta ovat osaltaan vaikuttaneet Kuorevedelle muuttamista harkinneiden mielipiteisiin (Asunmaa 2000). Lähinnä kyse on musiikin harrastamismahdollisuuksista, eli musiikkiopistosta. Musiikkiopiston nousseet lukukausimaksut ja lopulta kunnan tuen puuttuminen maksuissa ovat hankaloittaneet monen soittoharrastusta ja sitä kautta vaikuttanut jopa asuinpaikan valintaan. Shanahanin tuotantovoimateorian viimeinen kohta musiikin paikallista identiteettiä vahvistavasta voimasta on myöskin hyvin tulkinnanvarainen seikka. Mikä toiselle edustaa paikallista musiikillista identiteettiä ei välttämättä ole sama asia toiselle. Kuorevedelle ei ole tietoisesti pyritty rakentamaan musiikillista identiteettiä, vaikka muilla kulttuurin alueilla (mm. teatteri) siihen on ollut hyvinkin vahvat pyrkimykset. Näiden muiden kulttuurinalojen kautta musiikki ja musiikkielämäkin on ehkä saanut jonkinlaista yhtenäistä Kuorevedelle ominaista identiteettiä. Asunmaan mukaan musiikillinen identiteetti on ollut hyvin pitkälle historiallinen, joka on nojautunut Hallin Janne-kansantarinaan, nuorisoseuraan ja kansannäytelmiin (mt.). Musiikillisen identiteetin luomiseen tarvitaan tietoa vallitsevista traditioista ja yleisen henkisen ja kulttuurillisen ilmapiirin luonteesta. Identiteetin toteuttamiseen tarvitaan niin henkisiä kuin taloudellisia resursseja, mutta ennen kaikkea henkistä työtä. Musiikillinen identiteetti muodostuu musiikin tekijöiden, käyttäjien ja päättäjien yhteistyönä.

Musiikin julkisuutta ja näkyvyyttä määrittelevät eniten sanomalehdet, niiden kirjoitukset, ilmoitukset ja arvoinnit. Lehtikirjoitukset ovat Kuoreveden musiikkielämää koskien käsitelleet useimmin Mäntän seudun musiikkiopistoa. Toisen ryhmän muodostavat kirjoitukset, joissa käsitellään musiikkielämän eri ilmiöitä, kuten kansalaisopiston toimintaa, Nuorisoseura Nysän toimintaa, juttuja konserteista (mutta ei varsinaisesti konserttiarvosteluja) sekä nuorten ja bändien soittotiloja. Seuraavaksi kirjoitettiin aihe on kunnan ja kulttuuritoimen mietinnöt, päätökset ja tempaukset. Seurakunnasta oli joitakin kirjoituksia, lähinnä kirkkokuoron toiminnasta. Yksityisistä musiikin kanssa tekemisissä olevista henkilöistä ei ollut juurikaan kirjoituksia. Kirjoittelu musiikkiopistosta on ollut korostunutta kahdesta syystä: 1980-luvun alussa käytiin keskustelua ja seurattiin tarkasti uuden oppilaitoksen perustamista ja alkuvaiheita. Toiseksi kirjoittelua on lisännyt musiikkiopiston pyrkimykset saada valtion avustusta ja sen seurauksena keskustelua kohonneista lukukausimaksuista sekä musiikkiopiston kalleudesta. Lehtien artikkeleja analysoidessa musiikkiopisto on siis merkittävimässä asemassa Kuoreveden musiikkielämässä julkisuusarvoltaan.

Kysymykseen millaista Kuoreveden musiikkielämä on, ei ole mielekästä vastata laatua korostavin adjektiivein. Pyrinkin tiivistämään millaista musiikkielämä käytännössä on ollut, sen ominaispiirteitä ja ilmenemismuotoja. Kuoreveden musiikkielämää on säädellyt hyvin vahvasti kunnan taloudellinen tila. Kuoreveden musiikkitoiminta perustuu pääsääntöisesti kunnan rahoitukseen, tämä koskee välillisesti myös yhteisöjen ja järjestöjen musiikkitoimintaa. Musiikin opiskelu on yksi osa, jonka mahdollistaja on ollut ensisijaisesti Mäntän seudun musiikkiopisto. Kansalaisopiston ja koulujen musiikkitoiminta ei ole ollut kovin näkyvää, mikä on puolestaan vaikuttanut kaikkien kuntalaisten musiikin harrastamismahdollisuuksiin. Osasyynä kansalaisopiston laimeaan musiikin opetukseen on ollut osaavien vetäjien puute. Ei-julkinen toiminta ei tutkimusaineistoni perusteella tule vahvana esille, vaan se jää edelleenkin hyvinkin ei-julkiseksi. Ei-

julkisen musiikkitoiminnan määrittelemiseksi olisi tarvittu laaja kyselytutkimus kuorevesiläisille heidän toiminnastaan musiikin alueella. Kunnallisen musiikkielämän luonne on ollut taloudellisesti tukeva, eli kunnan musiikista vastaavat tahot eivät varsinaisesti ole organisoineet tapahtumia itse, vaan tukeneet eri tahoja taloudellisesti, jotka tuen avuin ovat toteuttaneet suunnitelmansa.

Musiikkielämän aktiviteetit ovat muodostuneet kolmella tavalla. Ensimmäinen tapa on ollut yhteisöjen ja kunnan kulttuuritoimen yhteistyö, ajatuksena toiminta-rahoitus. Esimerkkeinä toiminnasta ovat konsertit, musiikkipitoiset tapahtumat ja harrastustoiminnan tukeminen. Toisena on musiikkiopisto, joka on itse vastannut toiminnastaan. Kunta on maksanut oman osansa oppilaspaikeista, mutta se on ollut selkeästi taustalla, päättämässä vain tietyn paikkamäärän rahoittamisesta. Musiikkiopisto on itse valinnut suuntaviivansa ja toimenkuvansa. Kolmantena ryhmänä ovat eri järjestöt, joidenka toiminnassa musiikki on vain yksi osa. Esimerkkeinä Nuorisoseura Nysän toiminta, Kertteen-Palsinan kyläyhdistyksen juhlat ja tanssit sekä Ravintola Hallin Jannen tanssit. Kunnollisen konsertti- ja juhlatilan (yläasteen auditorio) saaminen lisäsi erityisesti konserttitoimintaa. Toisaalta voidaan myös kysyä oliko musiikkiopisto alkanut kantaa hedelmää ja tuottanut aktiivisia musiikkielämään osallistujia, mikä näkyi kohtuullisen ajan kuluttua eli juuri 1990-luvulla. Musiikkiopiston vaikutus Kuoreveden musiikkielämään on ollut suuri sen koulutuksellisen ja kasvattavan sekä musiikkikulttuuria levittävän vaikutuksen takia. Kunta on puolestaan ollut taustavaikuttajana tärkeä taho, lähinnä taloudellisessa mielessä monta aktiviteettia mahdollistavana voimana. Suurin osa Kuoreveden musiikkielämän aktiviteeteista ja instituutioista kuitenkin liittyvät jollakin tapaa toisiinsa, välillisesti tai suorasti. On vaikeaa määritellä mikä taho olisi ollut kaikkein merkittävin kehityksessä, koska pienellä paikkakunnalla toiminnat ja henkilöt väistämättä sivuavat toisiaan.

4. TULEVAISUUDEN NÄKYMIÄ

Esittelen ajatuksia Kuoreveden musiikkielämän kehittämisestä, vahvuuksista ja heikkouksista eri teemojen valossa. Keskeisinä teemoina ovat rahoittaminen, eli talouden ja musiikkielämän suhde. Toisena on suunnitelmallisuus eli miten musiikkielämää voisi organisoida kohti joustavaa ja tuloksellista toimintaa. Kolmantena teemana ovat arvot ja identiteetti, jotka liittyvät kulttuuriperimään sekä tulevaisuuden traditioiden rakentamiseen. Neljäntenä käsittelen koulutuksen tarpeellisuutta musiikkielämän muokkaajana. Edellä mainitut seikat ovat osia määrittelemistäni musiikkielämän osa-alueista sekä musiikkielämän tärkeimmistä muokkaajista. Ne ovat musiikkielämää selittäviä ja määritteleviä seikkoja. Teemojen jäsentämisen apuna käytän joitakin Korpipään ajatuksia, kannanottoja sekä käsitteitä kulttuurin asemasta kunnallisessa toiminnassa. Nämä muodostavat uusia näkökulmia ja kysymyksiä jatkotutkimusta varten, teemojen sivutessa toisiaan.

Kuten Kuorevedenkin kohdalla voi havaita, kulttuuri - tässä tapauksessa musiikki - on entistä enemmän sidoksissa rahaan ja rahoitukseen, joka yleensä on toiminnan ulkopuolelta tulevaa. Talkootyö ja yhdistystoiminnan puitteissa tehty työ ei enää riitä - harrastajavoimin tehty työ on nykyään kokenut inflaatiota - projektien ja toiminnan kustantamiseen. Kuten jo tuli ilmi, Korpipäänkin mukaan taide, raha ja yrittäjyys ovat entistä enemmän sidoksissa toisiinsa (Korpipää 1990: 28, 40). Suuria ihmismääriä kiinnostavat ja vetävät festivaalit ja tapahtumat ovat saaneet ja saavat helpommin liike-elämän tukea kuin esimerkiksi perinteiset kulttuurilaitokset tai pienet yksittäiset projektit (mts. 28, 40). Sponsorien tuki on muodostumassa entistä tärkeämmäksi, itse asiassa elinehdoksi, useille musiikkialan tapahtumille ja toiminnoille. Kuorevedellä liike-elämän sponsoritoimintaa on ollut vähänlaisesti. Osasyynä on ehkä ollut ylipäättänsä vähäinen tutkimahdollisuuksien määrä sekä tämän vaihtoehdon ja mahdollisuuden huomiotta jättäminen.

Järjestöt sekä yhdistykset ovat olleet selkeimmät sponsorit, mutta niitä ei voi pitää varsinaisina sponsoreina. Talous- ja liike-elämän kytköksiä ja hyötysuhdetta musiikkiin ja kulttuuriin voisi tarkastella enemmän, tutkia olemassa olevat mahdollisuudet ja tulevaa hedelmällistä yhteistyötä. Pelkästään kunnan varoin ja resurssein pyörittämä musiikkielämä ei pysy kauaa hengissä eikä vastaa kokonaisen kunnan musiikkielämän tarpeisiin, kuten ei ole edes tarkoituksenmukaista. Musiikkielämän rahoituksen pitäisi muodostua myös muista organisoivista tahoista eli instituutioista, jotka eivät välttämättä ole riippuvaisia kunnan kulttuuritoimesta ja rahoituksesta. Kuntaliitos tarjoaa Kuorevedelle paljon uusia mahdollisuuksia ja vaihtoehtoja, lähinnä kulttuurielämän ja talouselämän yhteistyössä. Kaksi kuntaa voivat toimia yhdessä vastavuoroisesti yhdistäen ja jakaen voimavarojaan, resurssejaan ja yhteyksiään. Kulttuuri ja musiikki ovat eräänlaisia aluepolitiikan välineitä, jotka voivat myötävaikuttaa alueen elinkeinojen ja elämäntavan suotuisaan kehitykseen ja kasvuun (mts. 12).

Suunnitelmallisuutta käsiteltäessä kulttuuritoimen tulisi toimia kahdella linjauksella: instituutioiden ja yksityisten kuntalaisten kautta tuleva aktiviteetti ja sen tukeminen sekä kulttuuritoimen omat toiminnot. Viineksi mainitulla tarkoitan esimerkiksi projektiluontoisia tapahtumia tai kulttuurin edelleenvälitystä tietyn ohjelman tai suunnitelman mukaisesti. Projekti voisi olla vaikka kulttuuritoimen organisoima, joka ulottuisi yli organisaatio- ja toimenkuvarajojen. Sitomalla mahdollisimman monelta eri alalta henkilöitä ja osaamista yhteiseen projektiin, saavutettaisiin laajempia ihmisjoukkoja, koska pienenkin tehtävän myötä yksilötasolla voisi syntyä oman roolin kautta yhteenkuuluvuuden tunne ja projektin merkityksellisyys. Musiikkielämän aktiivisuuteen tai passiivisuuteen vaikuttaa vääjäämättä kuinka useaa kuntalaista musiikkielämä tosiasiaa kosketta varsinkin henkilökohtaisella tasolla. Toki Kuorevedellä musiikkielämä on aika ajoin ollut helposti lähestyttävissä ja elinpiirissä. Muun muassa konsertit, kansalaisopiston sekä seurakunnan musiikkitoiminta ovat olleet kaikille avointa. Silti osa toiminnasta on kuihtunut osallistujien

puuttuessa. Herääkin kysymys onko toiminnassa vikaa vai eikö yksinkertaisesti ole mahdollista vastata jokaisen vaateisiin ja toiveisiin. Musiikkielämän voisi ajatella koostuvan kaikille avoimesta ja suhteellisen helposti lähestyttävästä musiikkitoiminnasta sekä spesiaalimmasta musiikkitoiminnasta asiasta syvemmin kiinnostuneimmille. Jotta kulttuuri tavoittaisi mahdollisimman monen ihmisen, Korpipää esittää, että kulttuuripoliittisia toimenpiteitä tulisi suunnata niihin ympäristöihin, joissa ihmiset viettävät aikaansa vapaaehtoisesti eli esimerkiksi koteihin ja epävirallisiin yhteenliittymiin (mts. 69.) Musiikkielämän ongelmista puhuttaessa yksi ratkaisevimmista kysymyksistä on miten saada ihmiset liikkeelle. Korpipää määrittelee ilmiötä ”intimiteetin tyranniaksi” eli tietynlaiseksi kotikeskeiseksi elämäntavaksi, jossa esimerkiksi yhteydet yhdistystoimintaan ovat katkeamassa (mts. 21). Kotiin jäämistä oikeuttaa uudistuva teknologia, joka monine mahdollisuuksineen ja helppoutensa takia vie mielenkiinnon kodin ulkopuolisesta elämästä. Kysymykseen mikä miellyttää mahdollisimman useaa, on miltei mahdotonta vastata. Mutta pitkäjänteisellä taustatutkimuksella ja yhteistyöllä päättävien elinten ja kuntalaisten kesken voi jo saavuttaa jonkinlaisia tuloksia. Korpipää korostaakin, että pyrkimykset kuntalaisten omaehtoisen toiminnan aktivoimisen ja ns. korkeakulttuurin harrastajakunnan laajentamiseksi eivät välttämättä ole ristiriidassa, ne ovat ennemminkin toisiaan täydentäviä elämänlaatua kohottavia tekijöitä (mts. 9).

Musiikkielämän suunnitelmallisuus on paljolti kunnallisen kulttuuritoimen harteilla, mikä ei suinkaan tarkoita sitä, että sen olisi toteutettava kaikki toiminnot. Musiikkielämän ylläpitäjänä kunnalla on myös henkinen rooli eli kunta, jota päätöksentekotasolla edustavat kuntalaisten valitsemat virkamiehet. He ovat esimerkkejä ja suuntaa antavia tahoja. Idealistisesti ajateltuna he omalla kulttuurisella käytöksellään julkituovat arvostuksena ja näkemyksensä musiikkielämää kohtaan. Eli nämä virkamiehet hyväksynnällään voivat vaikuttaa suuresti kuntalaisten näkemyksiin ja arvostuksiin. Käytännön esimerkkinä voisi pitää tilannetta, jossa on järjestetty konsertti

kulttuuritoimen taholta, mutta itse tilaisuudessa ei näy asiasta päättäneitä. Tämä ei herättäne luottamusta itse kuntalaisissa, jos päätöskoneisto loistaa poissaolollaan tai viestittäen ehkä välinpitämättömyyttä aiheeseen. Tästä voidaan päätellä että hallintomalli vaikuttaa sisältöön. Tämän vuoksi on tärkeää kiinnittää huomiota itse hallintoon, sen rakenteeseen ja toimintaan. Kuten Korpipääkin toteaa, kulttuurin sisältöjen kannalta olisi hyvä tarkastella säännöllisin väliajoin kriittisesti hallintoa ja sen kykyä vastata kulttuurin kehitykseen ja kuntalaisten tarpeisiin (mts.5). Kuorevedellä onkin oiva tilaisuus tarkastella musiikkielämää ja sen hallinnointia kuntaliitoksen myötä.

Musiikkielämään pitäisi kuulua vanhojen perinteiden ja menneisyyden lisäksi nykyisyys ja tulevaisuus. Kuten Asunmaa totesi, Kuoreveden tulisi kehittää kulttuuritraditiotaan tämän hetken ilmiöitä kohti. Tässä yhteydessä hän tarkoittaa menneisyydellä muun muassa Hallin Jannen legendaa ja tulevaisuudella ilmailua. (Asunmaa 2000.) Kansanperinnettä ja paikallishistoriaa voi pitää voimavarana ja kulttuurisena pohjana, mutta siitä on myös osattava liikkua eteenpäin muodostaen uusia traditioita ja perinteitä. Näin vastataan kunnan populaation eri ikäluokkien vaihtuviin tarpeisiin. Vanhojen traditioiden, erityisesti musiikkielämään liittyvien, tunteminen on tärkeää, koska niiden avulla voidaan ymmärtää vanhaa ja nykyistä musiikillista identiteettiä. Traditioiden merkityksen ja muodostumisen arvon ymmärtämisen myötä on mahdollista kehittää ja kasvattaa niin kunnallista kuin yksilötason musiikillista identiteettiä. Jotta oma kuorevesiläinen musiikillinen identiteetti voitaisiin muodostaa, toiminnan organisoinnin tulisi tapahtua kuntalaisten ja yhdistysten toimesta, vaikkakin taustalla olisi hyvä olla jokin koordinoiva elin tai taho. Tähän liittyy myös suunnitelmallisuus toiminnan muodostamisessa. Paras ratkaisu olisi ehkä projektioorganisaatio, jolloin uutta hallinnollista elintä ei tarvitsisi muodostaa. (Korpipää 1990: 70.)

Pääpaino musiikkielämän luomisessa on kouluilla, niin sanotulla taiteen perusopetuksella. Kunnan musiikkielämä muokkautuu hyvin pitkälle sen mukaan mitä on totuttu odottamaan ja vaatimaan. Jos jo jonkinlainen taso on saavutettu, ihmisten on vaikeampi luovuttaa siitä ja tyytyä alhaisempaan tasoon. Juuri sen vuoksi lapsien tutustuttaminen musiikkielämään ja musiikkiin on ensiarvoisen tärkeää. Ei ole ainoastaan kysymys soitinopetuksesta tai musikaalisuuden kehittämisestä vaan kasvattamisesta osalliseksi musiikkia ja toimimisesta musiikkielämässä, samalla tavoin kuin kunnan jäsen toimii kuntalaisena. Valitettavan useasti musiikki kunnallisessa toiminnassa ajatellaan olevan musiikinopetusta, jonkinlaista erikoisopetusta tai korkeakulttuurinen eliittilaji. Monelta jää huomaamatta se seikka että musiikki kuitenkin koskettaa jokaista, vaikkakaan ei aina niin suoranaisesti. Voisi sanoa, että lähes jokainen omistaa radion ja elää välillä tiedostamattakin koko ajan äänten ja musiikin maailmassa. Teknologia ja viestinnät moninaiset mahdollisuudet tarjoavat tilaisuuden etäopetukseen, jota Kuorevedellä voisi kokeilla. Koska paikkakunta on hieman syrjässä, etäopetus voisi olla keskitettyä esimerkiksi jollekin koululle tai suoraan koteihin. Fyysistä opetusta voisi resursseista riippuen tehostaa musiikin kohdalla kansalaisopistossa.

Kuorevesi lopetti musiikin opetuksen (Mäntän seudun musiikkiopisto) kustannuksiin osallistumisen säästösyistä vuoden 1999 alusta lukien. Yhdistymissopimus palauttaa kuorevesiläiset musiikin opetuksen piiriin, koska sopimuksen mukaan Jämsän musiikkiopisto ottaa lisää kuorevesiläisiä välittömästi valtuustojen hyväksytyä yhdistymissopimuksen. Kuorevesiläisten musiikin harrastajien asema tulee siis parantumaan huomattavasti, vaikkakin musiikkiopisto vaihtuu. Jämsänjokilaakson musiikkiopisto on Jyväskylän konservatorion alainen, joten musiikkiopiston kautta tarjoutuu mahdollisuus myös ammattimaisiin opintoihin. Puolestaan Mäntän seudun musiikkiopiston tulevaisuus on vaakalaudalla, johtuen taloudellisista syistä. Kuoreveden irrottautuminen hankaloittaa musiikkiopiston asemaa ja ainoa pelastus olisi saada lakisääteinen

valtionavustus. Alkuperäinen Mäntän seudun musiikkiopisto on siis hieman vanhentunut ajatus, koska Vilppula irtautui aiemmin ja Kuorevesikin lopetti paikkojen maksun vuodesta 1999.

Itse kulttuurin palveluiden maksullisuus on aina herättänyt kiistaa, mistä ollaan valmiita maksamaan ja kuinka paljon. On selvää, että puhuttaessa musiikillisesta koulutuksesta, taloudellinen panostus on oleellista. Mutta koska useasti musiikki, ammattimainenkin, nähdään vain ”harrasteluna”, palveluista ja tapahtumista ei olla valmiita maksamaan niiden oikeata hintaa. Kysymys onkin arvoista, mitä pidetään tärkeänä, niin että siihen voidaan panostaa myös rahallisesti. Arvot ovat sidoksissa koulutukseen ja vallitseviin esimerkkeihin eli rahalliset arvot määrittyvät hyvin pitkälti vallitsevan tarjonnan ja hinnoittelun mukaan. Jos musiikillista tarjontaa alihinnoitellaan, se saattaa alentaa toiminnan arvostusta, mutta toisaalta myös alentaa kynnystä osallistua toimintaan. Ylihinnoitteluunkaan ei pitäisi sortua, vaan tunnustaa tason suhde työhön ja osaamiseen oikeassa rahallisessa mittakaavassa. Musiikillisten palveluiden ja toimintojen arvostus myös rahallisessa mielessä on tulosta onnistuneesta musiikillisesta peruskoulutuksesta, jotta nuoret oppivat ymmärtämään myös kulttuurin eteen tehdyn panostuksen ja työn arvon ja päästä valmiiksi tuotetun harhasta. Erityisesti nuorten asema on tärkeä, koska heistä kasvaa ajan myötä taas uusi päättäjäpolvi, joka muokkaa musiikkielämää vahvasti omien kokemustensa mukaisesti. Nuorten aseman huomioonottaminen voisi tapahtua päätöksen tekovaiheessa eli kulttuuritoimi voisi käyttää apuna nuorista ja nuorten kanssa toimivista muodostuvan asiantuntijalautakunnan, joka pyrkisi kertomaan nuorten tarpeista ja toiveista.

Kuten Korpipää kiteyttää ”yhteisössä, joka ei tunne tarvetta muutokseen, ei luovuudellakaan ole kehityksen kannalta suurta merkitystä”, musiikkielämän luomisen ja ylläpitämisen vastuu on jokaisella kunnan asukkaalla (Korpipää 1990: 14). Tästä löytyy perusta terveeseen ja monimuotoiseen musiikkielämän rakentamiseen ja ylläpitämiseen

LÄHTEET

KIRJALLISUUS

Juhlajulkaisu 1989. Kuoreveden Nuorisoseura Nysä 1919-1989. Kuoreveden Nuorisoseura Nysä 1989.

Järvenpää Leena 1980. Kuoreveden Nuorisoseuran Nysän toiminta vuosina 1919-1979.

Harjoituskirjoitus nuorisopolitiikan ja järjestöopin jatkokurssin varten. Suomen Nuorisopisto 1980.

KMV, Kuorevesi-Mänttä-Vilppula 1980-1998

Koillis-Häme 1980-1998

Korpiää, Seppo 1990. Kunta, kulttuuri, politiikka. Suomen Kunnallisliitto. Helsinki 1990

Kuoreveden kirja. Toimittanut Helena Hänninen. JYY:n Kotiseutusarja n:o 29. Kustantajat

Kuoreveden kunnasta kuntalaisille 2 /99. Kuoreveden kunta 1999.

Kuoreveden kunta ja seurakunta. Gummerus. Jyväskylä 1991.

Mäntän musiikkiopiston historiikki

Pirkanmaan vuosikirja 1980. Pirkanmaan Maakuntaliitto 1980. Pirkanmaan Maakuntaliiton julkaisu 45.

Pirkanmaan vuosikirja 1990. Pirkanmaan Maakuntaliitto 1990. Pirkanmaan Maakuntaliiton julkaisuja 70. Valkeakoski 1990.

Pirkanmaan vuosikirja 1999 (Pirkanmaan liitto 1999, Sarja A, julkaisu nro 27, Vammalan kirjapaino)

HAASTATTELUT

Teemahaastattelut: kunnan musiikkielämän keskeisimmät henkilöt:

Asunmaa Pentti, kunnanjohtaja 29.2.2000

Hyryläinen Juha-Pekka, kanttori 30.6.1999

Lahtivirta Tapio, musiikinopettaja/kansalaisopiston rehtori 29.6.1999

Perä Reetta, nuorisosihteeri 1.7.1999

Sairanen Mika, Mäntän seudun musiikkiopiston rehtori 28.2.2000

BUDJETIT JA TOIMINTAKERTOMUKSET

Nuorisolautakunnan toimintakertomukset ja budjetit 1978-1992

Kulttuurilautakunnan toimintakertomukset ja budjetit 1978-1992

Raittiuslautakunnan toimintakertomukset 1982-1988

Sivistystoimen toimintakertomukset ja budjetit 1997-1999

LIITTEET

LIITE 1

Kuorevesi-Mänttä-Vilppula lehden ilmoitukset ja artikkelit ajalta 4.1.1980 – 29.6.1999 ja lehtien numerot 1/1980 –50/1999.

LIITE 2

Haastattelut:

Kuoreveden kunnanjohtaja Pentti Asunmaa 29.2.2000

Kuoreveden kunnan nuorisosihteeri Reetta Perä 1.7.1999

Kuoreveden seurakunnan kanttori Juha-Pekka Hyyryläinen 30.6.1999

Kuoreveden yläasteen musiikinopettaja ja kansalaisopiston rehtori Tapio Lahtivirta 29.6.1999

Mäntän seudun musiikkiopiston rehtori Mika Sairanen 28.2.2000

LIITE 3

Mäntän seudun musiikkiopiston esittelylehtinen (24.9.1996), vuosikertomukset vuosilta 1983-1998 ja Kuorevedellä pidettyjen oppilasmatineoiden ohjelmat vuosilta 1991-1992 ja 1994-1997

LIITE 4

Kuoreveden kunnan kunnalliskertomukset vuosilta 1980-1998 sekä tiliotteet (koskien musiikkitoimintaa) vuosilta 1980-1997 (erityisesti kulttuurilautakunta, nuorisolautakunta, raittiuslautakunta ja kansalaisopisto)

LIITE 5

Nuorisolautakunnan pöytäkirjat ja toimintakertomukset vuosilta 1978-1992

Kulttuurilautakunnan ja toimintakertomukset vuosilta 1978-1992

Vapaa-aikalautakunnan pöytäkirjat vuosilta 1997-1999

LIITE 6

Kansalaisopiston vuosikertomukset 1985-1987

LIITE 7

VUOSI 1980

KONSERTIT

Helluntaiseurakunta: musiikkitalaisuus yläasteella (Pentti Tarvonen, Laulajat)

Nuorisoseura Nysä: Kuorevesi-viikolla lapsien musiikki- ja piirileikkipäivä, (Nuorisoseura Nysä).

Seurakunta: Kuoreveden kirkkokuoron ja Eväjärven kirkkokuoron konsertti seurakuntatalolla, kahvikonsertti seurakuntatalossa (Mauri Saariketo, Kuoreveden kirkkokuoro, Nuorten lauluryhmä), sävelhartaus kirkossa (Riitta Kuusi, Matti-Veikko Kuusi, Yrjö Sahinvaara), kauneimmat joululaulut seurakuntatalossa, Osmo Sahinvaaran muistokonsertti kirkossa (Gregory Zuzka, Deborah Compos, Kristina Koivisto, Kuoreveden kirkkokuoro)

SN-Seuran Kuoreveden osasto: Kazahstanil. taiteilijaryhmän konsertti palokunnantalossa

Yhteistyö: uusräyhänsäntäsyystempaus yläasteella (M.A. Numminen ja Pedro Hietanen) (Hallin Leikkikoulu ja Kuo-Pa-56)

TANSSIT

Hallin Urheiluautoilijat: Selvä discoilta

KuKeron Erämiehet: Tanssi-ilta Palsinan lavalla (Iltaset)

Nuorisoseura Nysä: Ohjelmallinen nuorisodisco

Palsinan pyy: Juhannustanssit Palsinan lavalla (SOPU-SOINTU/Elise)

Teollisuustoimihenkilöt: Lakkotanssit (Neulatyöt)

Tuntematon: Joulupäivän tanssit (Asko Haapasen yhtye)

Yhteistyö: Palsinan kesäjuhla (Erkki ja Lasse) (KuKeron Erämiehet ja KerPa)

MUUT TILAISUUDET

Kuoreveden Kokoomus: Kuoreveden Kokoomuksen syystapahtuma

Nuorisoseura Nysä: Mittumaari, itsenäisyyspäivän juhla nuorille, koko perheen joulujuhla

Sotaveteraanit tai sotainvalidit: Sotainvalidiviikon alkajaisjuhla

Tuntematon: Rantajuhlat uimalaitoksella

KILPAILUT JA KATSELMUKSET

Koulun Suurjuhla Kuorevedellä (Kuoreveden nuorisolautakunta ja Koululautakunta), Hämeen Läänin

Taidetapahtuma ja Koulun Suurjuhla Valkeakoskella.

MUSIIKINOPETUS

Kansalaisopistossa ei ole musiikkitoimintaa ja musiikkiopisto ei ole vielä aloittanut toimintaansa.

VUOSI 1981

KONSERTIT

Kuoreveden Eläkeläiset: yhteislauluilta/Kuorevesi-viikko Kertteellä

Seurakunta: Hengellinen konsertti seurakuntatalossa

Yhteistyö: ulkoilmakonsertti/Nuorten Markkinat Hallinraitti (Kuoreveden nuorisolautakunta ja nuorisoyhdistykset).

TANSSIT

Kuoreveden Työpajan amm.os. nro 10: Pikkujoulut – Yhtye Neliveto

Toverit: Tanssit – Veikko Rikkonen palokunnantalolla

Tuntematon: Ravitanssit – Eero ja Kari Moisio sekä Vesa Suoranta Nuorisoseura Nysällä

MUUT TILAISUUDET

Ilmavoimien tk:n varusmiestoimikunta: Iltamat

Kuoreveden Toverit: Kuoreveden Toverien 40-vuotisjuhla

Nuorisoseura Nysä: Mittumaari

Seurakunta: Lähetyshuone

Tuntematon: Kansallispuke matinea, Rantajuhla uimalaitoksella (Mikko Alatalo), Immi Hellén –ilta.

KILPAILUT JA KATSELMUKSET

Paikallistason karsinnat Nuorison Taidetapahtumaan (Kuoreveden nuorisolautakunta),

Lastenjuhla/Nuorisoseuranviikko (Nuorisoseura Nysä ja Kalevan Nuoret), Hämeen läänin harrastuspäivät (Nuorisoseura Nysä).

MUSIIKKI JA TEATTERI

Kansanmusiikinäytelmä Ketolan Jukka - Lapuan Harrastajanäyttelijät (Kuorevesi-Seura ja Nuorisoseura Nysä)

MUSIIKINOPETUS

Kansalaisopistossa ei ole musiikkitoimintaa ja musiikkiopisto ei ole vielä aloittanut toimintaansa.

VUOSI 1982

KONSERTIT

Mäntän ja Vilppulan srk-nuoret: Passiodraama (Tytti Jäppinen) kirkossa

Seurakunta: Konsertti seurakuntatalossa (Hervannan Kamarikuoro), Kirkkokuoron 5-vuotisjuhlakonsertti kirkossa, Kevätjuhla/Nuorisokonsertti (Vesa & Hannu)

Toverit: Rockkonsertti yläasteella (Nightmind, Bright Darkness)

TANSSIT

KMS: Juhannustanssit Kuokkalassa (Veikko Rikkosen yhtye)

KuKeron Erämiehet: Tanssit Kuokkalassa (Talikaisen orkesteri)

Kuoreveden Yrittäjät: Nuorisodisco Hallin Jannessa

Nuorisoseura Nysä: Kuorevesiviikon avajaistanssit Nuorisoseura Nysällä (Jukka Rantasen yhtye/Eija ja Tarja), Tanssit Nuorisoseura Nysällä (Jukka Rantasen tanssiryhtye/Eija ja Tarja), Tanssit (yhtye ?)

Tuntematon: Laskiaisliukujaiset Kuokkalassa (Lasse Lehtisen yhtye), Pääsiäistanssit Kuokkalassa (Jouko Talikaisen yhtye)

MUUT TILAISUUDET

Keskustapuolueen Kuoreveden kj.: Puhe- ja musiikkitilaisuus

KUO-PA-56: Rantajuhla (7 Seinähullua veljestä)

Kuoreveden Eläkkeensaajat: 10-vuotisjuhla

Nuorisoseura Nysä: Mittumaari

Yhteistyö: Itsenäisyyspäivän juhla (Nuorisoseura Nysä ja Kulttuuriltk)

KILPAILUT JA KATSELMUKSET

Nuorten Taidetapahtuma nuorisoseurantatalolla (Nuorisoseura Nysä), Nuorisoseuranviikko (Nuorisoseura Nysä), Kansantanssi- ja Pelimannipäivät Nordlek/Göteborg (Nuorisoseura Nysä)

MUSIIKIN OPETUS

Kansalaisopistossa 4 % opetuksesta on musiikkia. Mäntän seudun musiikkiopisto aloittaa toimintansa ja Kuorevedeltä on 16 oppilasta.

VUOSI 1983

KONSERTIT

Kuoreveden nuorisolautakunta: Puistokonsertti/Kuorevesiviikko - Nuorten päivä (Nightmind)

Mäntän Seudun musiikkikoulu: Oppilasmatinea seurakuntatalolla

Seurakunta: Loppiais konsertti ja Osmo Sahinvaaran muistokonsertti kirkossa (Matti Hannula, Ulla Silvan, Jämsänkosken Mieslaulajien kvartetti, yhteislaulua), Musiikki-ilta kirkossa (Mervi Tamminen, Riikka Nokelainen)

Yhteistyö: Laulumatinea (LC-Kuorevesi, Hallin leikkikoulu ja Kuoreveden nuorisolautakunta), Hengellinen rockkonsertti (The Road) (raittiusltk ja srk)

TANSSIT

KerPa: Kuokkalassa reippaat kevättanssit (Keijo Nieminen & Iltatähti)

Kuoreveden nuorisolautakunta: Tuula ja Jyrki disco Hallin Jannessa/Kuorevesiviikko – Nuorten päivä

KMS: Kuokkalassa juhannustanssit (Veikko Rikkosen yhte)

Palsinan pyy.: Palsinan lavalla kesänavajaistanssit (Silver Humppa/Jarkko Virta ja Vesa Vienola)

MUUT TILAISUUDET

Helluntaisrk: Evankeliumia sanoin ja sävelin (Romanos)

Kuo-Pa-56: Rantajuhla uimalaitoksella (Mika Sundqvist)

Nuorisoseura Nysä: Mittumaari

Seurakunta: Seurakuntatalon 10-vuotisjuhla, Äitienpäiväjuhla Pihlaistossa ja seurakuntatalossa

Sotainvalidit?: Pirkka-Hämeen sotainvalidien kokoontuminen

Yhteistyö: Itsenäisyyspäivän juhla (Kulttuuriltk ja Nuorisoseura Nysä)

KILPAILUT JA KATSELMUKSET

TUL:n Taidetapahtuma Turussa, Hämeen Kalevan Nuorten harrastuspäivä Tanpereella (Nuorisoseura Nysä)

MUSIIKKI JA TEATTERI

Hämäläiset mahtihäät/Kuorevesiviikko (Nuorisoseura Nysä)

MUSIIKIN OPETUS

Kansalaisopistossa 4% opetuksesta on musiikin opetusta. Musiikkiopistoon valitaan 5 uutta soittajaa, jolloin oppilasmäärä on kaiken kaikkiaan 19.

VUOSI 1984

KONSERTIT

Kuoreveden nuorisolautakunta: Rockkonsertti/Kuorevesiviikko

Nuorisoseura Nysä: Kevätmatinea/Kahvikonsertti yläasteella (Kuorevesiläisiä musiikin harrastajia)

Seurakunta: Kirkkokonsertti (Erkki Rajamäki, Juhani Haapasalo)

Yhteistyö: Kirkkokonsertti (Mervi Tamminen, Olli Antola, Riikka Nokelainen) (srk ja Kuoreveden nuorisolautakunta)

TANSSIT

Jämsänjokilaakson ja Mäntän seudun Invalidit: Tanssit Palokunnantalolla (Hannu Saksi yhteineen)

KMS: Kuokkalan juhannustanssit (Veikko Rikkonen)

Kuoreveden Kärki: Palsinan lavalla levytanssit, Palsinan lavalla Lawatanssit (Syysillanhuuma)

MUUT TILAISUUDET

Kuoreveden Kärki: 50-vuotisjuhlat

Nuorisoseura Nysä: Mittumaari Kalttilassa

Tuntematon: Rantajuhlat uimalaitoksella (Jonna, Timo Tervo, Tapani Koiviston yhte)

Yhteistyö: Itsenäisyyspäivä Nuorisoseura Nysällä (Nuorisoseura Nysä ja Kulttuuriltk)

KILPAILUT JA KATSELMUKSET

Nuorison Taidetapahtuman aluetason kilpailu Mäntässä (Kuoreveden nuorisolautakunta)

MUSIIKKI JA TEATTERI

Mörköoppera (kulttuuriltk ja Toverit)

MUSIIKIN OPETUS

Kansalaisopistossa ei tietyvästi ole lukuvuonna 1984-85 musiikinopetusta. Musiikkiopistoon pääsee 3 uutta opiskelijaa ja kuorevesiläisten kokonaismäärä on 18.

VUOSI 1985

KONSERTIT

Kulttuuriltk: Musiikkimatinea vanhainkodissa (Kuorevesiläisiä soittajia)

Mehu: Jamit Hallin Jannessa (Dave Lindholm, Kazapanos)

Seurakunta: Lähetyksen kevätsoitajaiset seurakuntatalolla (Viuluryhmä Längelmäeltä, Salon trio),

Kauneimmat joululaulut seurakuntatalossa (lapsikuoro)

Yhteistyö: Kirkkokonsertti (Mervi Tamminen, Riikka Nokelainen) (srk ja Kulttuuriltk)

Yläaste: Rockkonsertti (Akustinen Oikosulku)

MUUT TILAISUUDET

Nuorisoseura Nysä: Mittumaari Kaltilassa

Tuntematon: Aikuisten juhlakemut Kuokkalassa (Veikko Rikkosen yhte)

KILPAILUT JA KATSELMUKSET

Hämeen Kalevan Nuoret Kuorevedellä yläasteella (Nuorisoseura Nysä), TUL:n valtakunnalliset kulttuurikilpailut Lahdessa (Toverit), Koulun Suurjuhlat Kuorevedellä (Nuorisoltk)

MUSIIKIN OPETUS

Kansalaisopistossa musiikinopetusta on 5 % kokonaismäärästä ja musiikin opetusryhmiä on 2.

Musiikkiopistossa valitaan 7 uutta opiskelijaa ja kokonaismäärä on 23 soittajaa.

VUOSI 1986

KONSERTIT

Kuoreveden nuorisolautakunta: Kesäinen yhteislauluhetki Kaltilassa (Erkki Jokinen),

Nuorisokonsertti/Kuorevesiviikko Hallinraitissa (Akustinen Oikosulku, Allez)

Nuorisoseura Nysä: Nuorten bileet Nuorisoseura Nysällä (Akustinen Oikosulku, Highway to Leningrad)

Seurakunta: Vapputapahtuma Simasta ja sävelistä (lapsikuoro, Salon trio), Kirkkokonsertti (Pekka Arola, Elina Vehkavaara), Kauneimmat joululaulut

Sotilaskotiyhdistys: Hengellinen konsertti varuskunnan sotilaskodissa (Pro Fide)

Yhteistyö: Hengellinen nuorisokonsertti linja-autoasemalla (Jouko Mäki-Lohiluoma ja Risto Klemola) (raittiusltk ja srk), Kirkkokonsertti (Jukka Luukkanen, Yrjö Sahinvaara, Antti Roikola) (srk ja kulttuuriltk)

Yksityinen: Akustinen Oikosulku ravintolakiertueella, Alk. Hallin Jannesta

TANSSIT

Kertteen-Palsinan kyläyhdistys: Perinteiset juhannustanssit Palsinan lavalla (Rytmi-trio), Tanssit/Palsinan kesäjuhlat Palsinan lavalla

Tuntematon: Kuokkalan juhannustanssit (Veikko Rikkosen yhte), Pirttitanssit/Kuorevesiviikko

Tuoresmäessä

Yhteistyö: Disco yläasteella (yläaste ja Kuoreveden nuorisolautakunta)

MUUT TILAISUUDET

Kertteen-Palsinan kyläyhdistys: Palsinan koululla kesäjuhlat

Kuorevesi-Seura: Kotiseutujuhla/Kuorevesiviikko

Nuorisoseura Nysä: Ohjelmalliset iltamat/Kuorevesiviikko Nuorisoseura Nysällä

Seurakunta: Lähetysjuhla seurakuntatalolla

Taipaleen koulu: Pikkujoulu vanhainkodilla

Yhteistyö: Pikkujoulujuhla (Mäntän ja Kuoreveden sotaveteraanit), Itsenäisyyspäivän juhlat (Kulttuuriltk, varuskunta ja srk)

MUSIIKKI JA TEATTERI

Mörköoppera (Musiikkileikkikoulu), Taikakalu musikaali (Nuorisoseura Nysä).

MUSIIKIN OPETUS

5 % kansalaisopiston opetuksesta oli musiikkia ja se sisälsi 2 laulupiiriä. Musiikkiopistoon valittiin kaksi soittajaa ja kuorevesiläisten kokonaismäärä oli 23.

VUOSI 1987

KONSERTIT

Kuoreveden nuorisolautakunta: Nuorten itsenäisyyspäivän juhla (bändi ?)

Kuorevesi-Seura: Lauluilta Kotiseutumuseolla

Nuorisoseura Nysä: Näytelmänsi-illassa konsertti (Akustinen Oikosulku), Vanhojen tanssien tanssikonsertti (Jämsänjokilaakson soittokunta), Joululauluilta (Kyösti Nikulainen), Kansanlaulumaraton Kaltilassa

Seurakunta: Urkuilta kirkossa (Juha-Pekka Hyyryläinen), Kirkkokonsertti (Mäntän Musiikkikoulun orkesteri), Kirkkokonsertti (Mervi Tamminen, Pertti Kallio, Juha-Pekka Hyyryläinen), Kesäillan

laulukonsertti seurakuntatalolla (Elina Vehkavaara, Juha-Pekka Hyyryläinen)

Tuntematon: Hengellinen konsertti/Jokisaloon kesäleiri (The Road)

TANSSIT

Kuoreveden nuorisolautakunta: Kaksi jäädiscoa Hallin urheilukentällä

Kertteen-Palsinan kyläyhdistys: Juhannustanssit Palsinan lavalla (Menokkaat)
Kuoreveden Eläkkeensaajat: Matinpäivän tanssit palokunnantalolla (Veikko Rikkinen)
MUUT TILAISUUDET

Kuoreveden Eläkkeensaajat: 15-vuotisjuhla

Nuorisoseura Nysä: Äitienpäiväjuhla Nuorisoseura Nysällä, Mittumaari Kalttilassa

Yhteistyö: Itsenäisyyspäivän juhluvuoden vastaanotto Nuorisoseura Nysällä (Nuorisoseura Nysä ja Kulttuuriltk)

MUSIIKIN OPETUS

Kansalaisopistossa toimi musiikkipiiri kolme soittokurssia, mutta tuntimääristä ei ole tarkkaa tietoa. Uusi soittajia valittiin 4 ja soittajien kokonaismäärä oli 22.

VUOSI 1988

KONSERTIT

Kansalaisopisto: Kevätnäyttely yläasteella

Kuoreveden Partio: Kahvikonsertti seurakuntatalolla (Juha-Pekka Hyyryläinen, Jyrki Lähteenmäki, Eija Markkula)

Seurakunta: Gospel-konsertti kirkossa (Syke), Kirkkokonsertti (Jorma Vuopio, kanttori Syväniemi),

Kirkkokonsertti (Elina Vehkavaara, Juha-Pekka Hyyryläinen), Kauneimmat joululaulut kirkossa

Yhteistyö: Kesäillan konsertti/Valkama-viikot (Carita Holmström, Seppo Hauta-aho) (Valkama-viikot,

Kuoreveden nuorisolautakunta ja kulttuuriltk)

TANSSIT

Kertteen-Palsinan kyläyhdistys: Juhannustanssit Palsinan lavalla (Trio Romanssi), Tanssit Palsinan lavalla (yhtye ?)

KMS: Juhannustanssit Kuokkalassa (Veikko Rikkinen yhtye)

Tuntematon: Rusettiluisteludisco urheilukentällä

MUUT TILAISUUDET

Kulttuuriltk: Veteraanipäivä varuskunnassa

Kuoreveden Metsänhoitoyhdistys: 60-vuotisjuhla Nuorisoseura Nysällä

Kuoreveden Suinulan Työväenyhdistys: 80-vuotisjuhla yläasteella

Kuorevesi-Seura: Kotiseutukäräjät ja piirileikit/Kuorevesiviikko kotiseutumuseolla

KILPAILUT JA KATSELMUKSET

Nuorison Taidetapahtuman alueellinen kilpailu Mäntässä (Kuoreveden nuorisolautakunta), Nuorison

Taidetapahtuman läänintapahtuma (Kuoreveden nuorisolautakunta), Nuorisoseuran viikko Nuorisoseura

Nysällä (Nuorisoseura Nysä)

MUSIIKKI JA TEATTERI

Musiikkinäytelmä Hyppeli-hiiri Myökki-Pyökki metsässä (Nuorisoseura Nysä ja Leena Kostilainen)

MUSIIKIN OPETUS

Musiikinopetuksen osuus kokonaisopetuksesta nousi 17 %:iin. Musiikkia opetettiin 4 eri ryhmässä.

Musiikkiopistoon pääsi 8 uutta soittajaa kokonaismäärän ollessa 20.

VUOSI 1989

KONSERTIT

Kansalaisopisto: Oppilasmatinea

Kunta: Rockkonsertti Nuorisoseura Nysällä (Poverty Stinks)

Seurakunta: Kahvikonsertti Kaija ja Erkki Savon tilalla (Tiina Östring, Juha-Pekka Hyyryläinen),

Kirkkokonsertti (Jorma Vuolio, Heli Syrjäniemi), Kirkkokonsertti (Matti Hannula, Marjatta Hannula),

Kauneimmat joululaulut kirkossa ja seurakuntatalolla

Tuntematon: Hallin mieskuoro/Kuorevesi-Päivät

Yhteistyö: Laulujen opettelua/Kuorevesi 120 vuotta (Kyösti Nikulainen) (Kuoreveden sotaveteraanit ja

Nuorisoseura Nysä), Konsertti/Kuorevesi 120 vuotta juhla (KMOV jousiorkesteri, Elina Vehkavaara, Juha-

Pekka Hyyryläinen)

TANSSIT

KMS: Juhannustanssit Kuokkalassa (Veikko Rikkinen)

Kuoreveden nuorisolautakunta: Disco Nuorisoseura Nysällä

Kertteen-Palsinan kyläyhdistys: Juhannustanssit Palsinan lavalla (Menokkaat), Lavatanssit Palsinalla (Viidenkopla)

Nuorisoseura Nysä: Rääppiäistanssiaiset/Kuorevesiviikko Nuorisoseura Nysällä

Teatteri Hätävara: Disco/Kuorevesiviikko Hallin Jannessä

MUUT TILAISUUDET

Koillis-Pirkan Martat: Wanhan ajan perheiltamat Nuorisoseura Nysällä (Pohjaslahden pelimannit)

Kertteen-Palsinan kyläyhdistys: Koko perheen kesäjuhla

Kulttuuriltk: Itsenäisyyspäivä yläasteella

Nuorisoseura Nysä: Hermanninpäivän iltamat Kertteen kesäteatterissa (Anni Heinänen)

Yhteistyö: Kevättapahtuma yläasteella (Taipaleen koulu ja Kuoreveden nuorisolautakunta),

Kansalaisjuhla/Kuorevesi 120 vuotta yläasteella (Kuoreveden nuorisolautakunta ja Kulttuuriltk), Pikkujoulu vanhuksille (Teatteri Hätävara ja kulttuuriltk)

MUSIIKKI JA TEATTERI

Musiikkipitoinen näytelmä Pienen kalan kylä (Nuorisoseura Nysä)

MUSIIKIN OPETUS

Musiikinopetusta oli 18 % kokonaisopetuksesta, joka käsitti neljä musiikkiryhmää. Musiikkiopistoon valittiin 7 uutta opiskelijaa jolloin kokonaismäärä oli 23.

VUOSI 1990

KONSERTIT

Kuoreveden nuorisolautakunta: Konsertti/Hallin päivät (Vilppulan mieskuoro, Nightlight, Härmälän Komeetat)

Mäntän Seudun musiikkileikkikoulu: Joulujuhla Taipaleen koululla

Nuorisoseura Nysä: Rockkonsertti Nuorisoseura Nysällä (Feedback, Nightlight)

Seurakunta: Kirkkokonsertti (Paavo Pitkänen, Pekka Hartola), Kauneimmat joululaulut kirkossa

Tuntematon: Konsertti ja disco/Kertteen leiri (Nightlight), Nuorten itsenäisyyspäivän juhla Mäntässä (Nightlight)

Yhteistyö: Kaksi discoa (bändi) (Nuorisoltk ja yläaste)

TANSSIT

Hallin Metsästyseura: Tanssit Petsamon lavalla (Monopoli)

Kuoreveden nuorisolautakunta: Tanssit/Hallin päivät

Kertteen-Palsinan kyläyhdistys: Juhannustanssit Palsinan lavalla (Menokkaat), Tanssit Palsinan lavalla (J. Kuparinen)

MUUT TILAISUUDET

Kuoreveden nuorisolautakunta: Vuoden nuori ja väkivallaton ilta (Cupido ja tytöt, Nightlight)

Kertteen-Palsinan kyläyhdistys: Koko perheen kesäjuhla

Yhteistyö: Itsenäisyyspäivä Nuorisoseura Nysällä (Kuoreveden nuorisolautakunta ja kulttuuriltk)

MUSIIKIN OPETUS

Musiikin opetusta oli 19 % kokonaisopetuksesta ja musiikkiryhmiä oli neljä. Musiikkiopistoon valittiin 5 uutta opiskelijaa ja kuorevesiläisiä oli yhteensä 23.

VUOSI 1991

KONSERTIT

Mäntän Seudun musiikkileikkikoulu: Kevätjuhla yläasteella, Esiintyminen vanhainkodilla, Joulujuhla yläasteella

Seurakunta: Kirkkokonsertti (Taisto Polvi, Antti Roikola), Kirkkokonsertti (Matti Hannula, Kaija-Liisa Paananen), Konsertti kulttuurikeskuksessa (Jakaranda), Kauneimmat joululaulut kirkossa

Tuntematon: Konsertti/Hallin päivät (Nightlight)

Yhteistyö: Konsertti/Yläasteen uuden auditorion avajaiset (Solenne-kuoro) (Hallin koulu ja Kuoreveden nuorisolautakunta), Oppilasmatina yläasteella (Mäntän Seudun musiikkikoulu, Kuoreveden nuorisolautakunta ja kulttuuriltk), Konsertti yläasteella (Pirkkalan Toverikuoro) (Kuoreveden nuorisolautakunta ja kulttuuriltk), Lasten laulajaiset (iltapäiväkerholaiset) (Kuoreveden nuorisolautakunta ja kulttuuriltk), Kerte Rock Kerteellä (Popeda, Miljoonasade, Nightlight ym.) (Kuoreveden nuorisolautakunta)

ja Toverit), Lasten laulajaiset Kuorevesisälissä (ylästeen uusi auditorio) (Kuoreveden nuorisolautakunta ja kulttuuriltk)

TANSSIT

KMS: Juhannustanssit Kuokkalassa (Veikko Rikkinen)

Kertteen-Palsinan kyläyhdistys: Juhannustanssit Palsinan lavalla (Taisto Lähteellä & Tuula Anneli),

Kesäjuhlatanssit Palsinan lavalla (Soimannien harmonikka-kvartetti)

Kuoreveden-Mäntän maataloustuottajat: Tanssit Kuokkalassa (Trio Kari), Teatteritanssiset Nuorisoseura

Nysällä (Pohjaslahden Pelimannit)

MUUT TILAISUUDET

Koillis-Pirkan Taide -91: Näyttelyn avajaiset ylästeen auditoriossa

Kertteen-Palsinan kyläyhdistys: Kesäjuhlat Palsinan koululla

Kulttuuriltk: Kansallinen veteraanipäivä ylästeella

Kunta: Kuoreveden Kulttuurikeskuksen vihkiäisjuhla/juhlatanssiset

Nuorisoseura Nysä: Hermanninpäivän iltamat Nuorisoseura Nysällä (Veikko Rikkinen)

Toverit: 50-vuotisjuhla

Yhteistyö: Itsenäisyyspäivän juhlat (Nuorisoseura Nysä ja kulttuuriltk)

KILPAILUT JA KATSELMUKSET

Lähikuntien yhteinen bänditapahtuma Jämsän Pavilla (Kuoreveden nuorisolautakunta)

MUSIIKKI JA TEATTERI

Kertteen-Palsinan kyläyhdistys: Musikaali/Kesäjuhlat

MUSIIKIN OPETUS

Kansalaisopistossa oli 15% musiikkia opetuksesta sisältäen kolme musiikkiryhmää. Musiikkiopistoon

valittiin 1 uusi opiskelija ja kaiken kaikkiaan opiskelijoita oli 17.

VUOSI 1992

KONSERTIT

Kuoreveden Sotilaskotiyhdistys: Konsertti Kuorevesisälissä (Kamarikuoro Camena)

Mäntän Seudun musiikkikoulu: Oppilasmatina

Mäntän Seudun musiikkileikkikoulu: Kevätjuhla Taipaleen koululla ja ylästeella, Joulujuhla ylästeella ja

vanhainkodilla

Seurakunta: Kirkkokonsertti (Elina Laaksi, Jouni Paarlahti, Nekalan koulun oppilaat, Juha-Pekka

Hyyryläinen), Hengellisen musiikin ilta (Mervi Tamminen, Riikka Nokelainen), Kauneimmat joululaulut

kirkossa

Tuntematon: Konsertti (Jämsän Komiit)

Yhteistyö: Runon ja sävelen juhla Arjen laulu Kuorevesisälissä (Salo trio, Juha-Pekka Hyyryläinen)

(Kuoreveden sotaveteraanit, Kuoreveden nuorisolautakunta ja kulttuuriltk)

Yksityinen: Runo- ja laulutilaisuus Suomi naisensa sylissä Hallin Jannessa (Raija Antikainen)

TANSSIT

Kertteen-Palsinan kyläyhdistys: Kesäjuhlatanssit Palsinan lavalla (Jorma Kuparisen yhtye)

Kuoreveden 4H-yhdistys: Tanssit Palsinan lavalla (Neliveto yhtye)

Tuntematon: Juhannustanssit Kuokkalassa (Veikko Rikkosen yhtye), Tanssit/Halli-päivät Palsinan lavalla

MUUT TILAISUUDET

Hallin leikkikoulu: 25-vuotisjuhla

Kertteen-Palsinan kyläyhdistys: Kesäjuhlat Palsinan koululla

Kuoreveden Eläkkeensaajat: 20-vuotisjuhla ylästeen auditoriossa

Kuoreveden Maataloustuottajat: Vainovalkeat

Kuorevesi-Seura: Musiikki- ja muisteluilta

Pihlaiston kyläyhdistys: Perinneperjantai Pihlaiston koululla

Tuntematon: Sydänjuhla ylästeella (paljon kansanmusiikkia), Äitienpäiväjuhla Kuorevesisälissä (Mäntän

Työväen sekakuoro)

Yhteistyö: Kansallinen veteraanipäivä (varuskunta, kulttuuriltk, Sotilaskotiyhdistys ja kunnan sivistysosasto),

Itsenäisyyspäivän juhla (kulttuuriltk, Nuorisoseura Nysä ja Sotilaskotiyhdistys)

KILPAILUT JA KATSELMUKSET

Nuorison Taidetapahtuma ylästeella (Kuoreveden nuorisolautakunta), Aikuisten taidetapahtuma

Nuorisoseura Nysällä (Nuorisoseura Nysä).

MUSIIKIN OPETUS

Kansalaisopistossa musiikin osuus oli 12 % kokonaismäärästä ja toiminnassa oli 3 musiikkiryhmää. Musiikkiopistoon pääsi 4 uutta soittajaa ja kuorevesiläisiä oli yhteensä 14.

VUOSI 1993

Tapahtumia järjestettiin 28, joista vastasi 15 eri järjestöä. Useimmin tilaisuuksia järjestivät seurakunta 5 kertaa ja Mäntän Seudun musiikkikoulu 4 kertaa. Konsertteja pidettiin 17, tansseja 5,
KONSERTIT

LC-Kuorevesi: Isänpäiväkonsertti Kuorevesisalissa (Mäntän Nuoriso-orkesteri)
Mäntän Seudun musiikkileikkikoulu: Kevätjuhla yläasteella ja vanhainkodilla, Joulujuhla vanhainkodilla ja yläasteella

Seurakunta: Kirkkomusiikki-ilta (Sointu Kivelä, Pirjo Silvola, Juha-Pekka Hyyryläinen), Kirkkokonsertti (Juha Suominen, Anne-Marie Grunsten), Musiikki-ilta kirkossa (Anna Karvonen, Juha-Pekka Hyyryläinen), Kauneimmat joululaulut kirkossa (säestysyhtye)

Taipaleen koulu: Konsertti Kuorevesisalissa (Musa-Muksut, Molli-Veikot)

Tuntematon: Konsertti yläasteen auditoriossa (Seminaarimäen Mieslaulajat), Konsertti vanhainkodilla (latvialainen Kuoro Sindi putnu darz), Konsertti/Hallin päivät Hokan pihassa (Paavo Piraatti ja Mustekala), Konsertti Kuorevesisalissa (Vilppulan Mieskuoro)

Valkaman taideviikot: Konsertti Kuorevesisalissa (Liisa Valkama, Jussi Främbling)

Yhteistyö: Konsertti Säveltervehdys juhlivalle isänmaalle (Vilppulan mieslaulajat, Mäntän Tehtaan Soittokunta) (kulttuurilt ja yläaste), Pohjoismainen gospel-konsertti Kuorevesisalissa (Juhani Karvonen, "Usko, Toivo ja Rakkaus"/Samuelsons) (yhteiskristillinen)

TANSSIT

Kertteen-Palsinan kyläyhdistys: Perinteiset juhannustanssit Palsinan lavalla (Taisto Lähteelän yhtye), Kesäjuhlatanssit Palsinan lavalla (Kulkijat)

KMS: Tanssit Kuokkalassa (Veikko Rikkonen)

Kuoreveden 4H-yhdistys: Levytanssit Palsinan lavalla (Neulapojat)

Yhteistyö: Tanssit Palsinan lavalla (Trio Saartolahti) (Hallin Metsäystyseura ja Hallinpenkin kyläyhdistys)

MUUT TILAISUUDET

Kertteen-Palsinan kyläyhdistys: Kesäjuhlat Palsinan koululla

Tuntematon: Veteraanijuhla

Väinölän ja Toukolan yhteisö: Runo-tuokio Kuorevesisalissa

KILPAILUT JA KATSELMUKSET

Nuorison Taidetapahtuman alueellinen kilpailu Kuorevedellä (Kuoreveden nuorisolautakunta), Hämeen Kalevan Nuorten harrastuspäivä Kuorevedellä (Nuorisoseura Nysä), Sanna Berg (nyk. Silván) osallistui Tangomarkkinoiden semifinaaliin.

MUSIIKIN OPETUS

Kansalaisopistossa ei ilmeisesti ole ollut musiikin opetusta. Musiikkiopistoon valittiin 1 uusi oppilas ja soittajien kokonaismäärä Kuorevedeltä oli 9.

VUOSI 1994

KONSERTIT

Helluntaiseurakunta: Gospel-konsertti Kuorevesisalissa (Kjell Samuelsons)

Lahdenkylän koulupiiri: Lauluilta/kansallinen veteraanipäivä (Riitta ja Lauri Kolosalmi)

Mäntän Seudun musiikkikoulu: Oppilasmatineaa kuorevesisalissa

Mäntän Seudun musiikkileikkikoulu: Kevätjuhla vanhainkodilla ja yläasteella, Joulujuhla vanhainkodilla ja yläasteella

Nuorisoseura Nysä: Lauluilta liniskahvilassa/Nuorisoseuranviikko

Seurakunta: Kirkkokonsertti (Matti ja Marjatta Hannula), Kauneimmat joululaulut kirkossa

Taipaleen koulu: Konsertti Kuorevesisalissa (Jämsän Komiit)

Tuntematon: Puistojamit/Hallin yö Hallin raitissa (Pollarin Pojat, Leper Messiah, ym.)

Yläaste: Kirkkokonsertti (Mäntän Naislaulajat, Vilppulan Mieslaulajat)

TANSSIT

Hallinpenkin kyläyhdistys: Tanssit Kuokkalassa (Medium)

Kertteen-Palsinan kyläyhdistys: Perinteiset juhannustanssit Palsinan lavalla (Taisto Lähteelän yhtye/Tuula Anneli)

Tuntematon: Juhlatanssiaiset/Itsenäisyysjuhla Hallin Jannessa

MUUT TILAISUUDET

Ajostapäleen-Kolonsalmen Kylätoimikunta: Yhteislaulu- ja piirileikki-ilta/Kansallisen kulttuurin juhluvuosi

Kuoreveden Karjalaseura: Näytös karjalaisista kansallispuvuista

Kuoreveden Sotaveteraanit: 30-vuotisjuhla

Nuorisoseura Nysä: 75-vuotisjuhla Nuorisoseura Nysällä

Tuntematon: Uuden vuoden juhla, Hallin Jannen muistelot, Itsenäisyyspäiväjuhla Hallin Jannessa

Yhteistyö: Peijaiset Kuokkalassa (eri metsästysseuroja)

MUSIIKIN OPETUS

Kansalaisopistossa musiikin osuus oli 9 % opetuksesta. Musiikkiopistoon valittiin 2 uutta soittajaa ja oppilasmäärä oli 10 kuorevesiläistä.

VUOSI 1995

KONSERTIT

Helluntaiseurakunta: Konsertti Kuorevesisalissa (Helsingin lähetyseurakunnan kuoro ja orkesteri, Marjatta Perttilä, Vladimir Klimentko)

Kuoreveden nuorisolautakunta: Äitienpäivän konsertti

Mäntän Seudun musiikkikoulu: Oppilasmatina yläasteella

Mäntän Seudun musiikkikoulu: Kevätjuhla vanhainkodilla ja yläasteella

Seurakunta: Sanan ja sävelen ilta seurakuntatalossa (Sirut, Jean Roos, Juha-Pekka Hyyryläinen), Bach-konsertti kirkossa (Tapani Yrjölä, Matti Hannula), Kirkkokonsertti (Jubilantit)

Tuntematon: Kynttiläpäivän konsertti Kuorevesisalissa (Jälkisytytys, Nuorisoseura Nysän pelimannit, pelimannitrio, Tukki-joki-näytelmän laulajia), Linis-blues/Hallin yö liniksellä (Sintti ja pienet kalat, Unsong, Bream), Nuorisomusiikkia /Uusi vuosi liniksellä

Yhteistyö: Konsertti Kuorevesisalissa (Pentti Rasinkangas ja Ohilyöntiorkesteri) (MLL:n Kuoreveden osasto ja Kuoreveden nuorisolautakunta), 40-vuotisjuhlakonsertti Kuorevesisalissa (Vilppulan Mieslaulajat) (Kuorevesi-Seura ja Kuoreveden nuorisolautakunta), Virolainen ilta seurakuntatalolla (Ottinle Jurissaar, Toini Taunumaa) (srk ja LC-Kuorevesi), Konsertti Mäntässä (Tarton Mieskuoro) (mäntäläisiä ja Kuoreveden nuorisolautakunta)

Yläaste: Viihdekonsertti Kuorevesisalissa (Jämsän Komiit, Sirkka Parviainen)

TANSSIT

Kuoreveden nuorisolautakunta: Disco yläasteella

Kertteen-Palsinan kyläyhdistys: 50-vuotisjuhlantanssit Palsinan lavalla (Esko Sartolahti)

Kuoreveden kunta: juhlatanssiaiset/Itsenäisyyspäivän juhla Hallin Jannessa

MUUT TILAISUUDET

Kertteen-Palsinan kyläyhdistys: Kesäjuhlat Palsinan koululla

Kuoreveden kunta: Itsenäisyyspäivän kansalaisjuhla Kuorevesisalissa

Kuorevesi-Seura: 40-vuotisjuhla kotiseutumuseolla

Tuntematon: Hallin talvipäivät

KILPAILUT JA KATSELMUKSET

Kuoreveden Taidepäivä yhdistettynä Nuorison Taidetapahtumaan Nuorisoseura Nysällä (Suinulan koulupiirin johtokunta ja Kuoreveden nuorisolautakunta)

MUSIIKKI JA TEATTERI

Tukkijoen laulunäytelmä Kertteen kesäteatterissa (Nuorisoseura Nysä)

MUSIIKIN OPETUS

Kansalaisopistossa musiikin osuus oli 5 %.

VUOSI 1996

KONSERTIT

MLL:n Kuoreveden osasto: Konsertti Kuorevesisalissa (Jukka, Laura ja Sanna Valkama)

Mäntän Seudun musiikkikoulu: Oppilasmatina Kuorevesisalissa

Seurakunta: Kauneimmat joululaulut kirkossa ja vanhainkodilla, Konsertti Uusi mahdollisuus seurakuntatalolla (Kuoreveden kirkkokuoro)
Tuntematon: Konsertti Kuorevesisalissa (Tiina-Maria Östring, Kyösti Kauppi, Kuoreveden Sotaveteraanien naisjaoston lauluryhmä), Konsertti Kuorevesisalissa (Jämsän veteraanit, ym.), Juhlakonsertti/Itsenäisyyspäivä kirkossa (Petteri Salomaa, Kalevi Kiviniemi)
Yhteistyö: Kahvikonsertti/Koulun päättäjäiset (koulun oppilaat) (Kuoreveden nuorisolautakunta ja yläaste), Riistorock/Hallin yö (Renhock, Dummy, Musta Orkidea, Rökkikone, Apulanta) (Yksityinen ja Kuoreveden nuorisolautakunta)

Yksityinen: Enkeliprojekti kouluilla ja seurakuntatalolla (Jukka Salminen)

TANSSIT

Kuoreveden nuorisolautakunta: Tanssit/Hallin yö Hallin Jannessa
Kertteen-Palsinan kyläyhdistys: Perinteiset juhannustanssit Palsinan lavalla (Esko Sartolahti), Iltatanssit/Kesäjuhlat Palsinalla (Walhalla team, Nuorten bändi)

MUUT TILAISUUDET

Lahdenkylän Marttayhdistys: 60-vuotisjuhla kotiseutumuseolla
Kertteen-Palsinan kyläyhdistys: Kesäjuhlat Palsinan koululla
Nuorisoseura Nysä: Iltamat Nuorisoseura Nysällä
Pihlaiston kyläyhdistys: Perinnepäivän Pihlaistossa (Tapani Perttu)

KILPAILUT JA KATSELMUKSET

Bändikisat Hallissa (ryhmä nuoria)

MUSIIKIN OPETUS

Kansalaisopistossa musiikin osuus oli 4 %.

VUOSI 1997

KONSERTIT

Mäntän Seudun musiikkikoulu: Oppilasmatina Kuorevesisalissa
Seurakunta: Kirkkokonsertti (Marja Rajako, Reetta Perä, Matti Hannula), Kirkkokonsertti (Tapani Yrjölä, Matti Hannula)

Taipaleen koulu: Viihdekonsertti Kuorevesisalissa (Jämsän Komit)

Tuntematon: Konsertti Kuorevesisalissa (Ilmavoimien soittokunta, Äänekosken Mieslaulajat), Musiikkinumeroita/ Hallin yö (Blues Machine, Decent, Kuorehiset, ym.)

Vilppulan kirkkokuoro ja kansalaisopiston lausuntapiiri: Yhteisvastuujuhla seurakuntatalolla

Yhteistyö: Lauuluilta/Kirkon yhteisvasteräys (Pirjo ja Arto Silvola) (srk ja Suinulan Martat)

TANSSIT

Kertteen-Palsinan kyläyhdistys: juhannustanssit Palsinan lavalla (Esko Sartolahti trio)

MUUT TILAISUUDET

Kuorevesi-Seura: Immi Hellén –juhla Kuorevesisalissa

Pihlaiston kyläyhdistys: Perinneperjantai Pihlaiston koululla

Tuntematon: Kansallinen veteraanipäivä Kuorevesisalissa

Yhteistyö: Kansanlähetyksen talvipäivät seurakuntatalolla (srk ja Ev.lut. kansanlähetyksen), Immi Hellén –päivä (Nuorisoseura Nysä, Kuorevesi-Seura ja Kunta), Kesäillanvietto ja hirvipeijaiset Palsinan koululla (KuKeron Erämiehet ry ja Kertteen-Palsinan kyläyhdistys), Itsenäisyyspäivän kansalaisjuhla Kuorevesisalissa (kunta ja vapaa-aikaltk)

KILPAILUT JA KATSELMUKSET

Kuoreveden kansalaisopiston kevätnäyttely yläasteella

MUSIIKKI JA TEATTERI

Musiikkiteatteriesitys Susi ja Punahilkka/Hallin yö (Yksityinen), Musiikkipitoinen näytelmä Hallin Jannen markkinaiset (Nuorisoseura Nysä) LISÄÄ LUETTELOON!!!!

MUSIIKIN OPETUS

Kansalaisopistossa ei ollut musiikin opetusta.

VUOSI 1998

KONSERTIT

Kuoreveden Yrittäjät: Konsertti/Hallin Hullu yö (Redoclock)

MLL:n Kuoreveden osasto: Konsertti (Pentti Rasinkangas ja Ohilyöntiorkesteri)

Seurakunta: Kirkkokonsertti (Hanna Ekola), Kirkkokonsertti (Lucciano Zecca)

Tuntematon: MänttäRock (Sputnik ym.)

TANSSIT

Kertteen-Palsinan kyläyhdistys: Juhannustanssit Palsinan lavalla (Esko Sartolahti)

Nuorisoseura Nysä: Kotiveräjätanssit (Kuorehiset)

MUUT TILAISUUDET

Nuorisoseura Nysä: Runoiltamat, Hellén-runoilta Nuorisoseura Nysällä

Kuoreveden Sosiaalidemokraattinen Työväenyhdistys: 90-vuotisjuhla

Kuoreveden Yrittäjät: Vuoden yrittäjä-juhla

Tuntematon: Koko kansan kävely

KILPAILUT JA KATSELMUKSET

Kolhon bändiskaba . Suomen Kylähullu 1998 (Kuorehiset)

MUSIIKIN OPETUS

Kansalaisopistossa ei ollut musiikin opetusta.